

**KÖY VE İLÇE MERKEZİNDEKİ İLKÖĞRETİM OKULLARINDA
GÖREV YAPAN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN KARŞILAŞTIĞI
SORUNLAR VE BU SORUNLARIN PERFORMANSINA ETKİSİ
KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ (DENİZLİ İLİ ÖRNEĞİ)**

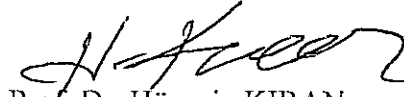
Meral YAPRAK

Ağustos 2010

DENİZLİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

İlköğretim Anabilim Dalı, Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı öğrencisi Meral YAPRAK tarafından Doç. Dr. Ali Rıza ERDEM yönetiminde hazırlanan “Köy ve İlçe Merkezindeki İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştığı Sorunlar ve Bu Sorunların Performansına Etkisi Konusundaki Görüşleri (Denizli İli Örneği)” başlıklı tez aşağıdaki jüri üyeleri tarafından 11/08/2010 tarihinde yapılan tez savunma sınavında başarılı bulunmuş ve Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

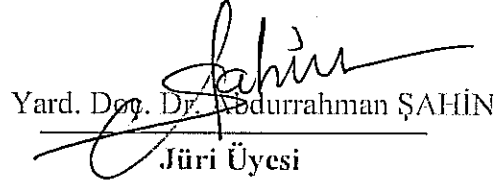
Prof. Dr. Hüseyin KIRAN

Jüri Başkanı

Doç. Dr. Ali Rıza ERDEM

Jüri Üyesi (Danışman)

Yard. Doç. Dr. Abdurrahman ŞAHİN

Jüri Üyesi

Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ...14/09/2010...tarih ve 14/08... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

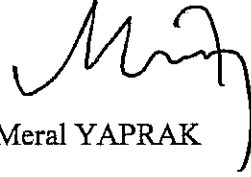

Yard. Doç. Dr. Ahmet Can BAKKALCI
Müdür V.

Bu tezin tasarımı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmalarının yapılması ve bulgularının analizlerinde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini; bu çalışmanın doğrudan birincil ürünü olmayan bulguların, verilerin ve materyallerin bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini ve alıntı yapılan çalışmalara atfedildiğini beyan ederim.

İmza

:

Öğrencinin Adı Soyadı

:

Meral YAPRAK

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde birçok kişinin desteği ve katkısı bulunmaktadır. Öncelikle araştırmanın başından sonuna kadar her aşamasında, değerli görüş ve öneriyle beni yönlendiren, tüm çalışmalarımı titizlikle inceleyip düzeltmemi sağlayan, bana sağlıklı araştırma yöntemlerini ve bilimsel etiği öğreten, sabır ve anlayış göstererek bıkmadan zaman ayıran danışman hocam Doç. Dr. Ali Rıza ERDEM'e minnettarlık duyarak sonsuz teşekkürler ediyorum. Ölçeğin geçerliği konusunda uzman görüşü aldığım Pamukkale Üniversitesinden Prof. Dr. Hüseyin KIRAN, Doç. Dr. Ramazan BAŞTÜRK, Yard. Doç. Dr. Abdurrahman ŞAHİN, Yard. Doç. Dr. Fatma SUSAR, Yard. Doç. Dr. Türkay Nuri TOK, Yard. Doç. Dr. Emel SARITAŞ, Yard. Doç. Dr. Kazım ÇELİK ve Öğr. Gör. Sabahattin YAŞA'ya; Selçuk Üniversitesinden Doç. Dr. Şahin KESİCİ'ye; Adnan Menderes Üniversitesinden Doç. Dr. Ruhi SARP KAYA'ya değerli görüş ve katkılarından dolayı teşekkürlerimi sunuyorum.

Ayrıca tüm öğrenim yaşamım boyunca gösterdiği sevgi, anlayış ve destek için canım annem Nevide YAPRAK'a, maddi ve manevi olarak hep yanımda olan babam Cemil YAPRAK'a minnettarlık duyarak bana kazandırdıkları ve öğrettikleri her şey için çok teşekkür ediyorum.

Meral YAPRAK
DENİZLİ-2010

ÖZET

KÖY VE İLÇE MERKEZİNDEKİ İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖREV YAPAN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR VE BU SORUNLARIN PERFORMANSINA ETKİSİ KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ (DENİZLİ İLİ ÖRNEĞİ)

Yaprak, Meral
Yüksek Lisans Tezi, İlköğretim ABD
Tez Yöneticisi: Doç.Dr. Ali Rıza ERDEM

Ağustos 2010, 180 Sayfa

Bu araştırmanın amacı, Denizli ili köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı sorunları ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın örneklemini 2009-2010 öğretim yılında Denizli'nin ilçelerindeki resmi ilköğretim okullarında görev yapan 321 ve köylerdeki resmi ilköğretim okullarında görev yapan 272 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Sınıf öğretmenlerine araştırmacı tarafından geliştirilen ve 55 sorudan oluşan ölçek uygulanmıştır. Verilerin analizinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama, t-testi, varyans analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

1. Denizli ili köy ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sorunla karşılaşma dereceleri; (1) Araç-gereç ve onarım boyutunda "ara-sıra", (2) Program, eğitim-öğretim boyutunda "sık sık", (3) Aileyle işbirliği boyutunda "nadiren", (4) Halkla etkileşim boyutunda "her zaman", (5) Mesleki memnuniyet boyutunda "her zaman", (6) Öğrencilere rehberlik boyutunda "nadiren", (7) Sosyal etkinlikler boyutunda "nadiren", (8) Çevresel koşullar boyutunda "her zaman", (9) Barınma boyutunda "her zaman", (10) Eğitim denetimi boyutunda "nadiren" şeklindedir.
2. Denizli ili ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sorunla karşılaşma dereceleri; (1) Araç-gereç ve onarım boyutunda "sık sık", (2) Program, eğitim-öğretim boyutunda "sık sık", (3) Aileyle işbirliği boyutunda "sık sık", (4) Halkla etkileşim boyutunda "her zaman", (5) Mesleki memnuniyet boyutunda "her zaman", (6) Öğrencilere rehberlik boyutunda "sık sık", (7) Sosyal etkinlikler boyutunda "ara-sıra", (8) Çevresel koşullar boyutunda "her zaman", (9) Barınma boyutunda "her zaman", (10) Eğitim denetimi boyutunda "nadiren" şeklindedir.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim, Sınıf Öğretmeni, Sorun, Etki

ABSTRACT

PROBLEMS FACED BY CLASSROOM TEACHERS WORKING IN ELEMENTARY SCHOOL IN CENTRAL DENIZLI SCHOOL DISTRICT, AND THEACHERS' OPINIONS ABOUT THE EFFECTS OF THESE PROBLEMS ON THEIR PERFORMANCE

Yaprak, Meral

Postgraduate Thesis, Elementary Education MSF

Thesis Advisor: Associate Professor Ali Rıza ERDEM

August 2010, 180 Pages

The aim of this study is to identify problems faced by classroom teachers working in central Denizli school district and their opinions about effects of these problems on their performance. The study's sample is consisted of 321 classroom teachers working in governmental elementary schools in Denizli counties and 272 classroom teachers working in governmental elementary school in villages. The test form that includes 55 questions was developed by the researcher and administered to classroom teachers. Methods of Frequency, percentage, arithmetic average, t-test and variance analysis were benefited in given analysis. According to finding obtained, results are below:

1. According to opinions of class teachers work in elementary school in Denizli - villages, the rate of facing problem is; (1) 'sometimes' in equipment and repairing, (2) 'frequently' in program, training and education, (3) 'rarely' in collaboration with family, (4) 'always' interactivity with public, (5) 'always' in vocational satisfaction, (6) 'rarely' in guidance to students, (7) 'rarely' in social activities, (8) 'always' in environmental conditions, (9) ' always' in sheltering, (10) 'rarely' in educational control.
2. According to opinions of class teachers work in elementary school in Denizli - central county, the rate of facing problem is; (1) 'frequently' in equipment and repairing, (2) 'frequently' in program, training and education, (3) 'frequently' in collaboration with family, (4) 'always' interactivity with public, (5) 'always' in vocational satisfaction, (6) 'frequently' in guidance to students, (7) 'sometimes' in social activities, (8) 'always' in environmental conditions, (9) ' always' in sheltering, (10) 'rarely' in educational control.

Key Words: Elementary Education, Class Teachers, Problem, Effect

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar DİZİNİ.....	ix
GİRİŞ.....	xx

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1.	PROBLEM DURUMU.....	1
1.2.	KURAMSAL ÇERÇEVE.....	4
1.2.1.	Toplum- Eğitim- Okul.....	5
1.2.2.	İlköğretim ve Önemi.....	6
1.2.3.	Sınıf Öğretmeni ve Önemi.....	8
1.2.4.	Köyde Eğitim.....	13
1.2.5.	Köyde ve İlçe Merkezinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştığı Sorunlar.....	15
1.2.5.1.	Araç-Gereç ve Onarım Sorunları.....	21
1.2.5.2.	Program-Eğitim ve Öğretim Sorunları.....	23
1.2.5.3.	Aileyle İşbirliği Sorunları.....	27
1.2.5.4.	Halkla Etkileşim Sorunları.....	29
1.2.5.5.	Mesleki Memnuniyet Sorunları.....	30
1.2.5.6.	Öğrencilere Rehberlik Sorunları.....	31
1.2.5.7.	Sosyal Etkinlikler Sorunları.....	33
1.2.5.8.	Çevresel Koşullar Sorunları.....	33
1.2.5.9.	Barınma Sorunları.....	33
1.2.5.10.	Eğitim Denetimi Sorunları.....	34
1.3.	PROBLEM CÜMLESİ.....	38
1.4.	ALT PROBLEMLER.....	38
1.5.	ARAŞTIRMANIN AMACI.....	39
1.6.	ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	40
1.7.	SAYILTIAR.....	40

1.8.	SINIRLILIKLAR.....	40
1.9.	TANIMLAR.....	41

İKİNCİ BÖLÜM İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1.	YURT İÇİNDE YAPILAN ARAŞTIRMALAR.....	42
2.2.	YURT DIŞINDA YAPILAN ARAŞTIRMALAR.....	50

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM YÖNTEM

3.1.	YÖNTEM.....	52
3.2.	EVREN VE ÖRNEKLEM.....	52
3.3.	VERİ TOPLAMA ARACI.....	53
3.3.1.	Veri Toplama Aracının Hazırlanması.....	53
3.3.2.	Ölçeğin Geçerliliği ve Güvenirliği.....	54
3.3.3.	Anketin Uygulanması.....	58
3.4.	VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ.....	58

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM BULGULAR VE YORUM

ALT PROBLEMLERE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM	61
4.1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM.....	61
4.1.1. Araç-Gereç ve Onarım.....	61
4.1.2. Program, Eğitim-Öğretim.....	64
4.1.3. Aileyle İşbirliği.....	66
4.1.4. Halkla Etkileşim.....	68
4.1.5. Mesleki Memnuniyet.....	70
4.1.6. Öğrencilere Rehberlik.....	73
4.1.7. Sosyal Etkinlikler.....	75
4.1.8. Çevresel Koşullar.....	78
4.1.9. Barınma.....	80
4.1.10. Eğitim Denetimi.....	83

4.2.	İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM.....	86
4.2.1.	Araç-Gereç ve Onarım.....	86
4.2.2.	Program, Eğitim-Öğretim.....	88
4.2.3.	Aileyle İşbirliği.....	91
4.2.4.	Halkla Etkileşim.....	93
4.2.5.	Mesleki Memnuniyet.....	95
4.2.6.	Öğrencilere Rehberlik.....	98
4.2.7.	Sosyal Etkinlikler.....	100
4.2.8.	Çevresel Koşullar.....	102
4.2.9.	Barınma.....	105
4.2.10.	Eğitim Denetimi.....	107
4.3.	ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM....	109
4.3.1.	Araç-Gereç ve Onarım.....	109
4.3.2.	Program, Eğitim-Öğretim.....	114
4.3.3.	Aileyle İşbirliği.....	118
4.3.4.	Halkla Etkileşim.....	122
4.3.5.	Mesleki Memnuniyet.....	126
4.3.6.	Öğrencilere Rehberlik.....	131
4.3.7.	Sosyal Etkinlikler.....	136
4.3.8.	Çevresel Koşullar.....	140
4.3.9.	Barınma.....	145
4.3.10.	Eğitim Denetimi.....	150

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

5.1.	SONUÇLAR.....	155
5.2.	ÖNERİLER.....	159
5.2.1.	Araştırmanın Bulgularına Dayalı Olarak Uygulayıcılar İçin Öneriler...	159
5.2.2.	Araştırmacılar İçin Öneriler.....	162
KAYNAKLAR.....		163
EKLER.....		173
ÖZGEÇMİŞ.....		180

TABLOLAR DİZİNİ

TABLO NO	TABLO ADI	SAYFA NO
Tablo 3.1.	Ölçekteki Maddeler İçin Düzey Aralıkları.....	53
Tablo 3.2.	Ölçme Aracında Yer Alan Boyutlar, Soru Numaraları.....	54
Tablo 3.3.	Pilot Uygulama Güvenirlik Sonuçları.....	55
Tablo 3.4.	Gerçek Uygulama Güvenirlik Sonuçları.....	55
Tablo 3.5.	Sorunla karşılaşma derecesinin alt boyutları arasındaki ilişki.....	56
Tablo 3.6.	Sorunun performansına etkisinin alt boyutları arasındaki ilişki.....	57
Tablo 3.7.	Örneklemdaki köyde görev yapan sınıf öğretmenlerine ilişkin bulgular.....	59
Tablo 3.8.	Örneklemdaki ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerine ilişkin bulgular.....	59
Tablo 3.9.	Örneklemdaki köyde ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerine ilişkin bulgular.....	60
Tablo 4.1.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	61
Tablo 4.2.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	62
Tablo 4.3.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	63
Tablo 4.4.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	63
Tablo 4.5.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	64
Tablo 4.6.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	64
Tablo 4.7.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	65
Tablo 4.8.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	65

Tablo 4.9.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	66
Tablo 4.10.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	66
Tablo 4.11.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	67
Tablo 4.12.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	68
Tablo 4.13.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	68
Tablo 4.14.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	69
Tablo 4.15.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	70
Tablo 4.16.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	70
Tablo 4.17.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	71
Tablo 4.18.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	71
Tablo 4.19.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	72
Tablo 4.20.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	73
Tablo 4.21.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	73
Tablo 4.22.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	74
Tablo 4.23.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	75
Tablo 4.24.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	75

Tablo 4.25.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	76
Tablo 4.26.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	76
Tablo 4.27.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	77
Tablo 4.28.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	77
Tablo 4.29.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	78
Tablo 4.30.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	79
Tablo 4.31.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	80
Tablo 4.32.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	80
Tablo 4.33.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	81
Tablo 4.34.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	81
Tablo 4.35.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	82
Tablo 4.36.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	82
Tablo 4.37.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	83
Tablo 4.38.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	84
Tablo 4.39.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	85
Tablo 4.40.	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	85

Tablo 4.41.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	86
Tablo 4.42.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	87
Tablo 4.43.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	87
Tablo 4.44.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	88
Tablo 4.45.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	89
Tablo 4.46.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	89
Tablo 4.47.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	90
Tablo 4.48.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	90
Tablo 4.49.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	91
Tablo 4.50.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	91
Tablo 4.51.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	92
Tablo 4.52.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	93
Tablo 4.53.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	93
Tablo 4.54.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	94
Tablo 4.55.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	95

Tablo 4.56.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	95
Tablo 4.57.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri..	96
Tablo 4.58.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	96
Tablo 4.59.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	97
Tablo 4.60.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	97
Tablo 4.61.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri..	98
Tablo 4.62.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	99
Tablo 4.63.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	99
Tablo 4.64.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	100
Tablo 4.65.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri..	100
Tablo 4.66.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	101
Tablo 4.67.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	102
Tablo 4.68.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	102
Tablo 4.69.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	103
Tablo 4.70.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	103
Tablo 4.71.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	104

Tablo 4.72.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	104
Tablo 4.73.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	105
Tablo 4.74.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	105
Tablo 4.75.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	106
Tablo 4.76.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	106
Tablo 4.77.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	107
Tablo 4.78.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri.....	108
Tablo 4.79.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri.....	108
Tablo 4.80.	İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri.....	109
Tablo 4.81.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı.....	110
Tablo 4.82.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi).....	110
Tablo 4.83.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri.....	110
Tablo 4.84.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri.....	111
Tablo 4.85.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı.....	112
Tablo 4.86.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı.....	113

Tablo 4.87.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı.....	113
Tablo 4.88.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı.....	114
Tablo 4.89.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi).....	115
Tablo 4.90.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri.....	115
Tablo 4.91.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri.....	116
Tablo 4.92.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı.....	116
Tablo 4.93.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı.....	117
Tablo 4.94.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı.....	118
Tablo 4.95.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı.....	118
Tablo 4.96.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi).....	119
Tablo 4.97.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri.....	119
Tablo 4.98.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri.....	119
Tablo 4.99.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı.....	120
Tablo 4.100.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı.....	121

Tablo 4.101.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı.....	122
Tablo 4.102.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı.....	122
Tablo 4.103.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi).....	123
Tablo 4.104.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri.....	123
Tablo 4.105.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri.....	124
Tablo 4.106.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı.....	125
Tablo 4.107.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı.....	126
Tablo 4.108.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı.....	126
Tablo 4.109.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı.....	127
Tablo 4.110.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi).....	127
Tablo 4.111.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri.....	128
Tablo 4.112.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri.....	128
Tablo 4.113.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı.....	129
Tablo 4.114.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı.....	130

Tablo 4.115.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı.....	130
Tablo 4.116.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı.....	131
Tablo 4.117.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi).....	132
Tablo 4.118.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri.....	132
Tablo 4.119.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri.....	133
Tablo 4.120.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı.....	133
Tablo 4.121.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı.....	134
Tablo 4.122.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı.....	135
Tablo 4.123.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı.....	136
Tablo 4.124.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi).....	136
Tablo 4.125.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri.....	137
Tablo 4.126.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı.....	138
Tablo 4.127.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı.....	139

Tablo 4.128.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı.....	139
Tablo 4.129.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı.....	140
Tablo 4.130.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi).....	141
Tablo 4.131.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri.....	141
Tablo 4.132.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri.....	142
Tablo 4.133.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı.....	143
Tablo 4.134.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı.....	144
Tablo 4.135.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı.....	145
Tablo 4.136.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı.....	145
Tablo 4.137.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi).....	146
Tablo 4.138.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri.....	146
Tablo 4.139.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri.....	147
Tablo 4.140.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı.....	148
Tablo 4.141.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı.....	149

Tablo 4.142.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı.....	149
Tablo 4.143.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı.....	150
Tablo 4.144.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi).....	150
Tablo 4.145.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri.....	151
Tablo 4.146.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri.....	151
Tablo 4.147.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı.....	152
Tablo 4.148.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı.....	153
Tablo 4.149.	Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı.....	154
Tablo 5.1.	Köy ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşleri.....	155
Tablo 5.2.	İlçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşleri.....	157
Tablo 5.3.	Köy ve ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşleri arasındaki fark.....	158

GİRİŞ

Araştırmanın birinci bölümünde, araştırmada ele alınan konuya ilişkin temel bilgiler, problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, sayıtlılar, sınırlılıklar, araştırmada kullanılan tanımlar yer almaktadır.

Araştırmanın ikinci bölümünde, literatür taramasıyla kuramsal çerçeveye yer verilerek, yurt içi ve yurt dışında yapılan çalışmaların amaç ve sonuçları bakımından özetleri değerlendirilmiştir. Araştırmanın bu alanda yapılan çalışmalar içinde yeri belirtilmiştir.

Araştırmanın üçüncü bölümünde, araştırmanın yöntemi, evreni ve örneklemini, veri toplama aracı ve verilerin analizi üzerinde durulmuştur.

Araştırmanın dördüncü bölümünde, Denizli ili köy ilköğretim okullarıyla ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin (1) araç-gereç ve onarım, (2) program, eğitim-öğretim , (3) aileyle işbirliği, (4) halkla etkileşim, (5) mesleki memnuniyet, (6) öğrencilere rehberlik, (7) sosyal etkinlikler, (8) çevresel koşullar, (9) barınma, (10) eğitim denetimi alanlarında sorunla karşılaşma dereceleri ve sorunun performansına etkisi konusundaki görüşleri; bu görüşlerinin 1-) Cinsiyet, 2-) Eğitim durumu, 3-) Görev yeri, 4-) Öğretim şekli, 5-) Görev yaptığı yerleşim yerinde oturma durumları bakımından anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Bu amaçla uygulanan ölçeğin istatistiksel analizi ve her alt probleme ilişkin elde edilen bulgular ve bu bulgulara ait yorumlar yer almaktadır.

Araştırmanın beşinci bölümünde, araştırmadan elde edilen sonuçlar, uygulayıcılar ve araştırmacılar için öneriler bulunmaktadır.

Araştırmacı tarafından gerçekleştirilen ve uygulanan ölçek, izin belgesi ekler bölümünde verilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Araştırmanın bu bölümünde, problem durumu, kuramsal çerçeve, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, sayıtlılar, sınırlılıklar ve araştırmada kullanılan kavram ve terimlere yer verilmiştir.

1.1. PROBLEM DURUMU

Eğitim; evrenin, yerkürenin, yaşam sistemlerinin ve bilincin hikayesini bilmek, bu hikayede insanın rolünü tanımak olarak tanımlanabilir. Eğitimin öncelikli amacı ise, kişilerin bu geniş anlam içindeki rollerini yerine getirebilmelerini sağlamaktır (Langford, 1999). Yeni bir bin yıla adım attığımız şu günlerde artık roller değişmektedir. Farklı bir dünya düzeni, küreselleşme, dünyaya açılma, yeniden yapılanma gibi değişme ve gelişmelerden söz edilirken, eğitim yoluyla yetiştirilecek öğretmenlerin bu değişime ve gelişmelere ayak uydurabilmeleri için de araştıran, sorgulayan, problem çözebilen, kritik düşünebilen, öğrenmeyi öğrenen, bilgiyi üretebilen, yaratıcı, esnek, teknolojiyen faydalanabilen, düşündüklerini kolayca ifade edebilen, takım çalışması yapabilen özelliklere sahip olmaları beklenmektedir.

İnsan, eğitimin temel unsurudur. Bir toplumun, bir ülkenin gelişmesinde, kalkınmasında, yaratıcı, akılcı, bilim ve teknolojiyi takip edebilen bireylerin yetiştirilmesi önem taşımaktadır. Bu zorlu görevi üstlenen öğretmenler, eğitim ve öğretimin mimarı olmuştur. Öğretmen, bir toplumun gereksinim duyduğu her meslekten bireyler yetiştirme, toplumun bilgi ihtiyacını karşılama ve ulusun geleceğini şekillendirme gibi kutsal bir görevi üstlenmiştir (Kuran, 2002:254). Öğretmenin görevi 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 43. maddesinde şu şekilde tanımlanmaktadır (MEB, 1973:12):

“Öğretmenlik, Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Millî Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlüdürler. Öğretmenlik

mesleğine hazırlık genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon ile sağlanır. Yukarıda belirtilen nitelikleri kazanabilmeleri için, hangi öğretim kademesinde olursa olsun, öğretmen adaylarının yüksek öğrenim görmelerinin sağlanması esastır. Bu öğrenim lisans öncesi, lisans ve lisansüstü seviyelerde yatay ve dikey geçişlere de imkân verecek biçimde düzenlenir.”

Buna bağlı olarak devletin öğretmenlerden temel beklentisi, “Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifade etmekle yükümlüdürler” biçiminde özetlenmiştir.

Toplumun öğrenme ihtiyacının karşılanmasında, başrolü oynayan öğretmendir. Öncelikli olarak öğreticilik olarak ön plana çıkan bu roller, aynı zamanda danışmanlık, mesleki uzmanlık, toplumsal liderlik, otorite figürlüğü, aile reisliği ve rehberlik olarak kendini göstermektedir (Sünbül, 2003). Böylelikle toplumsal hayatla bu denli etkileşim içinde bulunan öğretmenlik mesleği, toplumsal kalkınmanın lokomotifini olma özelliğini de taşımaktadır. Bu bağlamda, eğitim ile toplumun sürekli iç içe ve birbirinden etkilenir olması ise üzerinde düşünülmesi ve tartışılması kaçınılmaz bir gerçektir (Hoşgörür, 2003). Toplumsal ve kültürel değişimin çok hızlı olduğu, insanların bağlandıkları değerlere güvensizlik duyduğu, dünya ülkeleri arasında geçmişe oranla iletişim ve etkileşimin giderek arttığı içinde bulunduğumuz bilgi çağında; bilgiye nasıl ulaşacağını bilen, mevcut bilgi birikimini en iyi şekilde kullanabilen ve yeni bilgiler üretebilen öğretmenler toplumların gelecekleri için önem arz etmektedir (Yaşaroğlu, 2005:33).

Günümüz bilgi toplumunda nitelikli insan gücüne duyulan gereksinim giderek artmaktadır. Toplumların nitelikli insan gücü gereksinimleri ancak nitelikli eğitim kurumlarıyla sağlanabilir (Köktaş, 2003:56). Nitelikli eğitimin kurumlarının pek çok ögesi vardır ancak, bunlar içerisinde en önemlisi öğretmendir. Çünkü öğretmenler, ülkenin kalkınmasında önemli bir yeri olan genç kuşakların yetiştirilmesi gibi önemli bir görevi üstlenmişlerdir (Sağlam, 2005:317). 2000’li yılların öğretmeni, iyi iletişim kurabilen, sürekli okuyan ve araştıran, alanıyla ilgili bilimsel gelişmeleri sürekli takip eden, insana saygılı, çevresinde gelişen olaylara duyarlı ve kendinden beklenilenlere yanıt verebilecek düzeyde olmalıdır (Çermik, 1997:67). Değişen toplumun değişimini yönetebilme ve değişimi gelişmeye dönüştürebilme becerisine sahip olmalıdır (Okutan, 2006:350). Bilgi toplumunda öğretmen, planlayan, organize eden, sürdüren ve sonuçlandıran insandır (Doğan, 1997:153).

Öğretmen, tüm toplumlarda insan yetiştirme işlevini üstlenen eğitim sisteminin vazgeçilmez üyesidir. Hangi düzeyde olursa olsun, yapılan eğitimin niteliğini, öğretmenin niteliğinden soyutlamak söz konusu değildir. Çünkü eğitimin niteliğinin temel belirleyicisi öğretmendir (Övet, 2006:28). Öğretmenler, eğitim süreci içinde yeni kuşakların yetiştirilmesinde etkin bir rol alırlar (Gürsoy, 2003:28). Öğretmen insanlığı yüceltmek ve onu devam ettirmek için çocuğu, genci en az nesnel dünyaya verdiği önem ve öncelikle ele almalı, gelecek kuşaklar ve onların mutluluğu için eğitim ve öğretim yoluyla onların var oluşlarını ve özgürlüklerini gerçekleştirmelerine imkan hazırlamalıdır (Değirmencioğlu, 2000:24). Eğitimin niteliğinin yükseltilmesinde, insanların ve toplumun geliştirilmesinde "öğretmen" in rolü çok büyük ve önemlidir. Gelişen ve değişen toplum öğretmenin geleneksel rolündeki değişimleri de beraberinde getirmekte, öğretmenin sorumlulukları giderek artmakta daha da önemlisi, öğretmenler, eğitim fırsat ve imkânlarının yaygınlaştırılması konusundaki girişimlerin "baş mimarı" olarak görülmektedir.

21. yüzyılda öğretmen okulun beklentilerini ve üstlendiği sayısız rolü, sahip olduğu özellikler sayesinde yerine getirebilmektedir. Ergezen'in (2003:47) dile getirdiği;

1. Yansıtıcı düşünce sistemine sahip olmak,
2. Analiz ve eleştiri yapabilen düşünme yeteneğine sahip olmak,
3. Araştırmacı ve yaratıcı olmak,
4. Etik standartlara sahip olmak,
5. Kimlik sahibi bir kişilik sergilemek,
6. Yeterli pedagojik bilgiye sahip olmak,
7. Yeterli alan bilgisi ve yeterli alan öğretimi bilgisine sahip olmak şeklinde sıralanan özellikler bir toplumun geleceğini bütünüyle öğretmenlerin ellerine teslim etmektedir.

Bilim ve teknoloji çağında öğretmen, bildiklerini kullanabilen, öğrencilerine bilgiye ulaşmanın yollarını öğretebilen, kendini, çevreyi ve bulunduğu ortamı değiştirebilen, eğitimin bütün aşamalarına katılan, yurtda ve dünyada olup bitenleri izleyip sağlıklı biçimde yorumlayabilen, bu özellikleri ile okul ve aile çevresinde bireylerin bilinçlenmesine katkı sağlayacak bir birikime sahip olmalıdır (EĞİTİM-SEN, 2005).

Eğitim-öğretim süreçlerinde öğrencilerin, ailelerin, yöneticilerin, meslektaşlarının ve toplumun istek ve gereksinimlerini cevap vermeye çalışan öğretmen, engelleri aşmada pek çok sorunla karşılaşmaktadır (Guttek, 2001). Bu sorunlar, ülkemizde kırsal kesimlerde ve köylerde daha belirgin bir şekilde dikkat çekmektedir.

Öğretmen sorunları çok boyutlu bir yapı göstermektedir. Köylerde nitelikli eğitim verilebilmesi amacıyla öğretmenlerin karşılaştıkları sorunların tartışılıp çözüme kavuşturulması büyük önem taşımaktadır. Bu araştırmadan elde edilecek sonuçlar,

- a) Köylerde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunlarının kaynağını belirlemek ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri üretmesi açısından büyük önem taşımaktadır.
- b) İlçe merkezlerinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunlarının kaynağını belirlemek ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri üretmesi açısından büyük önem taşımaktadır.
- c) Köy ilköğretim okullarıyla ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunlarının farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymak açısından büyük önem taşımaktadır.

Aynı zamanda daha kaliteli bir eğitim için ülkenin dört bir yanında yer alan okulların önündeki engellerin kaldırılmasına olanak sağlama ve öğretmenlerin sıkıntılarının ortadan kaldırılmasına katkıda bulunma amaçlanmaktadır. Ayrıca sınıf öğretmeni adaylarının köyde ve ilçe merkezinde görev yaparken karşılaşılabilecekleri sorunlar hakkında bilgi sahibi olmaları ve bu konuda hazırlıklı ve bilinçli bir şekilde hareket edebilmelerine yardımcı olma da amaçlanmaktadır.

1.2. KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde araştırma konusu “Köy ve İlçe Merkezinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştığı Sorunlar ve Bu Sorunların Performansına Etkisi Konusundaki Görüşleri” ile ilgili kuramsal açıklamalar yapılmıştır.

1.2.1. Toplum-Eğitim-Okul

Toplum, bir arada yaşayan insanların kültürel etkileşim sonucunda yaşayış ve düşüncelerini paylaştikları, insan gücünün birlikteliğini sağlayan, zamanla gelişen ve değişen bir yapıya sahiptir. Toplumlar eğitim yoluyla bir yandan sosyal ve kültürel değerlerini kişilere benimseterek birlik ve beraberliğin korunmasını ve devamını sağlamayı, diğer yandan da kişileri topluma faydalı birer ye olarak yetiştirmeyi amaçlamaktadır (şahin, 1996:1). Bu amaçlar doğrultusunda toplumsal davranışın ve bireyler arası ilişkilerin yapısını belirleyen, kişinin sosyalleşmesi ve dolayısıyla kişiliğinin oluşmasında en önemli toplumsal kurumlarından biri olan eğitimin önemi de her geçen gün artmaktadır.

Toplumun bireyleri bilim ve teknolojidaki hızlı ilerlemeye bağlı olarak değişen gereksinimlerini karşılamak amacıyla değişik türde ve daha nitelikli eğitim talebinde bulunmaktadır. Buna karşılık hizmetin sunucuları eğitimi topluma yayma, toplumun gereksinim duyduğu alanlara eleman sağlama, eğitimde başarı, demokrasi eğitimi, nitelik, eğitimin yönetimi ve denetimi gibi pek çok sorunu çözme için çaba harcamaktadırlar (Hoşgörür, 2003:141). Böylece eğitim, toplumsal bir kurum olarak bireyin, toplumun ve çağın gereksinmelerini dikkate almaktadır (Doğan, 2002:158).

Toplumlar gelişen çağa ayak uydurup sürekli olarak değişir ve bu değişmeden hiçbir toplum uzak kalamaz; her toplumun yeni durumlarla ve değerlerle karşılaşması sonucunda eski öğelerin ihtiyaçlara cevap verememesi nedeniyle toplumlar, doğal olarak kültürel değişime ve yeniliklere uyum sağlamaya başlarlar (Erdentuğ, 1977). Toplumun varlığını sürdürebilmesi için, içinde bulunduğu çağın gelişim ve değişimlerine uyum sağlayıp, bütün kurum ve fertleri ile bu gelişim ve değişim süreçlerine etkin olarak katılması gerekmektedir. Bu süreçlerde toplumun en çk etkilendiği ve aynı zamanda toplumdaki en çk etkilenen kurum, eğitim kurumudur. Çünkü bir ülkenin kalkınması, gelişmesi ve değişmesi ancak eğitimle sağlanır (Özpinar, 2007).

Öğretmenin sahip olduğu değer, sergilediği tutum ve kazandığı deneyim bütünüyle öğrencilerden başlayarak toplumu, kendi mesleki geleceğini ve meslektaşlarını etkiler. Bu süreçte, ğretmen doğal olarak onlardan etkilenerek kişisel

ve mesleki varlığını biçimlendirir (Sünbül, 2003). Toplumsal değişimin güvencesini eğitim, eğitimin dayanağını ise öğretmen oluşturur.

Eğitim, toplumsal ilerlemelerden en fazla etkilenen sistemlerden biridir. Çünkü yaşamın tüm alanları, eğitim sisteminden, çağın yeniliklerine ayak uydurabilecek, gelişimlere açık, nitelikli iş gücüne ve yeterliliklerine sahip bireyler yetiştirmesini beklemektedir (Özpinar, 2007). Bu nedenle eğitimin toplumsal temellerini tanımak, eğitim ve öğretimin bu temellere uygun olarak işletilmesi sağlamak toplumsal kurum olarak eğitimin en başta gelen görevidir (Hoşgörür, 2003:94).

Toplum eğitimi şekillendiren, eğitimde toplumu yönlendiren bir niteliğe sahiptir (Çelikkaya, 1999:163). Toplum ve eğitim kurumları sürekli iç içedir (Ataunal, 2000:35). Eğitim kurumları, toplumun bireyelerine, toplum değerlerine ve yaşam biçimlerine uyum sağlamalarını kolaylaştıracak davranışları kazandırmalıdır (Varış, 1985:117). Eğitim kurumlarının temel amacı kültür nakli ve daha önemlisi toplumu arzulan geleceğe götürmek olmalıdır (Büyükdüvenci, 1987:2) Eğitim kurumları, bireylere bilgi ve beceri kazandırmanın ötesinde, toplumun yaşamasını ve kalkınmasını devam ettirecek ölçüde ve nitelikte değer üretmeli, mevcut değerleri korumalı, yeni ve eski değerleri birleştirmelidir (Varış, 1985:5). Bu nedenle eğitim kurumları sürekli olarak yenilikçi bir değişim içinde olmalıdır (Hoşgörür, 2003:106).

Okullar, toplumların değişiminde öncülük etmeye uygun örgütler olarak kurulmuştur. Okullar her yerde, ulusal kültürü benimsetmek, geliştirmek ve değiştirmekle görevli olarak kurulmuştur (Okutan, 2006:348). Okul toplumdaki bireylerin eğitim öğretim işlevlerini üstlenen kurumların ortak adıdır. Okullar, öğrencilerin ve toplumların ihtiyaçları doğrultusunda önceden hazırlanan programların belli bir süreç dâhilinde gerekli amaçlar doğrultusunda planlı, yasalar ve yönetmelikler doğrultusunda verilmesini sağlayan faaliyet alanlarıdır (Sağlam, 2001:65).

1.2.2. İlköğretim ve Önemi

İlköğretim eğitimi veren okullar, 7-14 yaş arasındaki çocukların eğitim öğretiminin yapıldığı 8 yıllık okullardır. İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır, 180 iş gününe dayalıdır, kendine göre

yönetmeliği, mevzuatı, programları vardır. İlköğretim bireyin eğitiminin temel süreci olduğundan bu kademedeki eğitimin niteliği, bireyin gelecekte nasıl bir kapasiteyle, topluma hizmet edeceğinin belirleyicisi olur. Bu anlamda bu dönemde verilen eğitim oldukça önemlidir (Yeşilyurt, 2006:2).

İlköğretim, Türk Eğitim Sisteminin temel taşıdır. Her çocuğa, iyi bir vatandaş olmak için gerekli olan temel bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkları kazandırmak; onu milli ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek; ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünde yetiştirerek çocuğu hayata ve üst öğrenime hazırlamak ilköğretimin görevidir. İlköğretim, bireye okuma-yazma öğretiminin yapıldığı ilk eğitim basamağı olduğu için eğitim sistemimizde ayrı bir öneme sahiptir. Birey, okuma-yazma öğrenerek hayatta kalabilmeyi, zorluklarla baş edebilmeyi, ana dilini etkili şekilde kullanarak kendini ifade edebilmeyi ve günlük hayatta karşılaştığı problemleri sistemli olarak çözebilmeyi öğrenir. İlköğretimin bu işlevlerinin yanı sıra, bireylerin doğup büyüdüğü sosyo-ekonomik ve kültürel çevreden kaynaklanan farklılıkların ortadan kaldırılmasında, eğitimde imkan ve fırsat eşitliğinin dağıtılmasında taşıdığı önem açıkça ortadadır (Işık ve Maya, 2003).

İlköğretim, insan kişiliğinin oluşması ve zihnin biçimlendirilmesi ile toplumun taban kültürünün beslenmesinde önemli bir rol oynar. İleri öğretime yol veren tek kapı ilköğretimdir. Özellikle eğitim olanaklarının sınırlı olduğu Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde, toplumdaki tüm bireylerin en azından temel bilgi ve becerilerle donanık hale getirilmesi açısından ilköğretim okullarının eğitim sistemini oluşturan diğer eğitim kurumları arasında ayrı bir yeri ve önemi vardır. Bu nedenle ülkemizde Cumhuriyetin kurulmasından sonra ilköğretim okullarının yaygınlaştırılması devletin temel eğitim politikalarından biri olmuştur (Fidan ve Erden, 1986:208; Erden, 1998:175).

İlköğretim kavramının amacı, sadece okuma yazma bilen değil, bildiklerini ve öğrendiklerini hayata geçirebilen, bildikleriyle hayatı değiştirebilen etkin bireylerin yaratılmasıdır (Kansu, 1964). Köyde, kentte nerede olursa olsun ilköğretim kurumlarında öğretim gördükten sonra okulda öğrenilenleri hayata koşmaları ve kendi kendilerini sürekli olarak yetiştirmeleri ilköğretime katılan bireylerden beklenen davranışlardır. Bu davranışlar, ilköğretimin ana davasıdır (Tonguç, 1947).

1.2.3. Sınıf Öğretmeni ve Önemi

Varış'ın (1973:48) da belirttiği gibi öğretmen, araştırmalar sonucu geliştirilen devletin eğitim politikasını uygulamaya koyan, uygulama sonuçları ile bu politikayı etkileyen, eğitimde uzmanlık çalışmalarından ve araştırmalardan faydalanan önemli kişidir. Öğrenci ile devamlı bir etkileşim halinde olan öğretmen, Millî Eğitimin amaçları yönünde öğrenci davranışlarını değiştirmekle sorumludur. Eğitimin hareket ettiricisi ve düzenleyici olan öğretmen öğretimin vazgeçilmez elemanıdır. Öğretmen, okul ve sınıf ortamını öğrenciler için uygun, ilginç ve zevkli bir duruma getiren, öğrenme yaşantılarını düzenleyen, öğrencilerin bu yaşantıların içine girmelerine rehberlik eden ve istenilen davranışın ne ölçüde kazanıldığını değerlendiren bir öğretim ögesidir (Büyükkaragöz ve Çivi, 1996:31-32).

Fidan ve Erden'e (1999:60) göre öğretmen öğrenmeyi kılavuzlayan kişidir. Öğrenme öğrencinin kendisi tarafından elde edilen bir sonuçtur ve öğrenme yaşantılar sonucu meydana gelir. Öğretmenin görevi, çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerinden yararlanarak öğrenme yaşantıları düzenlemek ve istedik davranışların öğrenci tarafından kazanılıp kazanılmadığını değerlendirmektir. Okulun başarılı bir şekilde işlevlerinin yerine getirilmesinde, eğitim sürecinin planlayıcısı, uygulayıcısı, izleyicisi ve değerlendiricisi olan öğretmen önemli bir rol almaktadır. Öğretmen bir toplumun gelişmesine önemli katkılarda bulunma potansiyeline sahip bir kimsedir (Atalay, 2005:24). Bilgi toplumunda eğitim, yaratıcı, sorgulayıcı, düşünen, üretebilen, yaratıcı ve yenilikçi bireyler yetiştirmeyi amaç edinmiştir. Günümüz toplumunda, okulun, ders programlarının, ana-babaların, öğrencilerin özellikle de öğretmenlerin rolleri değişmiştir. Özellikle öğretmen tanımında, sadece bilgiyi aktarmak değil, toplumu şekillendirme yolunda rehber ve yol gösterici olmak da yer almaktadır (Çalık ve Sezgin, 2005).

Öğretmenlik mesleği, sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel ve teknolojik boyutlara sahip, alanda uzmanlık bilgi ve becerisini temel alan akademik çalışma ve mesleki formasyonu gerektiren, profesyonel statüde uğraşı alanıdır (Gürkan ve Gökçe, 1999). Öğretmenlik mesleği taşıdığı anlam ve üstlendiği sorumluluklar bakımından, nesilleri geleceğe taşımak üzere toplumsal yükümlülüğünü yerine getirmekle mükelleftir. Aydın'a (2000:6-7) göre öğretmenler sadece öğrencilerin beklentileriyle

karşı karşıya değil, okul dışı çevre de öğretmenlerden yüksek düzeyde beklenti içine girmektedirler. İnsanı, doğayı ve yaşamı içten seven, insan ilişkilerinde başarılı, gelişmeye açık, düşünce ve gözlemlerinde objektif, demokratik yaşamın ilkelerine ve insan haklarına saygılı ve bunu sınıf ortamına taşıyabilen, sürekli öğrenen, öğreten, öğrendiklerini paylaşan v.b. gibi birçok kriter başarılı öğretmen kriteri olarak toplumun beklentileri içerisinde yer almaktadır.

Öğretmen sadece kuru bilgi aktaran değil; muhakemede öncü, disiplinde tutarlılık sağlayıcı, kendi değer ölçülerimizi sağlıklı bir şekilde koruyarak geliştirici, uygar dünyanın aradığı ve ulaşmak isteğiyle yarış ettiği teknolojik sahada genç insanlarımızı biçimlendirici olmalıdır (Kaloç, 2006:19). Bilgi ve teknoloji toplumunda, çeşitliliği artan iletişim yolları, bilgisayarın katılımıyla düzenlenen yeni eğitim teknolojilerinin öğretmeni saf dışı bırakması endişesi dile getirilmesine rağmen eğitimin vazgeçilmez temel taşı öğretmen olmuştur. Bilgisayar ve iletişim teknolojileri öğretmenin değerini azaltmamakta, tam tersine kılavuzluğu ile çok boyutlu bir başvuru odağı olarak öğretmeni göstermektedir (Aytaç, 2003:39).

Öztürk'e (2002:23) göre bilgi çağının ya da çağdaş toplumun öğretmeni; sorun çözme becerisine sahip, teknolojiyi kullanabilen, öğrencisi ve velisiyle olumlu ilişkiler kurabilen, sınıf ve okulu tüm imkânları kullanarak aktif bir öğretim ortamına dönüştürebilen ve en önemlisi sürekli öğrenmeyi bir ilke olarak benimseyen ve bu çerçevedeki tüm rolleri üstlenerek toplumun çok yönlü çalışmasına katkıda bulunan birey olmak durumundadır. İnsani ilişkiler yönünden öğretmenlik, diğer bazı mesleklerden farklı olarak geniş bir insan kesimiyle ilişki ve iletişim içinde yerine getirilen bir meslektir (Şişman, 2007:192). Öğretmen, eğitim sürecinde sadece öğrencilerle değil; veliler, yöneticiler, müfettişler ve diğer öğretmenlerle de iç içe olan kişidir. Öğretmen toplumsal yükümlülüğünü yerine getirirken olumlu niteliklerinin yanında birçok rolü üstlenmektedir. Öğretmenin okul ortamı içinde ve dışında öğrencilerine, meslektaşlarına ve çevresindeki bireylere karşı birçok rolü oynamak zorunda olduğu bir gerçektir (Özden, 2005).

Öğretmen bütün bu görevlerini, rollerini, sorumluluklarını çalıştığı kurum vasıtasıyla yerine getirir. Öğretmenin çalıştığı kurum ise okuldur. Öğretmen okulun bir üyesidir. Öğretmen bu kurumlar içinde bulunduğu topluma hizmet etme görevini yerine

getirir. Öğrenciler, meslektaşları, okul idaresi, okul dışındaki toplum, meslek örgütleri, veliler, müfettişler de öğretmenin sosyal rolü gereği “öğretmen” olarak ilişkilerde bulunabileceği kimselerdir (Ergün, 1994:152; Akt.Çalikoğlu, 2005:4). Belli bir sınıfın öğrenim yaşantılarını planlayan, değişik sınıf ortamlarında öğrencilerin etkinliklerini yöneten ve sınıf üyelerinin her türlü sorunları ile yakından ilgilenen öğretmenlerdir (Oğuzkan, 1993:133).

İlköğretim kurumları yönetmeliğine göre ilköğretim okullarının 1–5 inci sınıflarında sınıf öğretmenliği esastır. Sınıf öğretmenleri ilköğretim okullarının 1.2.3.4.5. sınıflarında öğrencileri sınıf esasına göre eğitim-öğretim yaptırmaktadır. Sınıf öğretmenleri branş öğretmenlerine göre eğitim-öğretim verdiği sınıfın öğrencileriyle daha çok zaman geçirmektedir. Ayrıca sınıf öğretmenleri okuttuğu sınıfı 1. sınıftan alarak 5. sınıfa kadar okutabilmektedir. Bu aynı zamanda sınıf öğretmenin öğrencinin kişiliğinin oluşumuna etki yapması açısından da önemlidir. 2009–2010 öğretim yılında 584 bin 816 öğretmen görev yapmaktadır (MEB, 2010). Milli eğitimde görev yapan öğretmenler içinde en büyük kesimi “sınıf öğretmenleri” oluşturmaktadır. Eğitim sisteminde sınıf öğretmenlerinin görevi, “Kendilerine verilen sınıf veya dersleri, programlarda belirlenen esaslara göre okutmak, bunlarla ilgili uygulamaları ve deneyleri yapmak, ders dışında okulun eğitim, öğretim ve yönetim işlerine etkin bir biçimde katılarak bu konularda okul müdürünün vereceği görevleri yapmak, yasa ve yönetmeliklerle belirlenen esasları yerine getirmektir” (METK, 1973).

Öğretmenlik mesleği, tüm boyutlarıyla çok önemli ve hayati bir meslektir. Özellikle eğitim sürecinde büyük etkiye sahip olan bir sınıf öğretmeni; sadece bir grup öğrenciyi birinci sınıftan alıp beşinci sınıfa kadar getirmekle kalmaz, onlara ulusal kimliği, milli birlik ve beraberliği, sevgiyi, hoşgörüyü, hayatı, bilimi ve teknolojiyi tanıtan ve öğreten bir kimliğe bürünerek, büyük sorumluluğunu yerine getirir (Sazak, 2007). Sınıf öğretmenin bu kimliğini doğrulayan yalnızca bilgisi değil duyguları, hareket ve tavırları ile baştan sona bir bütünlüğün sembolü olmasıdır. Öğretmenlik, yüz yüze etkileşimi ve paylaşımı gerektiren mesleklerin başında gelmektedir. Öğretmenlerin, ilköğretim aşamasında, bireylerin topluma hazırlanmasında ve kişilik gelişimlerinde etkin bir rolü vardır. Bireylerin aile ortamında elde ettikleri kazanımlar en iyi şekilde okul ortamında sergilenmekte, bunların üzerine yenileri eklenirken uygun olmayanlar düzeltilmektedir (Gündüz, 2006). Ailenin birey yaşamındaki rolünü

toplumsal platforma taşıyan ve dünyayı tanımaya atılan ilk adımda ilköğretim kurumu ve bu kurumda görev yapan sınıf öğretmenleri kazanımların mimarı olmuşlardır. İlköğretim çağında eğitim alan bireylerin en önemli çabası, öğretmenin ilgisini çekme ve ondan sevgi görme hevesidir. Bu nedenle ilköğretim kademesindeki öğretmenlerin özellikle de sınıf öğretmenlerinin görev ve sorumluluklarını diğer öğretim kademelerindeki öğretmenlerin görev ve sorumluluklarından daha zor ve önemli bir hale sokmaktadır. Bireyin eğitime karşı tümüyle olumsuz bir tavır geliştirmesinde, bunun sonucunda da ilerideki öğretiminde başarılı olup olmamasında ilköğretimdeki öğretmenlerin rolü göz ardı edilemeyecek kadar büyüktür (Gürkan ve Gökçe, 1999).

İlköğretim sürecinde aynı çocukla uzun süre birlikte oluşu, çocuğun gelişim basamaklarının duyarlılığı ve örnek almada taşıdığı ağırlık sınıf öğretmenliğinin bazı ayrıcalıkları arasındadır. Çocuğun gelişim basamaklarını yakından ve sürekli olarak takip edebilme şansına sahip olması nedeniyle, eğitim yolunda hata yapma şansı en az olan kişi, sınıf öğretmenidir (Ataunal, 2003). İlköğretim yıllarındaki yaşantılar öğretmenin etkililiğinde önem kazanmaktadır. İlköğretim birinci kademe öğrencilerinin tek bir öğretmenin olması ve eğitimlerinin neredeyse tamamen ona emanet edilmesi durumu daha da hassas bir noktaya taşımaktadır. Toplum içinde özellikle kırsal kesimde yaşayan bireylerin eğitimlerinde büyük ölçüde öğretmenin katkısına ihtiyaç duyması, ilköğretim kurumlarındaki öğretmenlere büyük bir sorumluluk yüklemektedir.

İlköğretimin birinci kademesini kapsayan süreçte, her çocuğun birey olma yolunda kazanması gereken davranışları sergilemesi; akranlarıyla ilişkilerini geliştirebilmesi; yaşının gerektirdiği bilgi ve beceri birikimini kazanması; büyüme sürecine uyum sağlaması; kendi cinsinden beklenen rolleri sergilemesi; hayatın akışına adapte olması; duygusal anlamda paylaşımcı olmayı öğrenmesi; toplumsal kuralları ve değerleri benimsemesi; toplum içinde olumlu tutum geliştirmesi sınıf öğretmenleri sayesinde şekillenmektedir (Başaran, 1988). Eğitimin ilk ve temel kademesi olan ilköğretim birinci kademesi, sağlıklı, güçlü, düşünen, üreten, problem çözebilen, yaratıcı beyinlerin gelişmesi için toplumların hayatında büyük öneme sahiptir. Bu yüzden sınıf öğretmenlerinin görev ve sorumlulukları daha ağırdır ve bu kademe öğretmenin yetiştirilmesi daha büyük bir önem kazanmaktadır (Özkara, 2003:4).

Öğretmenliğin fert ve toplum açısından stratejik önemi dışında ayrıca psiko-sosyal derinliğe sahip bir meslek oluşu, bu mesleğin duyarlılık, önem ve öncelik düzeyini yükseltmiştir (Akgündüz, 1998). Bireye, topluma ve işe dönük öğretmen, eğitimin daha ilk kademesinde aldığı sorumluluğu yerine getirebilme gayreti içine girer. Bu noktada, eğitimin ilk kademesinde görev alan sınıf öğretmenleri çocuğun yaşantısında belki de ailesinden daha da fazla etkiye sahip olmaktadır. Çocuk kendini, arkadaşlarını ve okul çevresini tanıırken kendine öncü aramakta, bu süreçte sınıf öğretmenini kendine model alarak benimsemektedir.

Öğretmenler eğitim hayatımızda derin izler bırakmaktadırlar, ancak beş yıl boyunca belki de ana-babalarımızla geçirdiğimiz vakitten çok daha fazlasını geçirdiğimiz sınıf öğretmenlerimizin üzerimizdeki etkisi tartışmasız daha büyüktür. Sınıf öğretmenleri de, öğrencileri ve öğrencilerin çevrelerini tanımaları açısından diğer öğretim kademelerinde görev yapan meslektaşlarına oranla daha avantajlı durumdadırlar. Çünkü diğer branşlardaki öğretmenlere nazaran sınıf öğretmenleri 5 yıl süresinde aynı öğrencilerle bir aradadır, onları, ailelerini ve çevrelerini daha iyi tanır ve gelişimlerini takip edebilirler. Eğitimde temel unsur öğretmen olduğuna göre, gelişen teknoloji öğretmenin yerini alamaz. Atılan ilk adım olan ilköğretim süreci, insan kişiliğinin temelini atacak niteliğe sahip bambaşka bir öğretmen ister (Tekışık, 1998). Öyleyse, sınıf öğretmenliği, sadece eğitim ortamı ile değil yaşamın ta kendisinde etkililiğini gösteren bir uzmanlığı karşılamaktadır.

Toplumdaki iyi vatandaşın, nitelikli ana-baba, meslek adamı ve politikacının temelleri sınıf öğretmenleri tarafından oluşturulmaktadır. Bu doğrultuda, sınıf öğretmenleri düzenleyeceği zengin, uyarıcı bir çevre ile çocukların gelişimlerini hızlandırabilecekken, uygun olmayan ortamlar hazırlayarak da toplumsal yaşamın ihtiyaçlarını karşılayamayan bireylerin yetiştirilmesine neden olabilmektedir (Yalın, 2001). Sınıf öğretmenliği faaliyetlerinin başarılı olması, nitelikli yetişmiş personel ile mümkün olmaktadır. Bunun için, öğretmen yetiştiren kurumların, yetiştirdikleri öğretmenlerin meslek hayatlarında uygulayacakları çalışmalarda başarılı olabilmeleri için, öğretmen adaylarını yeterli bilgi, beceri ve tutumlarla donatmaları gerekmektedir (Yangın, 1992:361).

1.2.4. Köyde Eğitim

Sosyal yapımızda önemli bir yere sahip olan köyün ekonomik ve sosyal yapısının gelişmesinde eğitim önemli bir yere sahiptir. Köye götürülen çeşitli hizmetler arasında eğitim hizmetlerinin yeri ve önemi öncelik kazanmış, nitelikli ve dopdolu bir eğitim temel alınmıştır. Özellikle kırsal bölgede yaşayan halkın bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel bakımından kalkınmasına etkili ve bilinçli olarak katkı sağlayacak bir politika izlenmiştir (Yurt, Ergil, Sevil, 1971). Türkiye gerçekte bir köyler memleketi olduğu için Türkiye'nin kalkınması özellikle köy kalkınması demek olduğu kadar, Türkiye eğitimi de gerçekte bir köy eğitimi sayılabilir. Bunun için Türkiye çağdaş nitelikte, köye göre düzenlenmiş bir eğitime muhtaçtır (Emiralioglu, 1966:7).

İş ve yaşama şartları bakımından özellikler taşıyan köyün, eğitim ve öğretim bakımından da özelliklerinin bulunması çok doğaldır. Köye okul kanalı ile girecek, uygulanması istenecek eğitim ve öğretim ilkelerinin, köy halkının iş ve hayat anlayışına uygun ve tamamlayıcı bir karakterde olması gerekmektedir (Gedikoğlu, 1949:109-111). Gedikoğlu'na (1949:113-117) göre köyde eğitim:

1. Köy hayatının tabii ve toplumsal şartlarını, olaylarını, özelliklerini, hayat telakkilerini hareket noktası yapmak, buna göre programlamak, planlamak zorundadır. Bunun için köylerimizin tabiat, iklim ve toplumsal şartları hesaba katılarak bir kadro programı yapılması gerekmektedir.
2. Köy eğitim ve öğretimi, işten çıkarılacak, işe bağlanacak, iş için yapılmalıdır. Köy okulları yaparak, yaşayarak öğreten, yetiştiren, işi ve çalışmayı sevdiren, değer arttıran ve bu suretle memlekete daha faydalı insanlar yetiştiren birer iş okulu karakterini almalıdır.
3. Köyde eğitim, hayatla mücadele ruhunu aşılmalı ve bu iktidarı kazandırmaya çalışmalıdır.
4. Köyde okul, başardığı faydalı ve örnek işleriyle, müspet ve başarılı çalışmalarıyla köy halkını etrafında toplayan, peşinden sürükleyen, köy yaşayışında ve hayat telakkilerinde değişiklikler yapan, canlılık, hareket ve kuvvet kaynağı olmalıdır. Yalnız çocukları ve gençleri değil, ana babaları, yetişkinleri de içine alan, kendine bağlayan bir köy okulunun; bu görevi yerine getirecek şekilde kurulmuş, gerekli vasıtaları sağlanmış, yetiştiricilerini bulmuş,

bir teşkilat ve idareciye kavuşmuş; diğer devlet kuruluşlarıyla da desteklenmiş olması şarttır.

5. Tabiat sevgisi, tabiatla karşı karşıya gelme, onunla mücadele yollarını öğrenme köy eğitim ve öğretiminin sağlam temeli, mihveri ve ana prensibi olmalıdır. Eğitim ilkeleri bu hayatsal prensipleri içine almadıkça, işe ve ihtiyaca uygun karakter ve oluşu ifade etmelerine imkan yoktur.
6. Köyde uygulanacak eğitim ve öğretim programları, köylü çocuklarının zeka ve kabiliyetlerine göre ileri öğretim kurumlarına devamlarını sağlayabilecek durumda olmalıdır.

Köy okullarının programları, çevrenin iş hayatı göz önünde tutularak ayarlanmalıdır. Köy hayatına sıkı sıkıya bağlı olacak ilk ve orta öğrenim okullarının kurulması Türkiye için en önemli meseledir. Bu okullar yalnız öğrenciye ders vermekle yetinmemelidir. Özellikle toplumsal hayatın faal cereyanlarından uzak kalan bölgelerde topluluk hayatının merkezini okul meydana getirmelidir. Köy okulları buldukları yerin sağlık merkezi olmalıdır. Okul öğrencisi ve öğretmenleri, sıhhat memurları ve doktorlarla işbirliği yaparak hastalıklarla savaşma işinde öncülük yapmalıdır. Okul meydanları halkın da oyun, eğlence ve toplanma yeri olmalıdır. Bunlardan başka sanatı ve ekonomik istatistikleri toplamak için okullardan faydalanılmalı, buralar birer istatistik merkezi ödevi de görmelidir (Başgöz ve Wilson, 1968:134).

Mezun olan sınıf öğretmenlerinin çoğunluğunun köy okullarına atandığı düşünülürse; “köyün, köy eğitiminin ve okul sisteminin” özelliklerini hesaba katarak yapılacak işleri, karşılanacak güçlükleri ve engelleri yenebilecek vasıfta köy öğretmenin yetiştirilmesine kesin olarak ihtiyaç vardır (Gedikoğlu, 1949:120). Köy okullarının başarısı ve başarısızlığı tamamen sınıf öğretmenlerinin gayretine bağlıdır. Sınıf öğretmenlerinin, etkili bir köy eğitimi gerçekleştirebilmesi için köy şartlarına uygun, eksiksiz bir meslek formasyonu alması gerekmektedir. Köy yaşamının kendine özgü koşullarını göz onunda bulundurulmadan sadece kentsel yaşama göre hazırlanan düzenlemelerden kaçınılmalıdır.

Tütengil'e (1979:130) göre, “köy eğitimini etkili kılmak için öncelikli olarak köy koşullarına ve köylünün gereksinimlerine cevap veren bir okul” anlayışının gerekliliği söz konusu olmuştur. Bu anlayışı aksettirme görevini üstlenen de köy

öğretmenleridir. Eğitim yoluyla köy hayatına yön verme hedefi, arzulanın okul anlayışının yükünü köy öğretmeniyle buluşturmuştur. Köylere götürülen eğitim hizmetleri gerek içerik gerekse kalite bakımından ne kadar üstün olursa olsun, köylü-öğretmen ve köylü-okul ilişkileri, götürülen hizmetin başarısını etkisi altına almaktadır. Bir köyün öğretmenin köyde beklenen fonksiyonlarını yürütebilmesi için köylü ile olan ilişkilerinin iyi olması gerekir. Köyde çalışan bir öğretmenin görevi çocuklarının öğrenim sürecinin yanı sıra hayata hazırlamada da sorumluluk sahibi olmasıdır. Böylelikle öğretmen köyde vazife gören aydın bir kişi olarak, bütün köy halkının aydınlığa kavuşmasına ve gerek sosyal gerekse ekonomik yönden gelişmesine hizmet eden lider rolünü üstlenmiş olacaktır (Yurt, Ergil, Sevil, 1971).

Her yönüyle birey ve toplum için vazgeçilmez nitelikleri bünyesinde barındıran eğitim, öğretmenlerin varlığından yoksun bir şekilde ivme kazanamaz. Eğitime nitelik kazandırma çabasında, geçmişten günümüze bireyin ve toplumun geliştirilmesinde büyük rolleri yerine getirmesi beklenen öğretmenlerin verimliliğini arttırmaya yönelik düzenlemelerin yapılmasına gereken önem verilmemektedir. Bu çerçevede düşünüldüğünde gelecek kuşakların yetiştirilmesinden sorumlu tutulan öğretmenlerin öncelikli olarak iyi bir eğitim aldıktan sonra doğru planlanmış bir eğitim sürecinde daha başarılı olacağı açıkça ortadadır (Yazıcı, 2006).

1.2.5. Köyde ve İlçe Merkezinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştığı Sorunlar

Atatürk'ün *"Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir. Öğretmeden, eğiticiden mahrum bir millet, henüz bir millet adını alma yeteneği kazanmamıştır."* sözleri öğretmenliğin ne denli kutsal ve saygın bir meslek olduğu görüşünün yansımasıdır. Bu düşüncenin ışığında Atatürk, *"Türkiye'nin gerçek sahibi ve efendisi, hakiki üretici olan köylüdür. O halde, herkesten daha çok refah, mutluluk ve servete hak kazanmış olan köylüdür."* sözleri ile öğretmen ve köyü geleceğe atılan her adımda bir bütünlüğün sembolü haline getirmektedir. Türkiye için çözülmesi gereken en önemli sorunlardan biri; köylüyü köyünde, yurt yönetiminde etkin hale getirme fikridir. Öyleyse, Türkiye'nin temel sorunu köylüyü köyünde yaşayabilir, köyünü değiştirebilir, güzelleştirebilir, canlandırabilir ve köy yolu ile yurdun genel yaşantısını etkileyebilir hale getirmektir. Çünkü Türkiye'de köy sorununu, köy eğitimini, kentleşmeyi amaç

tutarak almak demek, milyonlarca insanı topraktan ayırmak, yeni bir göçebelik çağı kurmak, yeni bir yoksulluklar çağı açmak ve ulusun yaratıcı kaynağını kurutmak demektir (Kansu, 1964). Bu denli önemli olan köy eğitimi sürecinde yaşanan sorunlar gittikçe içinden çıkılmaz bir hal almaktadır.

Eğitim geleceğe dönük meyve veren en önemli yatırımdır. Eğitim sorunlarının üstesinden gelmek ve eksiklikleri gidermek en üst düzeyde kazanç sağlayan, güçlü bir toplumun sırtını yasladığı en önemli özellik olacaktır. Çünkü, hızla gelişen ve değişen dünya, sorun çözmeyi önemli bir insan davranışı haline getirmiştir (Başaran, 1988:17). Sorunlarla baş edebilen bir eğitim sisteminin yaratılması için köklü ve sürekli önlemler alma gerekliliğini savunan Gedikoğlu (1978) eğitimin temel sorunlarını dile getirmiştir.

Bu sorunlar;

1. Eğitimin demokratik-toplumcu bir tabana oturtulamaması,
2. Gerçekçi ve ulusal eğitim programları sorunu,
3. Demokratik eğitim sorunu,
4. Kadın eğitimi sorunu,
5. Hümanist kültür, insan ilişkileri sorunu,
6. Mesleki ve teknik eğitim sorunu,
7. Yükseköğretim sorunu,
8. İlk ve genel ortaöğretimde sorunlar,
9. Eğitim ticaretine sürüklenen özel okullar, dershaneler sorunu,
10. Öğretmen yetiştirme ve çalıştırma sorunu,
11. Eğitim araçları sorunu,
12. Ders kitapları, çocuk ve halk yayınları sorunu,
13. Halk eğitimi sorunu,
14. Eğitimde düzen ve sistem değişikliği sorunudur.

Ülkemizde ilköğretimin en önemli sorunlarından birisi hâlâ ülke düzeyinde tam okullaşmanın sağlanamamasıdır. Göçler nedeniyle öğrenci sayısı azalan bölgelerde taşınmalı eğitime geçilmesiyle, taşınma, beslenme, dinlenme ve sağlık sorunları ortaya çıkmıştır (Kıran, 2004:133). Köy okullarında öğretim kalitesi üzerinde durulması ve köy okulları için üst öğrenim imkânlarının geliştirilmesi önem taşımaktadır. İlköğretimde önemli bir sorun, köy okullarında, birleştirilmiş sınıflarda öğretim süreçlerinin yetersizliğidir. Köy okullarında özellikle tek öğretmenli okullarda öğretim

teknikleri yeterli değildir (Varış, 1985:161). Kırsal kesimde kız çocuklarının devam sorunu, yatılı bölge okullarının ve pansiyonlu ilköğretim okullarının artırılması, ana dili Türkçe olmayan çocuklarımızın eğitimi, zorunlu eğitime devam etmeyen çocukların düzenli olarak devamını sağlayacak düzenlemelerin yapılması gibi ilköğretimde sorunlarla da karşılaşmaktadır.

Dün olduğu gibi bugünde ilköğretimin sorunları vardır, yarında olacaktır. Sorunlar çözülecek, değişen ve gelişen şartlara göre daha yeni sorunlar ortaya çıkacaktır. Asıl sorun, ilköğretimdeki sorunları çözecek olan insan gücünü yetiştirmek ve sorunları çözmedeki kararlılıktır. İlköğretim sorunlarını çözecek insanların yetişmesinde ilköğretimin oluşturduğu temel ve yaptığı katkı çok önemlidir (Erdem, 2007).

Günümüzün en önemli kamusal mesleklerinden biri olan öğretmenlik; karmaşık sosyal yaşamın, küreselleşen dünyanın bütün sorunlarının doğrudan hissedildiği sorunlarla dolup taşmaktadır. Değişen dünya ve insanla birlikte, öğretmenlik anlayışı ve sorunları da değişmektedir. Bu nedenle; kamusal niteliği olan bu meslekte; sorunların güncel tespiti ve çözüm arayışları ihmal edilmemesi gereken çok önemli bir olgu olmaya devam etmektedir. Çünkü insan ve sorun, bir arada olması kaçınılmayan temel bir fenomendir. İnsanın olduğu her yerde sorun da var demektir. Öyle ise, yapılması gereken şey, sorunları reddetmek, sorunlardan uzak durmaya çalışmak ya da sorunsuzluğu hedeflemek olmamalıdır. Sorunların mümkün olan en az ziyanla çözümlenmesi gerekir. Sorunların yerinde çözümü de ancak sorunun yaşandığı yerde (okulda) sorunu yaşayanlara mikrofonu tutmaktan geçer (Yapıcı ve Yapıcı, 2003).

Temel unsurunun insan olması nedeniyle, eğitim kurumlarında sorunların yaşanması doğal karşılanmalıdır. Bu sorunların tamamen yok edilmesi ise olanaksızdır. Eğitim kurumlarında asıl yapılması gereken; sorunların kaynağını tespit ederek aynı sorunların yaşanmasının önüne geçebilmektir. Bunun için de; eğitim kurumlarında dolaylı ya da doğrudan rol alan herkesin sorunların çözümünde ortak hareket edebilmesi çok önemli görünmektedir. Öğretmenin değerleri, tutumları, deneyimleri, kısaca davranışları bütünüyle öğrencilerini, toplumu, kendi meslekî geleceğini ve meslektaşlarını etkiler (Bilen, 1999).

Öğretmenle öğrenci arasındaki duygusal iletişimin, öğrencinin öğrenmesini olumlu yönde etkilediği, öğrencinin sevdiği ve saydığı öğretmenin dersini kolay ve daha etkili biçimde öğrendiği kabul edilmektedir. Flanders, Allport, Cogan ve Anderson'un araştırma bulgularından hareketle Küçükahmet literatürde yer alan araştırma sonuçlarının; öğretmenin kişilik özelliklerinin öğrencinin kişiliğini şekillendirdiği yönünde olduğunu belirtmektedir (Küçükahmet, 2001). Başar, öğretmenin değerlendirilmesinde en çok kullanılan değişkenin öğretmenin özellikleri olduğunu ve araştırma sonuçlarının, öğretmenin kişiliğinin öğrencilerdeki değişimle ilgili olduğunu gösterdiğini belirtmektedir (Başar, 2000).

Öğretmenlerin karşılaştıkları önemli sorunlardan birisi, öğrenmeyi ve davranışları yönetmedir. Davranışların ve öğrenmenin iyi yönetildiği sınıflarda öğrenciler, öğretim araçlarını gerçekleştirirler ve araçların gerçekleşmesini engelleyen davranış sorunları giderek azalır. İlköğretim kademesi öğretmenlerinin sınıf ortamında en çok rahatsızlık duydukları sorunlardan bazıları şunlardır; öğrencilerin etrafı rahatsız ederek sınıfa girip çıkmaları, parmak kaldırmadan söz istemeleri, öğretim sırasında uygun olmayan oturma pozisyonlarında olmaları, yerinden kalkmaları ve arkadaşlarına zarar vermeleridir (vurma, saçını çekme, itirme vs.).

Eğitim sistemimizdeki en önemli sorunlar niteliğe önem verilmemesi, eğitim politikalarının sürekli olmaması ve öğretmene değer verilmemesidir. Bu konuda, 1982 yılında XI. Milli Eğitim Şurası'na sunulmak amacıyla 14.073 öğretmen üzerinde geniş çaplı "Öğretmen Sorunları ve Eğilimleri Araştırması" yapılmıştır. Konuya ilişkin sonuçlar yaşanan sorunları gözler önüne sermektedir (XI. Milli Eğitim Şurası, 1991):

1. İl ve ilçe merkezlerinde öğretmenlere sosyal etkinlikler yeter derecede düzenlenmemekte ve öğretmenler bu tür etkinliklere yeterli ilgi göstermemektedirler.
2. Konut öğretmenler için bir sorundur.
3. İl ve ilçelerde dinlenme ve eğlenme tesisleri yetersizdir. Öğretmenler mevcut tesislerden de yeterince yararlanamamaktadır.
4. İl, ilçe ve köylerde öğretmenler çeşitli sorunlarla yüz yüzedir.
5. Öğretmenlere, kendi mesleğinin dışındaki kamu görevlileri yeterli ilgiyi göstermemektedirler.

6. Öğretmenler için mesleki ve kültürel etkinlikler yeterli sıklıkta düzenlenmemektedir.
7. Kişilik özellikler açısından öğretmenler farklılık göstermektedir.
8. Bölge ve yerleşme merkezlerine göre öğretmenlerin çalışmak istediği yerler değişmektedir.
9. Öğretmenlerin tayinlerine ilişkin sorunlar ve bu sorunlara yönelik önerilere katılma dereceleri benzerlik göstermektedir.
10. Öğretmenlerin aylık gelirleri ihtiyaçları karşılamada yetersizdir.
11. Öğretmenlerin yaşam koşullarıyla ilgili sorunları benzerlik göstermektedir.
12. Özlük haklarına ilişkin sorunlara öğretmenlerin katılma dereceleri benzerlik göstermektedir.
13. Yaşadıkları çevreye ilişkin sorunlara, öğretmenler benzer derecede önem vermektedir.
14. Eğitim ortamına ilişkin sorunlara öğretmenler benzer derecede önem vermektedir.
15. Denetleme ve rehberliğe ilişkin sorunlara öğretmenler benzer derecede önem vermektedir.
16. Öğretmenlik mesleğinin statüsü ve çekiciliği öğretmen açısından düşüktür.
17. Meslekle ilgili bazı önerilere öğretmenlerin katılma dereceleri benzerlik göstermektedir.

Şura kararlarını destekler nitelikte olan ve 1991 yılında öğretmen sorunlarını araştırmak için kurulan Meclis araştırma komisyonunun 13 aylık çalışması sonucunda ortaya koyduğu rapor da dikkate değerdir. Söz konusu araştırmaya göre, öğretmenlik mesleğinin sorunları (TBMM Genel Kurul Tutanağı, 2001):

1. Öğretmen yetiştirme sistemindeki sorunlar,
2. Öğretmenlerin istihdamındaki sorunlar,
3. Öğretmenlerin hizmet-içi ve işbasında yetiştirilmesiyle ilgili sorunlar,
4. Öğretmenlerin görev yaptıkları eğitim ortamlarıyla ilgili sorunlar,
5. Öğretmenlerin özlük haklarıyla ilgili sorunlar,
6. Öğretmenlerin sosyal statüsüyle ilgili sorunlar olmak üzere, altı başlık altında toplanmıştır.

Gerek şura kararlarında olsun, gerek Meclis araştırma komisyonu raporunda olsun öğretmen sorunları konusunda ne ölçüde gelişme sağlandığı sorusunun yanıtını öğretmenlik mesleğinin bugünkü durumunda aramak gerekir (Hacıoğlu ve Alkan, 1997). Yaşanan bu gerçeklerin ışığında (Tekışık, 2007);

- Öğretmenlik mesleğini seven,
- Gerekli mesleki, bilgi, beceri ve davranışlarını kazanan,
- Okuma, araştırma ve inceleme alışkanlığına sahip,
- Bilgisayar ve bilgi teknolojilerini kullanabilen,
- Eğitim ve öğretmenlik mesleği ile ilgili gelişmeleri ve mesleki yayınları sürekli takip ederek kendini meslek hayatı boyunca devamlı yetiştiren,
- Vatanının her yanında seve seve görev yapmak isteyen, en zor şartlarda dahi başarılı olma azmi ve iradesine sahip üstün nitelikli idealist öğretmen kuşağının yaşama geçirilemeyen bir düşünceden ibaret olması, eğitimde çığır açan ufukları değil, eğitimi sarpa saran sorunları gündeme getirmiş ve eğitim sistemimizin içinde bulunduğu durumu gözler önüne sermiştir.

Öğretmenlerimizin içinde bulunduğu bu kötü koşulların kaynağı, görüldüğü üzere toplumun genel sorunlarından soyutlanamayacak kadar kapsamlıdır. Toplumumuzda kronikleşmiş olan sorunların çözümü için eğitime duyulan ihtiyaç açıkça ortadadır. Öyleyse sorunların çözümünü öncelikle eğitimde aramalı, dolayısıyla öğretmen sorunlarının çözümlenmesi düşüncesinden esinlenerek hareket edilmelidir. Geçmişte olduğu gibi bugün de öğretmenlerin birçok sorunla karşı karşıya oldukları göz ardı edilmemelidir (Sarpkaya, 1997).

Eğitimde kalite arayan ve başarıyı hedefleyen Türkiye'nin sözü edilen konularda ciddi sorunlarla karşı karşıya kaldığı gerçeği, tüm eğitim tartışmalarının odak noktasını oluşturmaktadır. Öğretmenlerin ekonomik açıdan yetersiz durumda olmaları ve öğretmen yetiştiren kurumların yaşadığı sıkıntılar dikkat çekicidir. Bunun yanı sıra günümüze kadar uzanan süreçte öğretmen atamalarındaki mezuniyet alanına bakmaksızın uzmanlığı ve mesleğin gereklerini göz ardı eden düşüncenin yarattığı eğitim kadrosu, öğretmenliğin meslekleşmesini ve en önemlisi saygınlığını olumsuz yönde etkileyen dikkat çekici gelişmelerdir (Baskan, 2001).

1.2.5.1. Araç-Gereç ve Onarım Sorunları

Genel olarak bir eğitim ortamının dört unsurdan meydana geldiğini söyleyebiliriz. Bunlar; öğretmen, öğrenci, iletişimin gerçekleştiği fiziksel ortam ve öğretilecek konunun içeriğidir. Öğretmen, öğrenci ve öğretilecek konu belirlendiğinde etkili ve verimli bir eğitim sağlamada içinde çeşitli araç ve gereçlerin de bulunduğu fiziksel ortam önem kazanmaktadır. Eğitim kurumları temel fiziksel özellikleri dikkate alınmadan yapılandırılmaz. Çünkü, sınıf içinde uygulanan yöntem, teknik ve stratejiler mükemmel dahi olsa fiziksel yeterlilik sağlanmadığı sürece o okulda verimli bir eğitim-öğretimin gerçekleşmesini beklemek güçtür. *Çağdaş sınıf ortamının* şu şekilde olması gerekir (İlgar, 2001:164):

- Sınıf mevcudu 30 kişiyi geçmemelidir.
- Masa, sıra, tahta, vb. bir çok öğe öğrenciye rahatsızlık vermeyecek şekilde düzenlenmelidir.
- Sınıftaki ısı 20°-21°C civarında olmalıdır.
- Sınıflar ışığın öğrencinin sol omzundan geleceği şekilde yapılmalıdır. Ayrıca sınıfta 25 lümenlik bir aydınlanma olmalıdır.
- Pencereler oda yüzeyinin en az 1/5'i kadar olmalıdır; az ışık gören sınıflar ise beyaz renkte boyanmalıdır.
- Sınıflar 6-7 metre genişlikte ve dikdörtgen biçiminde olmalı, her öğrenciye 1,5m² lik yer bulunmalıdır.
- Özellikle küme çalışmaları için sıra yerine masa kullanılmalıdır.
- TV, video, VCD, teyp, harita, broşür, pano, dolap vb. araçlar eksiksiz olmalıdır.
- Sınıflar sürekli temizlenmeli ve havalandırılmalı, gerekirse rahatsızlık vermeyecek derecede kokulandırılmalıdır.

Eğitimciler daha çok öğrenciye, daha az zamanda, daha fazla bilgi öğretme olanağı sağlamak zorunda kalmaktadır. Bu nedenle öğrenimin daha verimli olmasını sağlayacak yeni eğitsel teknik ve yöntemlerin geliştirilmesi gerekmektedir. Öğrenci ve öğretmenlerin gereksinim duydukları bilgileri kendi kendilerine arayıp bulma ve kullanma yeteneği geliştirmeleri zorunlu olmaktadır. Bu konuda daha iyi ve daha çabuk öğrenme-öğretme sağlamak için araç ve gereçlerin, yöntemlerin sürekli olarak araştırılıp

geliştirilmesi gerekmektedir. Konuya çağdaş gereksinimler açısından bakıldığında, karşılanamayan eğitim talepleri, kalabalık sınıflar, tesis, araç-gereç ve öğretmen yetersizliği, sosyal adalet ve olanak eşitliği yönünden dengesiz dağılım, bireysel farklılıkların karşılanamaması, var olan kaynakların gereği gibi değerlendirilememesi gibi konular var olan eğitim uygulamalarının başlıca dar boğazını oluşturmakta ve eğitimciler için sosyal, siyasal, ekonomik ve eğitsel nitelikte bir takım sorunlar yaratmakta olduğu görülmektedir.

Araçlı eğitim; uygun zamanda, uygun yerde, uygun yöntemle ve uygun sürede yapılmalıdır. Yerinde ve etkili kullanılmayan bir araç, teknolojinin en son ürünü olsa bile kendisinden beklenen yararı sağlayamayacağı gibi dersin niteliğini düşürebilir ve zamanın boşa harcanmasına neden olabilir. Araç seçiminde söz konusu aracın amaca ve konuya uygun olması, sağlanabilirliği ve kullanma kolaylığı, öğrenci düzeyine uygunluğu ve fiziksel koşulların uygunluğu gibi konuların göz önünde bulundurulması gerekir. Araç seçiminde ve kullanımında diğer bir konu, seçilen aracın mümkün olduğu kadar öğrenme aracı olarak kullanılmasıdır. Bilindiği gibi bir aracı sadece öğretmen kullanırsa bu araç öğretim aracı, öğrenci kullanırsa öğrenme aracı olur. Seçilen aracın öğrenme aracı olması, öğretimi bireyselleştirdiği gibi etkili bir öğretim sağlar.

Teknolojideki gelişmeler özellikle de bilgisayar teknolojisindeki son gelişmelerle öğretmenin eğitim sistemindeki yeri tartışma konusu yapılmaktadır. Ancak şurası da bir gerçektir ki, teknoloji ne kadar ilerlerse ilerlesin hiçbir araç ya da makine insanın yerini alamayacaktır. Eğitim ortamında bir öğretmenin yerini bir bilgisayarın ya da robotun alması da henüz olası görülüyor. Şu anda eğitimde kullanılan teknolojik araçlar öğretime yardımcı olan araçlardır. Okulda ders araçlarının olup olmaması öğretim yönteminin seçimini etkiler. Bilgisayar, tepegöz, projeksiyon, laboratuvar, TV-video, iyi bir kütüphane gibi bir öğretim için çok gerekli olan dersin esas araç-gereçlerinin veya yardımcı âletlerin olup olmaması dersteki yöntem seçimini etkiler.

Bir öğretmen ihtiyaç duyduğu eğitim araçlarını çevresindeki çok çeşitli kaynaklardan sağlayabilir. Bu kaynaklar; kendi okulu ve diğer okullar, İl Eğitim Araçları Merkezi, öğrencilerin evlerinde bulunan ve okula getirebilecekleri çeşitli materyaller, öğrencilerin çeşitli mesleklerde çalışan ebeveynleri, müzeler, çevrede bulunan çeşitli bahçeler, çevredeki çeşitli kamu ve özel kurum ve kuruluşlardan temin edilebilecek materyaller olabilir. Bunlardan başka piyasada satılan materyaller vardır.

Bunlar da olanaklar ölçüsünde satın alınmak suretiyle edinilebilir ya da okula kazandırılabilir. Bütün bu kaynaklardan yararlanmak elbette öğretmenin becerikliliğine, dinamizmine ve araçlara ilişkin tutumlarına bağlıdır. Ayrıca öğretmen kendisi de derslerinde kullanmak üzere araç-gereç yapabilir.

Merkezî bir okuldaki birimlerin araç-gereç donanımının asgari düzeyde sağlanmış olduğu düşünülürse, bu okulda görev yapan öğretmenlerin çok da fazla bir harcama yapma ihtiyacının olmadığı görülür. Oysa, köy okullarının gerek fizikî durumlarının kötü oluşu, gerekse araç-gereç eksiklikleri göz önüne alındığında, buradaki öğretmenin maddî özveride bulunmasının bir zorunluluk halini aldığı gözlenir. Köy öğretmenin temin etme ve ulaşım gibi problemleri de gözden ırak tutulmamalıdır.

Görsel-işitsel materyaller kullanamayan, sergi ve müze gibi mekânlarda inceleme-gözlem yapamayan, araç-gereç sınırlılığı veya yokluğu sebebiyle gösterip yaptırma yöntemini çoğu zaman kullanamayan, öğrencilerin sosyo-kültürel kısırlığı nedeniyle grup tartışması ve benzeri yöntemleri işe koşamayan öğretmenden nasıl bir verim alınabilir? Trafik lâmbası görmemiş çocuğa trafik kurallarını sadece anlatmak, kütüphaneyi yerinde inceleyemeyen öğrenciye kütüphaneden ödünç kitabın nasıl alınacağını kuru kuruya bilgi olarak vermek, psiko-motor davranışlara dönüşmedikten sonra öğretmene de öğrenciye de yük olmaktan öte gidemez. Şehirdeki öğretmen, müze, sergi, kütüphane vb. yerlerden yararlanma şansına sahiptir fakat köydeki öğretmen bu imkanlardan yararlanamamaktadır.

1.2.5.2. Program, Eğitim-Öğretim Sorunları

Hayata geçirildiğinde bir toplum için ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmada önemli rol oynayacak planlardan biri de şüphesiz eğitim alanında yapılan plandır. Bu planlarda belirlenen amaçlar çoğunlukla ideali yansıtmaktadır. Uygulanan yöntem ve stratejiler tutarlı ve istikrarlı olursa; yani, eğitim politikaları günden güne değişmezse ve değiştirilmemesi yönünde gerekli tedbirler alınırsa, *hedeflenen* ulaşmak er ya da geç mümkündür. Ancak, bunun tersi söz konusu olduğunda ise ulaşmak istenen amaçların çok uzağında bir konuma gelinir ki bugün Türk eğitim sisteminin içinde bulunduğu durum bundan pek farklı sayılmaz. Örneğin; Milli Eğitimin genel amaçları içerisinde yer alan şu cümleye bakalım: "...böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk

toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır” (www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2006/takvim/egitim_sistemi.html 04.06.2010). Öte yandan içinde bulunduğumuz duruma bakınca, ne tam anlamıyla refah ve mutluluktan ne iktisadi, sosyal kültürel kalkınmadan ne de çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı ve seçkin bir ortağından bahsetmek mümkündür. Ekonomik yıpranmışlığın ve değişen ekonomik politikaların doğal sonucu olarak, ülkemizin eğitim açığı kapatılamamakta ve öğrenci sayısı ile kıyaslandığında yetersiz kalan okullarda yığılmalar meydana gelmektedir.

Eğitimin niteliği büyük ölçüde uygulanan programa bağlıdır. Uygulanan programın aksaklık ve eksiklikleri giderildikçe, toplumdaki ve bilim alanındaki gelişmelere göre yeniden düzenlendikçe, diğer bir ifadeyle programlar geliştirildikçe eğitimin niteliğinin de artması beklenir (Erden, 1998:1). Eğitimin ön koşulu olan açık sistem olma özelliği, eğitimi toplumsal gerçeklerden yani ekonomik, toplumsal, jeopolitik yapı ve kendi örgütsel yapısından hareket etmesini ve bu belirleyicilerden yola çıkarak, bireyin yetenek ve gereksinmelerine cevap verecek hedeflerin işe koşulmasını zorunlu kılar.

Eğitimin pahalı bir yatırım ve vazgeçme maliyetinin özellikle kırsal bölgelerde ne kadar yüksek olduğu, eğitim bilimciler tarafından sürekli vurgulanmaktadır. Sistemdeki yatırım girdisi, bireyin yeteneklerine göre eğitilerek, sisteme ve topluma yararlı hale getirilmesi yolunda sarf edildiğinde, istenen verim sağlanabilecektir. Oysa yıllardır izlenen yanlış politikalar sistemin işleyişini aksatmış, bireyi eğitmekten çok gereksiz bilgi hamalı haline getirmiştir. Dahası sistem içindeki diğer öğeler de - öğretmen, araç-gereç, öğretme ortamı vs.- nitelik bakımından sürekli düşüş eğilimi göstermiştir.

Eğitimde verimlilik esastır. Verimlilik; öğretmenin, yöneticinin eğitim programlarının sonuçları üzerinde hesap verebilmesi ve sonuçlardan sorumlu tutulması anlamına gelmektedir (Varış, 1985:223). Ancak bu hesap sorulmadan önce sistemin işleyişi için, programı uygulayacaklara gerekli ön şartların sağlanıp sağlanmadığı dikkate alınmalıdır.

Eğitim-öğretim yönüyle:

- Öğretmen kendi alanına hakim olmalı, bunun dışındaki diğer alanlardan da az-çok haberdar olmalıdır. Uyguladığı yöntem, teknik ve stratejiler açısından devamlı kendisini güncellemeli ve doğuştan gelen yaratıcılık özelliğini kullanarak yepyeni oluşumlara ön ayak olmalıdır. Ayrıca çağın gerektirdiği teknolojik donanıma sahip olmalı ve bunları etkin şekilde eğitim-öğretimde kullanabilmelidir.
- Modern disiplin anlayışının hakim olması gerekir. Yeni kurallar konulurken yalnızca öğretmen ve okulun değil, öğrencilerin de ihtiyaçları dikkate alınmalı; ceza vermekten olabildiğince kaçınılmalıdır.
- Öğretim daha çok öğrenci-merkezli olarak yapılmalıdır. Öğrenci ne kadar aktif olarak derse katılırsa, o kadar daha iyi öğrenir.
- Öğrencilerin model alma yoluna gittikleri gerçeğinden hareketle öğretmenin, daima davranışları ve sözleriyle iyi bir örnek teşkil etmesi gerekmektedir. Bunu özellikle dil öğretimi açısından *emir verme yerine ricada bulunmanın* daha iyi olması ve öğrenciyi ideal bir dil kullanıcısı olma yoluna yönlendirmesi açısından yorumluyor. Ancak aynı durum kendi ana dili ve sosyal davranışları yönüyle de öğrenci için gereklidir.
- Öğrenciler öğrenmeye hazır ve istekli, içten motivasyonlu olmalı ve öğrenme sürecine bilinçli olarak katılmalıdır. Yine, tek bilgi kaynağı olarak öğretmeni görmemeli; yerinde, doğru ve mantıklı eleştirilerde bulunabilmelidir. Ayrıca, kendine güven duymalı ve bilgiye nasıl ulaşabileceğini, neyi nasıl öğreneceğini ve neleri üretebileceğini fark edebilmelidir. Tabi bu da öğretmenin, bilgi kaynağı olarak değil, aynı zamanda bir yol gösterici olarak da hareket etmesiyle daha da artmalıdır.

Öğretimde tek ve sihirli bir yöntem yoktur. Öğrencinin gelişim özelliklerine ve var olan koşullara göre çeşitli yöntemler kullanılmalıdır. Hiçbir öğretme yöntemi tek başına bütün eğitim durumlarına uygun değildir. Yani bir öğrenme ve öğretme yöntemiyle, öğrencilerin tüm öğrenim gereksinimlerini karşılamak olası değildir (Varış, 1985:27). Öğretme-öğrenme etkinlikleri içinde sadece öğrenme ilkeleri ile amaca ulaşılamayacağına göre, etkin öğretimde yer alması gereken ve beş duyuya hitap eden genel öğretim stratejilerinin de uygulanması verimin artması açısından şart

görülmektedir. Bu stratejilerin yöntem, teknik, gereç vs. sınırlı olması öğretmenin verimliliğini de sınırlamaktadır.

Bir tanımın veya soyutlamanın sadece ezberlenmesi onu kullanma gücü yönünden hiçbir anlam ifade etmez. Öğrencilere genel kuralları ve kavramları anlayacak yaşantılara sahip olmadan sadece ezberletmek, eğitimin en zayıf yönüdür. Oysa bireylerin gelişimi, sadece daha fazla yaşantı kazanmayla değil, fakat kazanmış oldukları yaşantıları daha iyi kullanmalarıyla mümkün olmaktadır (Alkan, 2000). Öğrencilerden beklenen davranışları yavan öğretim metotları ve eğitim teknolojisi öğelerinden yoksun bir sistemde gerçekleştirmelerini beklemek anlamsızdır. Araç-gereç yetersizliği, görsel materyallerin yokluğu vs. etkenler köydeki öğrencinin istenen davranışları gösterememesine neden olmaktadır.

Her derse, konuya ve okul düzeyine göre farklı yöntemler olabileceği gibi; bazı öğrencilerin bazı yöntemlerle daha iyi öğrendiği, bazı öğretmenlerin bazı yöntemleri daha iyi kullandığı da bilinmektedir. Ancak gene de öğretim yönteminin bir sihirli formül olmadığı bilinmelidir. Öğretmen ders yaparken konuya ve duruma en uygun yöntemi seçmeye çalışacaktır; öğrenci de kendi kendine çalışırken öğrenebileceği en uygun yöntemi seçebilmelidir. Son yıllardaki bazı gelişmeler, hem öğretim ilkelerinde hem de öğretim yöntemlerinde bazı yeni gelişmelere neden olmuştur. Meselâ, çocuk psikolojisindeki gelişmeler ve okulda okutulacak derslerin değişmesi, öğrenci merkezli yöntemlerin geliştirilmesine neden olmuştur. Aynı şekilde eğitim teknolojisinde, ders araç ve gereçlerindeki değişmeler, bilgisayarın eğitim kurumlarına giderek daha etken olarak girmesi de öğretim ilke ve yöntemlerinde bir dizi değişmelere neden olabilecektir. İyi bir yöntem, emek ve zamandan tasarruf sağlamalı; öğrencinin kişiliğine, gelişimine ve mantığa uygun olmalı; tekdüze olmamalı; öğrenciyi aktif hale getirmeli, motive etmeli, ilgi ve ihtiyaçlarına cevap verebilmeli, bireysel farklılıkları dikkate almalıdır. Hem öğretmen öğretirken hem de öğrenci öğrenirken ekonomik ve pratik yöntem ve teknikler bulmalı ve hatta konuya ve seviyeye uygun olarak kendi tekniklerini geliştirmelidirler. Meslek eğitimi almamış kimselerin doğrudan sınıf öğretmenliğine atanmaları olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Yeterli alan bilgisi olmayan bu öğretmenlerin özellikle köy okullarında başarısız oldukları gözlenmektedir.

1.2.5.3. Aileyle İşbirliği Sorunları

Okul ve aile iki farklı toplumsal kurumdur ve farklı beklentiler etrafında şekillenmişlerdir. Bu iki farklı kurumun çocukların eğitimleri konusunda çıkar birliğine getirilmesi gereklidir. Karşılıklı ilişkilerindeki başarısızlıkları, onların işbirliği yapma arzularının yetersizliğine değil, bu işi nasıl yapacakları konusunda bilgi sahibi olmamalarına ve aradaki engellerin neler olduğu ve bunların nasıl ortadan kaldırılacağı yolundaki bilgilerinin eksikliğine verilebilir. Bu yüzden okul ve ailenin işbirliği yaparken aradaki engelleri aşmaları için pratik yollar bulmaları aradaki iletişimi artırabilir.

Aile katılımı, ailenin okul etkinliklerine etkin katılımını içerir. Ailenin, okulun akademik ve sosyal amaçlarını gerçekleştirmek için günlük etkinliklere, okuldaki planlamaya, yönetime etkin olarak katılmasını içerir (home.anadolu.edu.tr 15.12.2009). Okul-aile işbirliği, okul kültürünün oluşmasına da katkıda bulunur ve “bizim okul” anlayışının yerleşmesini kolaylaştırır. Çünkü okul tüm üyelerinin katkısı ile başarıya ulaşır. Okulun paydaşlarında, okula karşı bir sahiplenme duygusunun oluşması; öğrenci problemlerinin azalması; okulun sevilen bir ortam haline gelmesi ve olumlu bir okul ikliminin oluşmasını sağlar. Ayrıca okul aile işbirliği, okul imajı için de çok önemlidir. Eğitimin kalitesinin artması, okulun tercih edilen bir okul olmasını sağlar. Çocukların okul ve öğretmenlere karşı olumlu tutumlar geliştirmelerinde aile katılımı önemli bir yer teşkil eder.

Sınıf öğretmenlerinin velilerle ilgili karşılaştığı sorunlar şöyle sıralanabilir (Çelik, 2005:80-96; Doğru, 2005:55-56,78; Genç, 2005:233; Akçay, 2006:187; Vural, 2004:138-141,150-151; Küçükahmet, 2001; Yapıcı ve Yapıcı, 2003:9-10; Koçak, 1991:131; Celep, 2002:93-94; Kotaman, 2008:144; Çelenk, 2003:30):

- Velilerin öğrencilerine karşı ilgisiz olması ve ödevleri ile ilgilenmemeleri
- Çocuklarına yeterli zaman ayırmamaları
- Öğretmenlerle hiç iletişim kurmamaları
- Çoğunlukla öğretmen ve yöneticilerle tanışmamaları
- Öğrencilerine karşı aşırı ilgili olmaları
- Velilerin eğitim düzeyinin düşük olması ve bu nedenle eğitime katılma oranlarının düşük olması

- Okulla yalnızca çocukları ile ilgili bir sorun olduğunda görüşmek istemeleri
- Çocuklarına karşı aşırı otoriter ve baskıcı davranmaları
- Çocuklarına şiddet uygulamaları
- Çocuklarının olumsuz yönlerini kabullenmek istememeleri, duymaktan hoşlanmaması
- Aile bireylerinin birbirleriyle olan ilişkisi
- Aile içindeki sorunlardan dolayı çocuklarda olumsuz davranışlar gözlenmesi
- Velilerin parasal konularda problem çıkarmaları
- Ekonomik problemlerinin okul etkinliklerine katılmalarını ve okulla olan ilişkilerini engellemesi
- Okul-aile birliği hakkında yeterli bilgiye sahip olmamaları, önyargılara sahip olmaları, önemsememeleri
- Kendi okul yaşantılarının olumsuzluğunu öğrencilerine yansıtmaları
- Okula ve öğretmenlere karşı olumsuz tutum ve önyargılara sahip olmaları
- Öğretmenleri birer eğitici olarak değil, çocuklarının bakıcıları olarak görmeleri
- Öğretmenlerle olan ilişkilerinde saygılı olmamaları
- Öğretmenlere ve yöneticilere karşı güven duymamaları
- Çocuklarının sosyal ve duygusal davranışlarından çok ders başarıları ile ilgilenmeleri,
- Öğretmenlerle görüşmeye gelen velilerin en çok derslerinde başarılı olan öğrencilerin daha sonra sosyal ve psikolojik problemleri olan öğrencilerin, son olarak da derslerinde başarısız olan öğrencilerin velilerinin olması
- Okula ve öğretmene yeterince destek olmamaları
- İhtiyaç duyulduğunda velilerin okula gelmemesi
- Çocukları ile ilgili sorunları olduğunda okul ile işbirliği yapmamaları
- Öğretmenlerle karşılıklı bilgi alışverişinde bulunmak istememeleri
- Çocuklarıyla ilgili kararları alırken öğretmenlerin fikirlerini almamaları
- Veli toplantılarına katılmamaları
- Katılanların da çocukları ile ilgili yapılan önerileri dikkate almamaları
- Çocuklarının olumsuz davranışlarında okulu suçlamaları
- Okulda uyulması gereken kurallara özen göstermemeleri
- Çocuklarına evde uygun ders çalışma ortamları sağlamamaları
- Çocuklarının ders materyallerini zamanında temin etmemeleri.

1.2.5.4. Halkla Etkileşim Sorunları

Halkla ilişkilerin en genel amacı örgüt ve çevresi arasında uyumu gerçekleştirerek, örgüt için güven ve destek elde etmek, halkın örgütten beklentilerini gerçekleştirmektir. Öğretmen, okulun içinde bulunduğu toplumu sürekli olarak tanıyıp, değerlendirme çabası içerisinde. Toplumun da aynı biçimde okula ilişkin değerlendirmesinin olduğu hatırlanmalıdır. Toplum üyelerinin okulu değerlendirmesi, daha çok duygu yüklüdür ve gerçekten uzak olması büyük olasılıktadır. Bazı veliler tümüyle olumsuz değerlendirme eğilimindeyken, bazıları da tümüyle olumlu görüş ve tutumlar geliştirmişlerdir. Öğretmen bu tür bütüncü ve uçtaki tutumların yetersizliğini ve okula yönelik ilgisizliğin türünü olabileceğini dikkate almalıdır (Rivlin, 1961).

Ana-babalar öğretmenlerden ders vermenin ötesinde çocuklarını anlama, onlara özel ilgi göstermelerini beklerler. Özellikle onlar için iyi bir model olmalarını isterler. Öğretmenlerin okuldaki başarısı kadar, ana-babalarla olan ilişkileri, toplumun okula yönelik tutumlarının oluşmasında belirleyici rol oynayacaktır (Richey, 1979). Bazı ana-babalar okul ile olan ilişkilerini en aza indirmişlerdir. Eğer ana-babalar çocuklarının yeterli öğretmenlerce eğitildiklerine, öğretmenin sıkı bir çalışma içinde olduğuna inanırlarsa okula yönelik güvenlerini geliştirebilirler. Okul-Halk ilişkileri etkinliklerinin genel amaçları:

- Okulun çalışmaları konusunda halkı aydınlatma,
- Halkın okula güvenini artırma,
- Halkın maddi ve manevi desteğini sağlamak,
- Halkla okul arasındaki işbirliğinin gereğini duyurmak,
- Çevre ve okulu bütünleştirmek,
- Okulun çevreye katkılarını değerlendirmek,
- Okula ilişkin yanlış anlamaları düzeltmek ve eleştirileri cevaplandırmak.

Bu amaçları gerçekleştirebilen bir öğretmenin halkla etkileşim boyutunda çok fazla sorunla karşılaşması beklenmez.

1.2.5.5. Mesleki Memnuniyet Sorunları

Birey mesleğini seçtikten sonra sorunlar bitmez. Bu kez de mesleğinden beklentileri başlar. Yeteneğine, başarısına, yaşına, iş yeri ortamına, işin güçlüğüne, çalışma süresine, aldığı ücrete, yüklendiği sorumluluğa vb. etkenlere bağlı olarak yaptığı işten beklentilerinin karşılanmasını ister. İşinden dolayı bir memnuniyet duymak, doyum sağlamak ister. İşten doyum, bir iş görenin işini ya da iş yaşamını değerlendirmesi sonucunda duyduğu haz ya da ulaştığı olumlu durumdur. İş görenin duyduğu hazzın ya da ulaştığı olumlu duygusal durumun derecesi işten doyumunun derecesidir (Başaran, 1996:168).

Sınıf öğretmeninin neşeli, mutlu, doyumlu, kendine güvenli hali güdü, tersi görüntüler olumsuz etki yaratmaktadır. Sınıf öğretmeninin olumlu duygusal halini öğrenciye yansıtması, örneğin öğrenciye sempati duyması, öğrenci davranışını değiştirebilmektedir. Sınıf öğretmeninin mutluluk düzeyi yüksek, olumsuz etkileme düzeyi düşük olmalıdır.

Eğitim araç gereçlerinin yetersizliği, okulların çoğunun sağlık koşullarına elverişsiz olması, iş yükünün ağırlığı, bürokratik işlerin çokluğu, disiplin kurallarının çekilmezliği, yer değiştirmede isteğin yerine gelmemesi, teftiş sisteminin kusurlu olan eğitimi düzeltmek yerine eğitim iş göreninde olumsuz kusur araması, eğitim sisteminde pek çok cezalandırma ve yasaklama kuralları bulunurken hiç denecek denli ödüllendirme ve özendirme kurallarının olması, dinlenme, toplumsal etkinlikler ve benzeri olanakların olmaması gibi durumlar eğitim sisteminde çalışma koşullarını olumsuz kılmaktadır (Başaran, 1996:124).

Öğretmenlerin mesleki memnuniyeti yaptığı işin niteliğini doğrudan etkilemektedir. Mesleki açıdan mesleğini yapmaktan memnun bir öğretmen gerek eğitim-öğretimin hedeflerini gerçekleştirmede gerekse öğrencilerine yaklaşımında daha etkili olacaktır. Mesleki açıdan mesleğini yapmaktan memnun olmayan bir öğretmen eğitim-öğretimin hedeflerini gerçekleştirmede kayıtsız ve öğrencilerine yaklaşımında da etkisizdir. Mesleğinden memnun öğretmen göreve kendini adama açısından olumludur. Mesleki memnuniyetsizlik içinde bulunan öğretmen göreve kendini adama açısından da sıkıntılıdır.

1.2.5.6. Öğrencilere Rehberlik Sorunları

Rehberlik, bir insanın başka bir insana ya da gruba, o insanın ya da grubun en iyi bir biçimde yaşamasına, insanların kendilerini gerçekleştirmelerine en elverişli yolları bulabilmeleri için yapılan yardımlardır. Rehberlik, bireye kendini anlaması, çevredeki olanakları tanınması ve doğru tercihler yaparak kendini gerçekleştirebilmesi için yapılan sistematik ve profesyonel bir yardım sürecidir. Yardım kavramı ile kastedilen tavsiye vermek, akıl öğretmek, bireyi doğru olduğu varsayılan bir hareket tarzı benimsemeye ve uygulamaya zorlamak olmayıp, onun çeşitli seçenekleri tanımada ve en uygun olanı seçmesi için gerekli değerlendirmeyi yapabilecek hale gelmesine çalışmaktır. Rehberlik ve psikolojik danışmayı okullarda gerekli kılan nedenler (Binbaşıoğlu, 2000:15-16):

- Yaşamın gittikçe karmaşık bir yapı alması, hayata adam yetiştirmek ve hazırlamakla yükümlü olan okulların çeşidini de artırmıştır. Bu gün ilköğretimi bitiren bir çocuğun girebileceği bir çok orta dereceli okul mevcuttur. Bu okulların her birisinin giriş koşulları ve öğrenciye sağladığı avantajlar farklıdır. İşte çocuğun ve ailesinin bu hususlarda yanlış bilgiler edinmemesi ve bocalaması için rehberlik hizmetlerine ihtiyaç vardır.
- Bilim ve yaşamdaki değişikliklerin bir sonucu olarak okullar da kendi yapılarında değişikliklere gitme ihtiyacı duymaktadırlar. Ders sayısı artırılabilir veya bazı derslerin süresi kısaltılıyor, bazı dersler konulup bazıları kaldırılıyor. Bu değişikliğe en güzel örnek olarak; bilgisayar ve yabancı dil derslerinin ilköğretimin birinci kademesinde zorunlu hale getirilmesini verebiliriz. Ayrıca herkesin çocuğunu okutmak istemesi ve yetersiz imkanlardan dolayı sınıflar kalabalıklaşmakta böyle olunca da herkese ayrı ayrı program uygulanamamaktadır. Bundan dolayı da sorunlar ortaya çıkmaktadır.
- Okulların bir başka işlevi de çocuğu demokratik yaşama hazırlamaktır. Çocuk okuldayken başkalarının haklarına saygılı olmayı öğrenecektir. Tüm bunlar yaşama etkin bir şekilde uyum gösterebilmek için gerekli birer davranıştır. Çocuğun bu davranışları kazanmasında rehberlik hizmetleri zorunludur.
- Bilim ve teknikte sağlanan gelişmeler çalışma hayatında insan gücünden daha fazla tasarruf etmeyi sağlamıştır. Böyle olunca da insanların daha fazla boş zamanları olmuştur. İnsanların bu boş zamanlarını kendilerini geliştirmek için kullanmaları gerekir. Bu alışkanlığın da en iyi verilebileceği kurum okullardır.

Okullarda da bu alışkanlığın kazandırılabilmesi için rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ihtiyaç vardır.

- İnsanların hayatlarında en önemli dönüm noktalarından birini yapacakları işi seçmeleri oluşturur. Bu bir anlamda gireceği okulu seçmek demektir. Bunun için çocuğun özellikleriyle yapacağı işin bağdaşması lazımdır. Bunu yapabilmek de ancak bilimsel bir inceleme yapmakla mümkün olur. Okulda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri ile öğrenciye bu konuda da yol gösterilir.
- Okullardaki öğrenci sayısının artması bilim ve teknikteki ilerlemeler köyden kente göçlerin artması gibi çeşitli nedenlerden dolayı yaşam her geçen gün karmaşık bir hal almaktadır. Bu da insanın çevresi ile etkin ve başarılı bir şekilde uyum sağlamasını güçleştirmektedir. Neticede de hırsızlık, yalan söyleme, okuldan kaçma, kabadayılık ve cinsi sapıklık gibi uyum sorunları ortaya çıkmaktadır. Tüm bu sorunları ortadan kaldırmak için rehberlik ve psikolojik danışma hizmeti uygulanmalıdır.
- Eskiden yapılan eğitim çalışmaları insan zihninin gelişmesine yönelik olduğu için duygusal yönü ihmal edilmişti. Oysa insan bilişsel ve duyuşsal yönleri ile bir bütündür. Çocuğun duygusal yönünün de eğitilmesi ve onun başkaları ile olan ilişkileri ve duygusal yaşamı da düzenlenmelidir. Bu da planlı bir rehberlik ve psikolojik danışma hizmeti ile mümkün olacaktır.
- Okullarda önemli sayıda öğrenci başarısız olmaktadır. Bu başarısızlığın nedenleri okul koşulları, öğretmen kişiliği, öğretim yöntemi, aile, çevre hatta öğretim programının yetersizliği de olabilir. Sebep ne olursa olsun bu başarısızlığın sonucunda ülkemiz ekonomisi zarar görmektedir. Okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri bu konuya da eğilerek sorunun çözümüne kendi imkanları dahilinde yardımcı olabilmektedir.

Yukarıda sayılan ve daha da çoğaltılabilecek nedenlerden dolayı okullarda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ihtiyaç vardır. Birçok ilköğretim okulunda rehber öğretmeninin olmaması sınıf öğretmeninin rehberlik görevini üstlenmesine neden olmaktadır. Sınıf öğretmeni de tüm bu sorunları çözmede yeterli derecede başarılı olamamaktadır.

1.2.5.7. Sosyal Etkinlikler Sorunları

Köy öğretmeni canlı bir sosyal ortamdan yoksun, çoğu zaman kendi mesleği ile ilgili gelişmelerden dahi habersiz, dışlanmış ve içe kapanık bir görüntü çizmektedir. Öğretmenin bu derdine derman olacak, onu meslektaşları ile kaynaştıracak ve gelişmelere ayak uymasını sağlayacak önlemlerin alınmadığı görülmektedir. Süreli yayınları takip edemeyen, kendi alanındaki gelişmeleri izleyemeyen, hizmet içinde eğitim etkinliklerine katılamayan -kimi zaman bu etkinliklerden haberi bile olmuyor- köy öğretmeninini kendini geliştirmesi kendi imkanlarına bırakılır. Yetiştığı okulda öğretmenlik için gerekli yeterlikleri kazanamadıysa, yanında danışacağı veya fikir alışverişinde bulunacağı bir meslektaşını bile bulamıyorsa köy öğretmeninini verimli olmasını beklemek mümkün değildir.

1.2.5.8. Çevresel Koşullar Sorunları

Okulun çevresel koşulları eğitim-öğretim hizmetlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesinde etkilidir. Okulda sık sık elektrik ve su kesintisi oluyorsa, okulun yakın çevresi öğrenciler için güvenli değilse, okula ulaşım öğrenciler için zorsa, okul binası sel, deprem gibi doğal afetlere maruz kalıyorsa eğitim-öğretim hizmetlerinin gerçekleştirilmesi güçleşir. Özellikle son yıllarda öğrenci sayısı az, öğretmen eksikliği olan köylerde taşınmalı eğitim yoluna gidilmektedir. Bu durumda ulaşım küçük yaşta çocuklar için zor ve tehlikeli olmaktadır.

1.2.5.9. Barınma Sorunları

Temel gereksinimler arasında yer alan barınma bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Kırsal kesimde lojmanı olmayan okullar, lojmanı olan okulların çağın gerekli kıldığı şekilde olmayışı sınıf öğretmenlerinin çözülmesi gereken bir sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Konut edinmede ekonomik, sosyal ve kültürel unsurların her biri etkili olmaktadır. Ekonomik etkenler arasında ailenin gelir düzeyi başta gelmektedir. Gelir düzeyi yerleşim yeri seçmemizde etken olmaktadır. Öğretmen lojmanları; kalkınmada öncelikli yöreler başta olmak üzere, öğretmenlere lojman temini çalışmaları devam etmektedir. Bu yörelerde öğretmenlerin barınabilecekleri yerin temininde güçlük çekilmekte, büyük şehirlerde ise kiraların yüksek oluşu sebebiyle

öğretmenler sosyal statülerine uygun yerlerde barınmamakta veya aylık gelirinin büyük bir kısmını kira bedeli olarak ödemektedirler. Bu durum da öğretmenlerimizin çalışmalarını olumsuz etkilediğinden ciddi tedbirlerin alınması zorunlu hale gelmiştir.

Günümüzde gelir düzeyi yüksek olan meslekler; mesleklerinde doyuma ulaşmakta, istedikleri yaşamsal kriterlere ulaşabilmekte, barınma-ulaşım gibi sorunları kendi mesleğinin avantajları ile çözebilmekte ve gelecek endişesi taşımadan verimliliğini arttırabilmektedir. Barınım toplumdaki basit bir ev anlayışı içerisinde sadece barınma özelliğini taşımamaktadır. Konutlar görsel olarak insanı rahatlatan, iş yorgunluğunu unutturacak yerler olmalıdır. Bugünkü ekonomik şartlar içerisinde sınıf öğretmenlerinin lojman bulması veya ev sahibi olması imkanı azdır.

Tüm kurumların kendi ulaşım servisleri olmasına rağmen Milli Eğitimin böyle bir imkanı yoktur. Öğretmenlerin şehir merkezlerinden uzak yerleşim birimlerinde görev yapması ulaşımda zorluklara neden olmaktadır. Bu zorlukları aşabilmek günümüz şartlarına göre hemen hemen imkansızdır. Öğretmen şehir merkezinde ikili öğrenimden dolayı sabah en erken, akşam en geç mesaisi biten memurdur. Hava şartları, ulaşım güçlükleri göz önüne alındığında öğretmenin sabah ve akşam nasıl bir psikolojik etki altında olduğu görülür. Köyler için ulaşım ayrı bir sorundur. Yiyecek-içecek, sağlık hizmetlerine ulaşım zordur. Lojmanı olmayan köylerde öğretmenlerin en yakın kasaba, ilçe veya il merkezlerine gelip gitmeleri hava şartlarına göre ağır ve stresli bir hal olabilmektedir.

1.2.5.10. Eğitim Denetimi Sorunları

Denetim önemli bir yönetim sürecidir. Tüm örgütlerde iş görenlerin neler yaptığının bilinmesi, işlerin nasıl yürüdüğünün ve amaca yönelik eylemlerin ne derece gerçekleştirildiğinin bilinmesi yönetsel bir zorunluluktur. Denetime ilişkin tanımlamalar şöyle yapılmıştır: Denetim, işleyen yapı içerisindeki gelişmelerin amaçlara uygunluğu açısından izlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması sürecidir. Teftiş, kamu ve kurum yararı adına insan davranışlarını kontrol etme sürecidir. Eğitim denetimi, eğitim sistemini korumak ve yaşatmak için, sistemin tüm üyelerinin davranışlarını, kamu ve örgüt yararı adına kontrol etme sürecidir. Denetim, öğretmenlere olan direkt yardım, program geliştirme, eğitimciyi geliştirme ve grup

geliştirme yollarıyla öğretimi geliştiren okul işlevidir. Denetimin amacı, örgütsel amaçların gerçekleştirilme derecesini belirlemek ve gerekli önlemleri zamanında almaktır. Çağdaş eğitim denetiminin amacı, öğrenmeyi ve öğretmeyi etkileyen tüm öğeleri birlikte ele alarak, süreci değerlendirmek ve daha etkili kılmak üzere gerekli önlemleri almak olarak tanımlanmaktadır.

Eğitim sisteminde yetiştirilen bireylerin toplumsal amaçlara uygun olup olmadığını anlayabilmek, öğrenme-öğretme sürecinin kontrol altında tutulmasıyla sağlanabilir. Yapılacak denetim etkinlikleri sistemdeki aksaklıkları gidererek sistemin geliştirilmesini sağlamaya, eğitim ve öğretimin amaçlarına uygun yöntemi bulmaya yardımcı olacaktır. Eğitim kurumları belirlenen amaç ve niteliklere uygun bireyler yetiştirmek için çalışır. Yapılan uygulamaların başarı derecesini tarafsız olarak tespit edebilmek için kurumsal değerlendirme ve denetime ihtiyaç vardır. Denetim, bir okulda devam eden değerlendirme etkinliklerinin gözlenmesini kapsar. Bazen, denetmenlerin kendileri etkinliklerin değerlendirmesine doğrudan katılacaklardır. Örneğin; öğretmenlerin öğretme yeteneklerini ya da okul programının verimliliğini değerlendirmeleri gibi. Çağdaş denetim aynı zamanda, plânlama ve uygulamaların hedefe ulaşp ulaşmadığının belirlenmesi, varsa eksik ve sapmaların düzeltilmesi amacıyla kurumun ve çalışanların sürekli gelişimini sağlamaya yönelik stratejilerin belirlenmesini de hedefler. Yapılan faaliyetlerden istenilen verimin alınması, beklenen fayda ve gelişimin sağlanması, faaliyetlerin başarı ile sürdürülebilmesi, sürekli ve etkili bir denetimle sağlanabilir.

Öğretmenlerin kendilerini yetiştirmelerinde, iş başında eğitilmelerinde en büyük destek müfettişlerdir. Müfettişlerin davranış biçimleri de büyük sorun teşkil edebilir. Müfettiş öğretmenden beklediği saygınlığı, davranışı kendisi de öğretmene göstermelidir. Şu ilke göz önünde bulundurulmalıdır: Müfettiş, eğitim ve öğretim etkinliklerinin verimini arttırmak amacıyla, öğretmenlere sağlanan mesleki yardım ve rehberlik hizmetlerinin tümünü içeren teknik bir süreci teftiş etmektedir (Özdemir, 2000:25)

Sınıf öğretmenlerinin müfettişler ile ilgili karşılaştığı sorunlar şöyle sıralanabilir (Yıldırım, 2000:7; Özbek, 1998; Akt. Şahin, 2005:24-26; Uyanık, 2007:64,134-137; Uludüz, 1996:35-36; Karagözoğlu, 1972:37; Karagözoğlu, 1977; Akt. Aydın, 2000:163-

164; Ünal ve Sığırcı, 2000:288; Yılmaz 1998:71-72; Kunduz, 2007:53-54; Korkmaz ve Özdoğan, 2005:431; Taşar, 2000:57-58; Başar, 2000:179; Başaran, 1996:80; Taşdan, 2008:78; Aydın, 2000:170-171; Memişoğlu, 2002:17; Sağlam, 2003:45; Büyükkışık 1989:64; Cerit, 1996:163-167; Demirtaş, 2000:94; Yavuz, 1995:78-80; Sağlamer, 1975:17, 48; Arabacı 1995:4-5, 29; Terzi 1996:117; Akbaba 1993:71; Okutan 1996:103; Öztürk 1990:75; Balaban, 2006 :92; Bursalıoğlu, 2001:130-132):

- Müfettişlerin teftişlerinin daha çok kontrol ve soruşturma ağırlıklı olması ve rehberlik-mesleki yardım yapmamaları
- Teftişlerde daha çok sınıfın ve okulun fiziksel durumu ile yapılan öğretim etkinliklerinin amaçlara uygunluğunun dikkate alınması
- Öğrencilerin elde ettikleri kazanımları fark etmemeleri, sadece öğretmene yönelik bir değerlendirme yapmaları
- Müfettişlerin mesleki yetersizlikleri, kendilerini geliştirmemeleri
- Müfettişlerin öğretmenlerden daha yüksek eğitim düzeyine sahip olmamaları
- Öğretmenlerin teftişleri için ayrılan sürenin kısa olması
- Öğretmenlerin mesleki açıdan ve genel kültür yönünden kendilerini geliştirmeleriyle yeterince ilgilenmemeleri
- Objektif değerlendirme yapmamaları
- Tutulan raporların nesnel ölçütlere dayanmaması
- Öğretmenleri değerlendirmede kullanılan ölçütlerin okullardaki eğitim ve öğretimin kalitesini ölçmede yeterli olmaması
- Teftiş sırasında değerlendirme kriterlerinin öğretmenlere söylenmemesi
- Denetim sonuçları hakkında öğretmene bilgi verilmemesi
- Teftişte hata ve eksikliklerin giderilmesi için önlemler geliştirmemeleri, bu hata ve eksikliklerin sadece raporlaştırmaları
- Öğretmenin eksiklerini bulmaya çalışmaları ve bu eksiklikleri sınıf içinde öğrencilerin önünde eleştirilmeleri
- Teftişlerde gerekli koordinasyonun sağlanamamasından kaynaklı kurumlar arasında standardının oluşturulamaması
- Müfettişlerin teftiştten önce, öğretmenle teftiş sırasında neler yapılacağını içeren bir ön görüşme yapmamaları

- Öğretmenlerin görüş ve düşüncelerinin dikkate alınmaması, alınan kararlarda öğretmenlerin katılımlarını sağlamamaları ve teftiş etkinliklerinin öğretmenle birlikte planlamamaları
- Müfettişlerin bürokrasi, evrak işleriyle fazla zaman harcamaları
- Amaç ve içerikten çok şekilciliğe önem vermeleri
- Teftiş sırasında çevresel faktörlerin göz önünde bulundurmamaları
- Müfettişlerin öğretmenlerle iletişim kurmamaları
- Müfettişlerin yapılan olumlu çalışmaları takdir etmemeleri ve özendirici olmamaları
- Rehberlik ve denetim çalışmalarının istenilen sonucu verebilmesi büyük oranda karşılıklı güvene bağlıyken; öğretmen ve müfettişlerin birbirlerine inanıp, güvenmemeleri
- Öğretmenlerin farklı gereksinimlerini gözetmeksizin değerlendirme yapmaları
- Müfettişlerin öğretmenleri değerlendirirken okul müdürünün etkisi altında kalmaları
- Müfettişlerin öğretmenlerin hoşuna gitmeyen bazı tutum ve davranışlarının olması
- Müfettişlerin atamalarında yeterlilik yerine siyasi tercihlerin kullanılması
- Bazı müfettişlerin siyasi görüşlere göre öğretmenleri değerlendirmeleri
- Öğretmenlerin okulda müdür varken müfettişin teftişini gereksiz görmeleri.

Öğretmenlerin eğitim sürecinde yaşadıkları tüm bu sorunlar, günümüz eğitim sistemi içinde istenen verimin alınamamasının nedenlerine işaret etmektedir. Buradan hareketle, günümüz eğitim sistemi içinde istenen verimin alınamamasına sebep olan etkenler ve bu etkenleri ortadan kaldıracak olan tedbirler, “Köy ve İlçe Merkezindeki İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştığı Sorunlar ve Bu Sorunların Performansına Etkisi Konusundaki Görüşleri” başlıklı konumuzun sınırlılıkları içinde incelenebilir.

1.3. PROBLEM CÜMLESİ

Denizli ili köy ve ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri nelerdir?

1.4. ALT PROBLEMLER

1. Denizli ili köy ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin;
  - a. Araç-gereç ve onarım,
  - b. Program, eğitim-öğretim
  - c. Aileyle işbirliği
  - d. Halkla Etkileşim
  - e. Mesleki memnuniyet,
  - f. Öğrencilere rehberlik
  - g. Sosyal etkinlikler,
  - h. Çevresel koşullar,
  - i. Barınma,
  - j. Eğitim Denetimi alanlarında sorunla karşılaşma dereceleri ve sorunun performansına etkisi konusundaki görüşleri nelerdir?

2. Denizli ili ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin;
  - a. Araç-gereç ve onarım,
  - b. Program, eğitim-öğretim
  - c. Aileyle işbirliği
  - d. Halkla Etkileşim
  - e. Mesleki memnuniyet,
  - f. Öğrencilere rehberlik
  - g. Sosyal etkinlikler,
  - h. Çevresel koşullar,
  - i. Barınma,
  - j. Eğitim Denetimi alanlarında sorunla karşılaşma dereceleri ve sorunun performansına etkisi konusundaki görüşleri nelerdir?

3. Denizli ili köy ilköğretim okullarıyla ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin (a) araç-gereç ve onarım, (b) program, eğitim-öğretim , (c) aileyle işbirliği, (d) halkla etkileşim, (e) mesleki memnuniyet, (f) öğrencilere rehberlik, (g) sosyal etkinlikler, (h) çevresel koşullar, (i) barınma, (j) eğitim denetimi alanlarında karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri;

3.1. Cinsiyet

3.2. Eğitim durumu

3.3. Görev yeri

3.4. Öğretim şekli

3.5. Görev yaptığı yerleşim yerinde oturma durumları bakımından sorunla karşılaşma dereceleri ve sorunun performansına etkisi konusunda anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

1.5. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı, Denizli köy ve ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı sorunları, köy ilköğretim okullarıyla ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunlarının bazı değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymak ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerini belirlemektir.

Aynı zamanda bu çalışma ile göreve yeni başlayacak olan öğretmen adaylarının ne gibi sorunlarla karşılaşabileceklerini ve bu sorunların üstesinden nasıl gelebileceklerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu temel amaca yönelik olarak, köy ilköğretim okullarıyla ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları, öğretmen görüşlerine göre;

1. Araç-gereç ve onarım,
2. Program, eğitim-öğretim
3. Aileyle işbirliği
4. Halkla Etkileşim
5. Mesleki memnuniyet,

6. Öğrencilere rehberlik
7. Sosyal etkinlikler,
8. Çevresel koşullar,
9. Barınma,
10. Eğitim Denetimi şeklinde boyutlandırılmış ve bu çerçevede incelenmiştir.

1.6. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

İnsan, eğitimin temel unsurudur. Bir toplumun, bir ülkenin gelişmesinde, kalkınmasında, yaratıcı, akılcı, bilim ve teknolojiyi takip edebilen bireylerin yetiştirilmesi önem taşımaktadır. Bu ancak eğitimle gerçekleşir. Bilginin hızla ve sürekli çoğaldığı günümüzde eğitimdeki sorumluluklar daha da artmaktadır.

Eğitim-öğretim sürecinde öğrencilerin, ailelerin, yöneticilerin, müfettişlerin, meslektaşlarının ve toplumun istek ve gereksinimlerini cevap vermeye çalışan öğretmen, pek çok sorunla karşılaşmaktadır. Eskiden beri çok boyutlu bir yapı gösteren öğretmen sorunlarının tartışılıp çözüme kavuşturulması eğitimin kalitesinin artması bakımından büyük önem taşımaktadır. Bu araştırmadan elde edilecek sonuçlar, köylerde ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunlarının kaynağını belirlemek ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri üretmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

1.7. SAYILTILAR

1. Bu araştırmada yer alan katılımcıların, ölçme aracında yer alan sorulara verdikleri cevapların samimi ve güvenilir olduğu varsayılmıştır.
2. Ölçme aracının kapsam geçerliliği için başvuru uzman kanıları yeterlidir.

1.8. SINIRLILIKLAR

1. 2009–2010 eğitim-öğretim yılında Denizli ili köy ve ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşleriyle sınırlıdır.
2. Veri toplama aracı olan ankette yer alan sorular ve bunlardan elde edilen cevaplarla sınırlıdır.

1.9. TANIMLAR

Sınıf öğretmeni: Temel eğitimin I. Kademesinde öğrenme ortamını en etkili biçimde oluşturarak eğitsel amaçları gerçekleştirmede öğrencilere ve ana babalara kılavuzluk edecek nitelikte olup, genel kültürde, uygulamada ve öğretmenlikte uzmanlaşmış kişidir (Başaran, 1996).

Sorun: Araştırılıp öğrenilmesi, düşünülüp çözümlenmesi, bir sonuca bağlanması gereken durum, mesele, problem. 2. Sıkıntı veren durum, dert (TDK, 2005).

Performans: Elde edilen başarı, verim gücü (TDK, 2005).

Etki: Bir kimse veya nesnenin başka bir kişi veya şey üzerindeki gücü, tesir. 2. Bir etken veya bir sebebin sonucu, yardım. 3. Bir kimse üzerinde bırakılan izlenim (TDK, 2005).

Köy: Yönetim durumu, toplumsal ve ekonomik özellikleri veya nüfus yoğunluğu yönünden şehirden ayırt edilen, genellikle tarımsal alanda çalışmak gibi işlevlerle belirlenen, konutları ve öteki yapıları bu hayatı yansıtan yerleşme birimi (TDK, 2005).

İlçe: Yönetim bakımından yurt bölümlenmesinde ilden sonra gelen bölüm, kaymakamlık, kaza (TDK, 2005).

İKİNCİ BÖLÜM

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim öğretim sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin olarak yapılan çalışmalar yer almaktadır. Ayrıca, bu alanda yapılmış çok az çalışmaya rastlandığı için araştırmaya dolaylı olarak katkı sağlayabileceği düşünülen çalışmalar da yer almaktadır.

2.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Tugaç vd. (1970), tarafından yapılan Türk köyünde modernleşme eğilimleri araştırmasında, köyde okul ve öğretmenin yeri hakkında bazı sonuçlara varılmaya çalışılmıştır. Araştırmaya göre, köylünün eğitime bağladıkları değerler yüksek olduğu halde, okul sosyal kurum olarak beklenen sorumluluklarını gereği gibi yerine getirememektedir. Okulun durumuna paralel olarak, öğretmenin de köylüler tarafından bilgili, aydın ve çeşitli problemlerinin çözümünde yol gösteren bir toplum kalkınması lideri olarak kabul edildiğini gösteren belirtiler bulunmamaktadır. Öğretmenin köylü ile işlevsel ilişkiler kurmada, köylünün sosyal ve ekonomik bakımdan kalkınmasında etkin rol oynama sürecinde karşılaştığı çeşitli güçlükler olduğu sonucuna da ulaşılmıştır.

Erdentuğ'un (1977) yaptığı araştırmada, farklı yörelerdeki köyler ve köylünün eğitime, öğretmene, din adamına karşı ve bunların da kendi aralarında birbirlerine karşı olan ilişkileri ayrıntılı biçimde incelenmiştir. Köyde bir kalkınma rehberi olan öğretmenin başarı veya başarısızlık nedenlerine de yer verilmiştir. Köylerde öğretmen açısından derinlemesine yapılan incelemelere göre, bazı öğretmenlerin köylü ile işbirliği yapmadığı, köy hayatına uyum sağlayamadığı ve genellikle bayan öğretmenlerin köy hayatına uyumda güçlük çektiği, kendinden beklenen "halk eğitimci" görevini yapamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen açısından görülen bazı yetersizliklere rağmen, genellikle, değişen köylerimizde köylünün okula ve öğretmene karşı olumlu bir tutum kazanmasında, öğretmenin köy hayatına iyi uyum sağlamanın ve köylü ile işbirliği yapmasının büyük payı olduğu vurgulanmıştır.

Yıldırım (1988), ilkokul öğretmenlerinin uyum düzeylerini etkileyen değişkenleri tespit etmeyi amaçladığı çalışmasını, Ankara iline bağlı merkez ilçelerde çalışmakta olan 318 ilkokul öğretmeni üzerinde gerçekleştirmiştir. Hayatlarının büyük bölümünü küçük yerleşim merkezinde geçirenlerin, büyük yerleşim merkezinde geçirenlere kıyasla uyum sağlama konusunda daha fazla sorunla karşılaştığı sonucuna ulaşmıştır. Öğretmenleri bu sonuca yönelten problemlerin var olduğu belirlenmiştir. İlkokul öğretmenlerinin geleceğe karamsar bakmasının yanı sıra, öğretmenlik mesleğinin kalitesinin ve statüsünün gittikçe azalmasının kaygısını yaşadıkları belirtilmiştir. Öğretmenlik mesleği, toplum içinde gittikçe saygınlığını yitirmektedir. Öğretmenlerin ekonomik yönden tatmin edilmesi ile öğretmenlerin ek işlerde çalışma zorunluluğundan kurtarılması paralellik göstermektedir. Buna bağlı olarak dile getirilen öğretmen sorunlarını ortadan kaldıracabilecek en önemli gücün de devletin elinde olduğu vurgulanmıştır.

Girgin (1995), ilkokul öğretmenlerinde meslekten tükenmişliğin gelişimini etkileyen değişkenleri, İzmir ili kırsal ve kentsel yöre karşılaştırması çerçevesinde analiz etmeye çalışmıştır. 401 kişi ile yapılan çalışmada, çalışma ortamından memnun olan öğretmenlerin tükenmişlik düzeylerinin, memnun olmayan öğretmenlerden anlamlı düzeyde düşük olduğu belirlenmiştir. Alt sosyo-ekonomik düzeyde görev yapan öğretmenlerin duyarsızlaşmalarının daha yüksek düzeyde olduğu ve sosyo-ekonomik düzey yükseldikçe mesleki başarının da yükseldiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öztürk'ün (1995) ilkokul öğretmenlerinin çalıştıkları okulun iklimine ilişkin algıları ile stres düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yaptığı çalışmada, merkez okullarında çalışan öğretmenlerin, çalıştıkları okulun iklimini olumlu; gece konu ve geçiş bölgelerinde çalışan öğretmenlerin ise olumsuz algıladığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Uludüz'ün (1996) "İlköğretim Kurumlarında Sınıf içi Etkinliklerin Denetiminde Müfettiş Davranışları" nı tespit etmek amacıyla yaptığı araştırmanın bulgularına göre; müfettişlerin "her zaman" gösterdikleri davranışlar, planların programlara uygunluğuna bakmak, sınıfa girdiklerinde kendilerini tanıtmak olmuştur. Müfettişlerin "bazen" gösterdikleri davranışlar ise, tutum ve davranışlarıyla amiri olduğunu öğretmene hissettirme, öğretmenin eksikliklerini bulmaya çalışma, denetimde çevre koşullarının

öğretmen performansına etkilerini dikkate alma, öğretmenin çalışmalarına moral ve destek verme, öğretim araç ve gereçlerinin daha etkin kullanılmasına yardımcı olma, öğretmenin olumlu ve ümit verici davranışlarını tespit etme, denetim için sınıfa girmeden önce öğretmenle görüşme, öğretim yöntem ve tekniklerindeki gelişmeleri öğretmenlere tanıtma olarak sıralanabilir. Müfettişlerin “nadiren” gösterdikleri davranışlarda ise, planları gün gün sayarak kontrol etme, öğretmenin olumlu çalışmalarını sınıf içinde övme, nitelikli espriler yapma, öğrencilere sınıf seviyelerinin üstünde sorular sorma, denetimi öğretmenle birlikte planlama, örnek ders işleme, öğretmenin eksik yönlerini sınıf önünde eleştirme olarak sıralanabilir.

Korkmaz (1999), göreve yeni başlayan öğretmenlerin mesleğe uyum sorunlarını belirlemek amacıyla gerçekleştirdiği araştırmasında, köylerde görev yapan öğretmenlerin kasaba ve şehirlerde görev yapan öğretmenlere göre daha yüksek düzeyde sorunla karşılaştıklarını belirlemiştir.

Koç (2000), Çanakkale ilinde taşınmalı ilköğretim kapsamına alınmış sosyoekonomik durumlara göre belirlenen 5 ilçenin 30 köyünde 25 muhtar ve 94 azaaya ulaşarak yaptığı araştırmada, köy insanının eğitiminde ve yaşamında okulun ve öğretmenin beklentileri karşılayamadığı sonucuna varmıştır.

Yıldırım (2000) tarafından yapılan “Sınıf Öğretmenlerinin Denetimlerinin Objektifleştirilmesi” adlı çalışmada Edirne merkez ve merkeze bağlı İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim-öğretim faaliyetlerinin denetimlerindeki objektif ölçülerin kullanılıp kullanılmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, şu andaki denetim mekanizmasında sübjektif ölçülerin ağır bastığı, sınıf öğretmenlerinin, müfettişler tarafından yapılan başarı değerlendirmelerini objektif bulmadıkları ortaya konmuştur.

Şekerci'nin (2000) yaptığı araştırmada, eğitim sisteminin kırsal bölgedeki sorunlarına ve bunların çözüm önerilerine yer verilmiştir. Kırsal bölgelerde görev yapan öğretmenlerin dolgun maaş almadığı, görev zorlukları dikkate almayarak, denetimlerde köy öğretmenlerine sert davranıldığı, alanında yetişmemiş öğretmenlerin özellikle köy okullarına atandığı belirtilmiştir. Zaman zaman köy öğretmenleri ile merkezî okullarda görev yapan öğretmenleri kaynaştırıcı etkinlikler düzenlenmesi, kırsal bölgelerdeki okullara formasyonu yüksek ve deneyimli öğretmenlerin gitmesini özendirici tedbirler

alınması, kırsal bölgelerdeki öğretmenin hizmet içinde eğitilmesi, kırsal bölgelerde görev yapan öğretmenlerin, öğretmen evleri ve dinlenme tesislerinden öncelikli olarak yararlanmaları gerektiğine de vurgulanmıştır.

Ünal ve Sığırcı (2000) tarafından yapılan “Öğretmenlerin Denetmenleri Değerlendirmesi ve Onlardan Beklentileri” adlı çalışmada genel olarak, öğretmenlerin denetmenlerden, rehberlik, öğreticilik, eğitmenlik, liderlik görevlerine ilişkin beklentilerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, denetmenlerin uygulamada en çok yaptığı görevin, kontrol ağırlıklı denetleme olması, denetmenlerin eğitim bilimleri ve branş bilgilerinde yetersiz olmaları ve öğretmenlerin denetmenlerden rehberlik yapmaları, yeni gelişmeleri aktarmaları, eksik ve hataların düzeltilmesinde esnek olmaları, örnek tutum ve davranışlar sergilemeleri, çevreyle iyi ilişkiler kuran, eleştirmekten çok takdir eden bireyler olmaları yönünde beklentilerinin olması araştırmanın vurgu yapılması gereken bulgularındandır.

Yerlikaya'nın (2000) köy ve şehirde çalışan sınıf öğretmenlerinin tükenmişlik düzeyini incelenildiği çalışmada, öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar genel olarak, “maddi problemler, araç-gereç eksikliği, öğrenci-öğretmen veli ilişkisinin tam gerçekleşmemesi ve öğrenci-aile-okul çevresinin düşük sosyo-ekonomik ve kültürel yapısı” şeklinde ifade edilmiştir. Köyde görev yapan öğretmenlerinin sorunları mevcut şartların kötü oluşu, çalışılan kurumun merkeze uzaklığı, birleştirilmiş sınıflarda tek öğretmen olmanın zorlukları, bayan stajyer öğretmenlerin köyde çalışma zorlukları şeklinde; şehirde görev yapan öğretmenleri sorunları ise yalnızca kendini gerçekleştirememesi ve yapılan akademik çalışmalara okul idaresini destek olmayış olarak sıralanmıştır.

Yalın (2001), ilköğretim I. Kademe öğretmenlerinin problemlerini saptamak ve çözüm önerileri bulmak amacıyla, İzmir iline bağlı 20 ilköğretim okulunda merkezde 106, kırsal kesimde 94 olmak üzere görev yapan 200 sınıf öğretmenin, farklı iki bölgedeki öğretmenlerin sorunları arasındaki farklılıkları ve benzerlikleri belirlemeye çalışmıştır. Tespit edilen sorunların ortadan kaldırılması için, öğretmenlerin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerinin niteliğine önem verilmesi, öğretmenlik mesleğinin statüsünün gelir düzeyi ve yaptıkları işe göre yükseltilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Kurnaz'ın (2002) gerçekleştirdiği “İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin İlköğretim Müfettişlerinin Yöneticilik, Liderlik, Rehberlik ve Öğreticilik Yeterlilikleri Konusundaki Görüşleri” adlı araştırmanın sonuçlarına göre, öğretmenlerin müfettişlerin yeterlik düzeyleri konusundaki değerlendirmeleri katılmıyorum aralığında bulunmuştur. Öğretmenler, müfettişlerin en çok yöneticilik alanında yeterlik sergilediklerini düşünmektedirler. Bunu sırasıyla liderlik, rehberlik ve öğreticilik yeterlik alanları izlemektedir.

Kuzey (2002) tarafından yapılan “Sınıf Öğretmenlerinin Bazı Sorunları ve Bazı Çözüm Önerileri” adlı çalışmada, Denizli ilinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin görev sırasında karşılaştığı, kişisel, yönetime ilişkin ve öğrenciden kaynaklanan sorunları araştırmıştır. Sorunlar ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini, ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinden alınan cevaplara göre incelemiştir. Yönetime ilişkin sorunların, yönetim yapısından, denetim sorunlarının genellikle deneticilerin tavır ve davranışlarındaki olumsuzluklardan ve öğrenciye ilişkin sorunlarında aile ve çevreden kaynaklandığı vurgulamış, barınma sorununun ekonomik zorluklara, ulaşım sorununda strese neden olduğu belirtilmiştir.

Çermik (2003) tarafından yapılan “Sınıf Öğretmenlerinin İnsan İlişkileri Sorunları ve Bu Sorunların Performans Üzerindeki Etkileri (Denizli İli Örneği)” adlı çalışmada, Denizli il merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin; öğretmen, yönetici, öğrenci ve çevre boyutlarında insan ilişkileri sorunlarının var olduğunu tespit etmiştir. Öğretmen-çevre boyutunda öğretmenlerin sorun olarak algıladıkları “Bu okuldaki öğretmenlerden çevre ile ilgilenmeleri için daha fazla zaman ayırmaları beklenir” ve “Çevremizdeki insanlar öğretmenlerden güçlerinin üstünde bir öğretmenlik görevi bekler” maddeleridir. Buna göre öğretmenler okul çevresinin kendileri üzerinde bir baskı unsuru oluşturduğunu ve kendilerinden olması gerekenin üzerinde beklentilere sahip olduğunu ifade etmişlerdir. Belirlenen sorunların öğretmenlerin performanslarına olan etkilerinin düzeyi de saptanmıştır.

Atmaca (2004), Ağrı ilinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin durumlarını belirlemeyi amaçlayan bir çalışma yapmıştır. Bu çalışmaya göre; iklim şartları, ulaşım, dil problemi, fiziksel yetersizlikler ve araç-gereç sorunu, barınma problemi, velilerin ilgisizliği, öğretmen yetiştirme sistemindeki eksiklikler, müfettiş ve idarecilerin tutumu,

halkın öğretmene sergilediği tutum, sosyal yaşamdan yoksunluk, atama sistemi ve öğretmen maaşlarının yetersizliği öğretmenlerin güdülenmelerini azaltan etmenler arasında sıralanmıştır.

EĞİTİM-BİR-SEN (2004), Türkiye'de 9790 öğretmen üzerinde öğretmenlik mesleğinin sorunlarını belirlemeye yönelik bir araştırma yapmıştır. Bu çalışmada, öğretmenlerin büyük çoğunluğu, araç-gereç temin etme konusunda büyük ölçüde sorun yaşadığı, toplumun, kitle iletişim araçlarının ve MEB'in öğretmenlere gereken değeri vermediği, öğretmenlik mesleğinin maddi getirisinin düşük olduğu dile getirilmiştir. Aynı zamanda öğretmenlerin beşte birlik kısmının müfettişle, yöneticileriyle, meslektaşlarıyla, öğrenci velileriyle ve öğrencileriyle sorun yaşadıkları ve öğretmenlerin sistemden memnun olmadığı belirlenmiştir.

Özgen'in (2004) yaptığı çalışmada, sınıf öğretmenlerin güdülenmelerini etkileyen sebepler belirlemeye çalışılmıştır. Görev yapılan yerin fiziki yetersizliği, ekonomik gelir seviyesinin öğretmenler üzerindeki etkisi, müdür yetkili sınıf öğretmenlerinin iş yoğunluğu, birleştirilmiş sınıflardaki eğitim zorluğu, velilerin okula karşı ilgisizlikleri ve müfettişlerin eleştirici tutumları öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar olarak gösterilmiştir. Özellikle köyde görev yapan öğretmenlerin üniversitedeki sosyal yaşamdan çıkıp köy yaşantısına girmeleri ve bunun yanı sıra çok uzun süreli köyde çalışmak zorunda kalmalarının güdülenmelerini olumsuz etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Karataş (2005), "Cumhuriyet Sonrası Türk Romanlarında Eğitim Sorunları ve Öğretmen" konulu bir araştırma yapmıştır. Öğretmenlerin eğitim öğretim dönemlerinde karşılaştıkları ve toplumla olan ilişkileri sırasında ortaya çıkan problemler arasında; karşı cinsle olan ilişkilerinin yanlış değerlendirilmesi, ekonomik sorunları, topluma önder olamamaları, köydeki hakim güçlerle çatışmaları, yalnızlık içinde olmaları, toplumla uyuşamamaları, siyasal suçlamalarla karşı karşıya kalmaları, müfettiş ve yöneticilerle olan ilişkileri ve Köy Enstitüsü mezunu öğretmenlere olumsuz yaklaşılması konuları yer almaktadır.

Korkmaz ve Özdoğan (2005) tarafından yapılan "İlköğretim Müfettişlerinin Rehberlik Görevlerini Gerçekleştirme Düzeyleri" konulu çalışmalarında, ilköğretim

müfettişlerinin rehberlik görevlerini yerine getirebilme düzeyleri incelenmektedir. Araştırma sonucunda, genel olarak öğretmenler müfettişlerin rehberlik görevlerini arzulanan düzeyde yerine getiremediklerini söylemişlerdir. Araştırmada elde edilen diğer önemli bulgu ise, müfettişlerin öğretmenlere yönelik olarak yaptıkları “teftiş-değerlendirme” etkinliklerinin “rehberlik ve işbaşında yetiştirme” etkinliklerine göre daha çok gerçekleştiğidir.

Şahin (2005) tarafından yapılan “İlköğretim Düzeyinde Ders Denetimiyle İlgili Yeterlilikler Hakkında Denetmen ve Öğretmen Görüşleri” adlı araştırmada, ilköğretim müfettişlerinin ders denetimiyle ilgili sahip olmaları gereken yeterlilikler hakkında bir değerlendirme yapmak ve çalışmaya katılan grupların görüşlerinden yararlanarak müfettişlerin ders denetimiyle ilgili sahip olmaları gereken yeterliliklerin geliştirilmesi için önerilerde bulunmak amaçlanmıştır. Araştırma ilköğretim okullarında görevli branş, sınıf öğretmenleri ve ilköğretim müfettişlerine uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenler müfettişlere oranla; denetimi amaçlarına göre planlayabilme, çevre ve okul özelliklerini saptayabilme, öğretimle ilgili nesnel bilgi saptayabilme, ders hazırlıklarını inceleme, sınıfın fiziksel koşullarını inceleyebilme, öğretim yöntemini seçme-kullanma başarısını belirleyebilme, konuyu öğretebilme başarısını belirleyebilme, ders dışı etkinliklerini belirleyebilme, dersi birlikte özetleyip değerlendirme başarısını belirleyebilme, öğrenciyi değerlendirme başarısını saptayabilme, branş-sınıf öğretmenler kurulunda denetim sonrası genel değerlendirme yapabilme, ders ve öğretmeni değerlendirip rapor edebilme gibi yeterliliklerin müfettişler tarafından daha az düzeyde gerçekleştiğini düşünmektedirler.

Taş (2005) yaptığı çalışmada sınıf öğretmenlerinin motivasyonlarını etkileyen faktörleri belirlemeyi amaçlamıştır. Köylerde görev yapan öğretmenlerle ilçe merkezlerinde görev yapan sınıf öğretmenleri arasında “Fiziksel Koşullar”, “İşin Niteliği”, “Ücret”, “Ödül” ile “Mesleki Gelişim ve Yükselme” faktörleri açısından anlamlı bir farklılığın olduğunu tespit etmiştir. Köy okullarının fiziksel koşulları ile sınıf öğretmenlerinin ücretleri ve özlük haklarında iyileştirilmelere gidilmesi önerilmiştir.

Sarpkaya (2006), “Cumhuriyet Dönemi Eğitiminde Nitelik Sorunları” konulu araştırmasında, öğretmenlerin maaş ve ücret bakımından yoksulluk sınırında olduğunu

belirtmiştir. Bunun sonucunda, öğretmenlerin eğitsel ve kültürel etkinliklere yönelmesi, kendisini yenilemesi ve geliştirmesinin zorlaştığını, öğretmenlik mesleğinin giderek saygınlığını yitirdiğini dile getirmiştir. Öğretmenlerin düzenli ve sürekli olarak eğitilmesi, okulların fiziksel koşullarının düzeltilmesi, öğretmen maaşlarında iyileştirilmeye gidilmesi, özendirici bir ödüllendirme ve değerlendirme sisteminin gerekliliği çözümler önerileri arasında sıralanmıştır.

Uygun (2006) tarafından yapılan “İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Algılarına Göre, İlköğretim Okulu Müdürleri ile İlköğretim Denetmenlerinin, Öğretmenleri Etkileme Düzeyi (İzmir İli Metropol İlçeleri Örneği)” adlı çalışmada İzmir ili merkez ilçeler belediye sınırları içerisinde yer alan resmi ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerinin algılarına göre, ilköğretim okulu müdürleri ile ilköğretim denetmenlerinin, öğretmenleri etkileme düzeyini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmanın bağımlı değişkenleri olan İlköğretim Müfettişi ve ilköğretim denetmenlerinin öğretmenleri “ yetki ile etkileme, uzmanlık ile etkileme ve kişilik ile etkileme düzeyleri” bağımsız değişkenleri ilköğretim okulunda görev yapan öğretmenleri (kıdemleri, cinsiyetleri, branşları, eğitim durumları ve öğretmenliğe temel eğitimleri) arasındaki ilişki ele alınmıştır.

Yazıcı'nın (2006) yaptığı çalışmada, ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin, atama ve yer değiştirmelerinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlere yer verilmiştir. Köyde görev yapan öğretmenlerin, il, ilçe merkezlerinde görev yapan öğretmenlere göre daha fazla atama sorunları yaşadığı belirtilmiştir. Köylerde ulaşımın zor olması, bayan öğretmenlere karşı önyargılı olunması, kent ve köy yaşamının farklılığından köy halkı ile öğretmen arasında çatışmaların olması köy öğretmenin sorunları arasında yer aldığı ifade edilmiştir.

Kavak ve Ergen'in (2007) yaptığı çalışmada, zorunlu eğitim yaşındaki çocukların tamamının eğitime kavuşturulamadığı, özellikle kız çocuklarının daha fazla ihmal edildiği, özellikle kırsal ve kentsel kesimdeki yoksul çocukların eğitime kavuşturulmasının diğer gruplara göre daha zor ve maliyetinin yüksek olduğu bulgularına ulaşılmıştır.

Özpinar'ın (2008) yaptığı araştırmada, günümüz şartlarında köylerde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları, öğretmen görüşlerine göre belirlenmiş ve bu sorunlara çözüm önerileri getirilmiştir. Köyde görev yapan öğretmenlerin ara sıra sorunla karşılaştığı belirtilmiştir. En çok karşılaşılan sorunlar “Tiyatro, sinema gibi kültürel faaliyetlerden yoksun kalıyorum.”, “Deney, uygulama ve araştırma yaparken malzemelere ulaşmada sorun yaşıyorum.” Ve “Milli Eğitim Müdürü ve Şube Müdürleri köye ziyarete gelerek destek olmuyorlar.” şeklinde belirlenmiştir. En az karşılaşılan üç sorun ise “Köy halkı tarafından saygı görüyorum.”, “Köy halkı öğretmene güven duyuyor.” ve “Köyde görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor.” şeklinde belirtilmiştir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin “Çevresel Koşullar” ve “Köy Halkıyla Etkileşim” boyutunda nadir, “Mesleki Memnuniyet”, “Rehberlik”, “Araç-Gereç ve Onarım”, “Sosyal Etkinlikler”, “Barınma”, “Denetim” boyutlarında ise ara sıra sorunla karşılaştığı belirtilmiştir.

Turan ve Garan'ın (2008) yaptığı araştırmada, kırsal kesimde görev yapan sınıf öğretmenlerinin matematik öğretiminde karşılaştıkları sorunlar belirlenmeye çalışılmıştır. Kırsal kesimde çalışan sınıf öğretmenlerin okul paydaşlarına yönelik karşılaştıkları sorunların temelinde “kırsal gerçeğinin” göz ardı edilmesinin ve kırsala yönelik farklı bir eğitim, program, anlayış ve politikanın olması olduğu ifade edilmiştir.

2.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Massey ve Crosby (1983), öğretmenleri köy okullarına hazırlama sürecinde yaşanan önemli problemleri ve bu süreçteki çözüm önerilerini ele alan bir çalışma yapmıştır. Bu amaçla, kırsal öğelere uygun eğitim için öğretmen yetiştirme programlarına ağırlık verilmesi ve buna bağlı olarak program geliştirme çalışmalarının yapılması gerektiği dile getirilmiştir. Bu doğrultuda, öğretmenlerin mesleki sorumluluklarını taşıyabilecek şekilde meslek hayatına hazırlanması, kırsal toplumlara faydalı olabilecek anlayışta olması ve kırsal yapıyı geliştirebilecek yeterliliğe ve özgüvene sahip şekilde gelişimlerinin sağlanması çözüm önerileri arasında sıralanmıştır.

Bull ve Hyle (1989), köye öğretmen çekmek ve bu öğretmenleri köyde tutmak için bazı alternatifler üretmeyi amaçlayan bir çalışma yapmıştır. Bu amacı gerçekleştirme yolunda köy okullarından ayrılmak için öğretmenlerde başlayan kaygılar

ana hatlarıyla anlatılmıştır. Kırsal kesimlerde kaliteli eğitim-öğretim ortamını oluşturmanın yanı sıra köyde uygun yaşam koşullarını sağlamak için öğretmenlerin güdülenmesi ve köyde kalıcı olma konusunda isteklendirilmesinin gerekli olduğuna dikkat çekilmiştir. Öğretmenleri köye çekmek için geliştirilen stratejilerin toplum ve sosyal çevre tarafından şekillenebileceği vurgulanmıştır. Kırsal kesimlerdeki öğretmen yetersizliklerini gidermek, bu yolda öğretmenleri desteklemek ve öğretmenleri motive ederek köyde görev yapmayı özendirerek ödüller vermek köye öğretmen çekmeyi ve köyde öğretmeni tutmayı sağlayacak etkili stratejiler arasında sıralanmıştır. Bu doğrultuda, köy eğitiminde başarının sağlanacağı, köyde görev yapan öğretmenlerin de sorunlarının en aza indirileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Bainer (1993), yaptığı çalışmada ilkökul öğretmenlerinin yaşanan problemlerin, aile kontrolü, aile ilişkileri, öğrenci başarısı, çalışmaya ayrılan zamanla bağlantılı olduğunu dile getirmiştir. Köyde ve şehir merkezlerinde görev yapan ilkökul öğretmenlerinin benzer problemleri yaşadıklarını vurgulamıştır. Köy öğretmenlerinin şehir merkezinde görev yapan öğretmenlere göre öğrenci başarısı ve kontrolü ile ilgili problemleri daha fazla yaşadıklarını dile getirmelerine rağmen şehir merkezinde görev yapan öğretmenlerinde bu problemlerle en az köy öğretmenleri kadar uğraştığı ve bu sorunları çözmeye odaklandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Beaulicu ve Gibbs (2005), eğitimin köy eğitimindeki rolünü ortaya koymayı amaçlayan bir çalışma yapmıştır. Yapılan bu çalışmada elde edilen sonuçlar arasında, şehir merkezinde görev yapan öğretmenlerin kalitesinin tartışılmasının yerine, asıl üzerinde durulması gereken sorunun köyde görev yapan öğretmenin kalitesi olması gerektiği, yapılan araştırmalardaki tartışmaların odak noktasını oluşturmalıdır. Ayrıca köy öğretmenleri, köy şartlarına deneyimlerini aktarmalı ve köyde modern öğretim teknolojilerini etkili bir şekilde kullanabilmelidirler.

Steffes (2008) yaptığı araştırmada, köy okullarındaki sorunlara yönelik çözüm önerileri sunmuştur. Bu doğrultuda, köy okulları sorunu kapsamında, tartışma ortamları yaratılmasının ve eğitimciler arasında görüş birliği oluşturulmasının köy hayatının gelişimine katkı sağlayacağı vurgulanmıştır. Sadece şehir merkezindeki okulların değil, köy okullarının da gelişiminin sağlanması için gerekli girişimlerde bulunulması ve bu doğrultuda hareket edilmesi gerektiği önerilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın yöntemi, evreni, örnekleme, veri toplama aracı ve verilerin analizi yer almaktadır.

3.1. YÖNTEM

Bu araştırmanın yürütülmesinde, genel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Genel tarama modelinde, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak için, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde tarama yapılmaktadır (Karasar, 2005:77–79). Bu araştırma “Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri”ni ortaya koymaya yönelik betimsel bir çalışmadır.

3.2. EVREN ve ÖRNEKLEM

Bu araştırmanın evrenini, 2009–2010 öğretim yılında Denizli ilçe ilköğretim okullarında 564 ve köy ilköğretim okulunda çalışan 381 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Evrenin tamamına ulaşmak mümkün olmadığından evreni temsil eden örneklem seçilmiştir. Evrenden seçilen örneklem 0.5 manidarlık düzeyi esas alınarak seçilmiştir. Denizli'nin ilçelerindeki resmi ilköğretim okullarından 321 ve köylerindeki resmi ilköğretim okullarından 272 sınıf öğretmeni veri toplama aracını uygulamak üzere oranlı küme örnekleme yoluyla seçilerek örnekleme alınmıştır. Örneklemden seçilen öğretmen sayısı aşağıdaki formül kullanılarak bulunmuştur (Balcı, 1995:111).

$$n = \frac{t^2 \cdot (PQ)}{d^2} \cdot \frac{N}{1 + \frac{1}{N} \cdot \frac{t^2 \cdot (PQ)}{d^2}}$$

N= Evrenin büyüklüğü

n = Örneklem büyüklüğü

d = Sorun düzeyi(.05)

t = Güven düzeyinin tablo değeri (t : 1.96)

$PQ = (.50) \cdot (.50) = .25$ maksimum örneklem büyüklüğü için örneklem yüzdesi

3.3. VERİ TOPLAMA ARACI

Bu bölümde veri toplama aracının hazırlanması, ölçeğin geçerliliği ve güvenilirliği ile ölçeğin uygulanmasıyla ilgili bilgiler verilmiştir.

3.3.1 Veri Toplama Aracının Hazırlanması

Veri toplama aracının geliştirilmesi için öncelikle literatür taraması yapılmıştır. 9 alan uzmanı ve 1 dil uzmanının görüşlerinden yararlanılmıştır. Elde edilen görüşler doğrultusunda, araştırmacı tarafından “Köy ve İlçe Merkezinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştığı Sorunlar” adlı bir ölçek hazırlanmıştır (Ek-1). Ölçme aracı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgiler, ikinci bölümde ise Köy ve İlçe Merkezinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştığı Sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerini belirlemeye yönelik 55 madde yer almaktadır. Her kategorinin cevap seçenekleri birbirinden farklıdır. Sorunla karşılaşma derecesi bölümündeki cevap seçenekleri (1) Asla (2) Nadiren (3) Ara-Sıra (4) Sık Sık (5) Her Zaman şeklindedir. Sorunun performansa etkisi bölümündeki cevap seçenekleri (1) Olumsuz etkilemiyor (2) Kısmen olumsuz etkiliyor (3) Çok olumsuz etkiliyor şeklindedir (Tablo 3.1).

Tablo 3.1. Ölçekteki Maddeler İçin Düzey Aralıkları

Kategori	Düzey Aralığı	Katılma Derecesi
Sorunla karşılaşma derecesi	1.00-1.80	Asla
	1.81-2.60	Nadiren
	2.61-3.40	Ara sıra
	3.41-4.20	Sık sık
	4.21-5.00	Her Zaman
Sorunun performansa etkisi	1.00-1.66	Olumsuz etkilemiyor
	1.67-2.33	Kısmen olumsuz etkiliyor
	2.34-3.00	Çok olumsuz etkiliyor

3.3.2. Ölçeğin Geçerliliği ve Güvenirliği

Kişisel bilgiler ve “Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri”ni ortaya koymaya yönelik veri toplama aracının geliştirilmesinden sonra, aracın geçerliliğini test etmek amacıyla, ölçme aracı uzmanların görüşüne sunulmuştur. Alınan eleştiriler değerlendirilerek yeni düzeltmeler yapılmıştır. Araç-gereç ve onarım boyutuyla ilgili 6, program ve eğitim-öğretim boyutu ile ilgili 7, aileyle işbirliği 5, halkla etkileşim boyutu ile ilgili 5, mesleki memnuniyet boyutu ile ilgili 5, öğrencilere rehberlik boyutu ile ilgili 5, sosyal etkinlikler boyutu ile ilgili 5, çevresel koşullar boyutu ile ilgili 5, barınma boyutu ile ilgili 6 ve eğitim denetimi boyutu ile ilgili 6 olmak üzere toplam 55 maddelik veri toplama aracı hazırlanmıştır.

Tablo 3.2. Ölçme Aracında Yer Alan Boyutlar, Soru Numaraları

Boyut	Soru numaraları
Araç-gereç ve onarım	1,2,3,4,5,6
Program ve eğitim-öğretim	7,8,9,10,11,12,13
Aileyle işbirliği	14,15,16,17,18
Halkla etkileşim	19,20,21,22,23
Mesleki memnuniyet	24,25,26,27,28
Öğrencilere rehberlik	29,30,31,32,33
Sosyal etkinlikler	34,35,36,37,38
Çevresel koşullar	39,40,41,42,43
Barınma	44,45,46,47,48,49
Eğitim denetimi	50,51,52,53,54,55

Sorunla karşılaşma derecesi ve sorunun performansına etkisi kategorilerinde veri toplama aracının geçerliliğini ve güvenirliliğini sağlamak için ilköğretim okullarındaki sınıf öğretmenleri üzerinde pilot uygulaması yapılmıştır. Ölçeğin güvenirliliğini ölçmeye yönelik örneklem dışından 7 köy ilköğretim okulunda ve 4 ilçe merkezindeki ilköğretim okulunda görev yapan 50 sınıf öğretmeni pilot çalışmaya katılmıştır. Pilot uygulamada Cronbach-Alpha güvenirlik değeri sorunla karşılaşma derecesinde ve sorunun performansına etkisinde .93 olarak bulunmuştur (Tablo 3.3).

Tablo 3.3. Pilot Uygulama Güvenirlilik Sonuçları

Boyutlar	Soru Numarası	Cronbach-Alpha (Sorunla karşılaşma derecesi)	Cronbach- Alpha (sorunun performansı na etkisi)
Araç-gereç ve onarım	1,2,3,4,5,6	.80	.85
Program ve eğitim-öğretim	7,8,9,10,11,12,13	.87	.83
Aileyle işbirliği	14,15,16,17,18	.91	.89
Halkla etkileşim	19,20,21,22,23	.87	.86
Mesleki memnuniyet	24,25,26,27,28	.88	.80
Öğrencilere rehberlik	29,30,31,32,33	.87	.83
Sosyal etkinlikler	34,35,36,37,38	.77	.73
Çevresel koşullar	39,40,41,42,43	.71	.76
Barınma	44,45,46,47,48	.76	.83
Eğitim denetimi	49,50,51,52,53,54	.72	.66
Toplam		.93	.93

Pilot uygulama sonuçları sonucunda işlemeyen 5 soru maddesi değiştirilerek ve 1 soru maddesi ilave edilerek 55 soruluk veri toplama aracı evrenden “oranlı küme örnekleme” yoluyla seçilen 593 kişilik örneklem grubuna uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS (Statistical Package For Social Sciences) programı ile çözümlenmiştir. Gerçek uygulamada Cronbach-Alpha güvenilirlik değeri sorunla karşılaşma derecesinde ve sorunun performansına etkisinde .95 olarak bulunmuştur (Tablo 3.4).

Tablo 3.4. Gerçek Uygulama Güvenirlilik Sonuçları

Boyutlar	Soru Numarası	Cronbach-Alpha (Sorunla karşılaşma derecesi)	Cronbach- Alpha (sorunun performansına etkisi)
Araç-gereç ve onarım	1,2,3,4,5,6	.81	.82
Program ve eğitim-öğretim	7,8,9,10,11,12,13	.86	.85
Aileyle işbirliği	14,15,16,17,18	.91	.89
Halkla etkileşim	19,20,21,22,23	.89	.89
Mesleki memnuniyet	24,25,26,27,28	.91	.90
Öğrencilere rehberlik	29,30,31,32,33	.86	.86
Sosyal etkinlikler	34,35,36,37,38	.78	.78
Çevresel koşullar	39,40,41,42,43	.77	.77
Barınma	44,45,46,47,48,49	.75	.76
Eğitim denetimi	50,51,52,53,54,55	.86	.88
Toplam		.95	.95

Sorunla karşılaşma derecesinde ölçeğin alt boyutları arasındaki ilişkiye bakıldığında en yüksek ilişki çevresel koşullarla ile barınma arasındadır. İkinci en yüksek ilişki mesleki memnuniyet ile barınma arasındadır. Üçüncü en yüksek ilişki halkla etkileşim ile öğrencilere rehberlik arasındadır.

Tablo 3.6. Sorunun performansına etkisinin alt boyutları arasındaki ilişki

Boyutlar	Araç-gereç ve onarım	Program ve eğitim-öğretim	Aileyle işbirliği	Halkla etkileşim	Mesleki memnuniyet	Öğrencilere rehberlik	Sosyal etkinlikler	Çevresel koşullar	Barınma	Eğitim denetimi
Araç-gereç ve onarım	1	,467	,375	,370	,454	,417	,359	,403	,445	,267
Program ve eğitim-öğretim		1	,533	,460	,506	,578	,400	,464	,506	,340
Aileyle işbirliği			1	,542	,432	,467	,296	,391	,371	,221
Halkla etkileşim				1	,482	,427	,250	,421	,394	,271
Mesleki memnuniyet					1	,505	,396	,500	,581	,323
Öğrencilere rehberlik						1	,385	,481	,528	,352
Sosyal etkinlikler							1	,396	,445	,303
Çevresel koşullar								1	,580	,222
Barınma									1	,328
Eğitim denetimi										1

Sorunun performansına etkisinde ölçeğin alt boyutları arasındaki ilişkiye bakıldığında en yüksek ilişki mesleki memnuniyet ile barınma arasındadır. İkinci en yüksek ilişki çevresel koşullar ile barınma arasındadır. Üçüncü en yüksek ilişki program ve eğitim-öğretim ile öğrencilere rehberlik arasındadır.

3.3.3. Anketin Uygulanması

Anketin İlköğretim okullarında uygulanabilmesi için Denizli İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne başvurularak gerekli onay alınmış ve belirtilen tarihlerde uygulama tamamlanmıştır (Ek-2). Anket, araştırmacı tarafından Denizli il merkezinde bulunan; örnekleme “oranlı küme örnekleme” yoluyla seçilen köylerdeki 73 ve ilçe merkezlerindeki 46 resmi ilköğretim okuluna gidilerek uygulanmıştır. Katılımcılara anket uygulama amacı anlatılarak isim yazmadan içtenlikle cevaplamaları istenmiştir.

Araştırmanın verileri 2009–2010 öğretim yılı güz ve bahar dönemlerinde toplanmıştır. Anket formu toplam 650 kişiye dağıtılmış ve 600 tanesi geriye alınmıştır. Geri alınan anketlerden eksik dolduranlar elendikten sonra 593 anket araştırma kapsamına alınmıştır.

3.4. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ

Ölçeğin uygulanması sonucunda elde edilen verileri çözümlemede “betimsel istatistik” teknikleri (frekans, yüzde, aritmetik ortalama) ve verilerin dağılımı normal dağılım olduğundan “vardamsal istatistik” teknikleri (t testi, varyans analizi) kullanılmıştır. Süreksiz olan ölçekteki cevap seçenekleri, istatistiksel işlemlerle elde edilen sonuçların yorumlanabilmesi için geliştirilen bir ölçekle “sürekli” hale getirilmiştir. Sorunla karşılaşma derecesi bölümündeki 4 aralık 5 seçeneğe bölünmüş (4: 5 = 0.80); bulunan sayı seçenekleri temsil eden en alt sayıdan itibaren ilave edilerek: 1.00 – 1.80 Asla, 1.81 – 2.60 Nadiren, 2.61 – 3.40 Ara-Sıra, 3.41 – 4.20 Sık Sık, 4.21 – 5.00 Her Zaman şeklinde yorumlanmıştır. Sorunun performans etkisi bölümündeki 2 aralık 3 seçeneğe bölünmüş (2: 3 = 0.66); bulunan sayı seçenekleri temsil eden en alt sayıdan itibaren ilave edilerek: 1.00 – 1.66 Olumsuz etkilemiyor, 1.67 – 2.33 Kısmen olumsuz etkiliyor, 2.34 – 3.00 Çok olumsuz etkiliyor şeklinde yorumlanmıştır. Örneklemdeki köyde görev yapan sınıf öğretmenlerine ilişkin bulguların dağılımı Tablo 3.7’de gösterilmiştir.

Tablo 3.7. Örneklemdaki köyde görev yapan sınıf öğretmenlerine ilişkin bulgular

Cinsiyet	f	%	Eğitim durumu	f	%
Kadın	118	43,4	Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim	14	5,1
			Enstitüsü		
Erkek	154	56,6	Açık Öğretim Lisans Tamamlama	14	5,1
Toplam	272	100,0	Eğitim Fakültesi	217	79,8
			Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	27	9,9
			Toplam	272	100,0
Öğretim şekli	f	%	Görev yapılan yerleşim yerinde oturma	f	%
Normal öğretim	257	94,5	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	90	33,1
İkili öğretim	15	5,5	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	182	66,9
Toplam	272	100,0	Toplam	272	100,0

Örnekleme alınan köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin % 79.8'i eğitim fakültesi mezunu, % 94.5'i normal öğretim yapmakta ve % 66.9'u görev yaptığı yerde oturmamaktadır. Örneklemdaki ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerine ilişkin bulguların dağılımı Tablo 3.8'de gösterilmiştir.

Tablo 3.8. Örneklemdaki ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerine ilişkin bulgular

Cinsiyet	f	%	Eğitim durumu	f	%
Kadın	158	49,2	Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim	55	17,1
			Enstitüsü		
Erkek	163	50,8	Açık Öğretim Lisans Tamamlama	43	13,4
Toplam	321	100,0	Eğitim Fakültesi	185	57,6
			Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	38	11,8
			Toplam	321	100,0
Öğretim şekli	f	%	Görev yapılan yerleşim yerinde oturma	f	%
Normal öğretim	290	90,3	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	224	69,8
İkili öğretim	31	9,7	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	97	30,2
Toplam	321	100,0	Toplam	321	100,0

Örnekleme alınan ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin % 57.6'sı eğitim fakültesi mezunu, % 90.3'ü normal öğretim yapmakta ve % 69.8'i görev yaptığı

yerde oturmaktadır. Örneklemedeki köyde ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerine ilişkin bulguların dağılımı Tablo 3.9'da gösterilmiştir.

Tablo 3.9. Örneklemedeki köyde ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerine ilişkin bulgular

Cinsiyet	f	%	Eğitim durumu	f	%
Kadın	276	46,5	Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	69	11,6
Erkek	317	53,5	Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	9,6
Toplam	593	100,0	Eğitim Fakültesi	402	67,8
			Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	11,0
			Toplam	593	100,0
Öğretim şekli	f	%	Görev yapılan yerleşim yerinde oturma	f	%
Normal öğretim	547	92,2	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	53,0
İkili öğretim	46	7,8	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	47,0
Toplam	593	100,0	Toplam	593	100,0
Görev yeri	f	%			
Köy ilköğretim okulu	272	45,9			
İlçe ilköğretim okulu	321	54,1			
Toplam	593	100,0			

Örnekleme alınan köyde ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin % 67.8'i eğitim fakültesi mezunu, % 92.2'si normal öğretim yapmakta, % 53.3'ü görev yaptığı yerleşim yerinde oturmaktadır ve % 54.1'i ilçe ilköğretim okulunda görev yapmaktadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde uygulanan ölçeğin istatistiksel analizi ve her alt probleme ilişkin elde edilen bulgular ve bu bulgulara ait yorumlar yer almaktadır.

ALT PROBLEMLERE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın alt problemlerine ilişkin bulgular ve yorumlar ele alınmıştır.

4.1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM

4.1.1. Araç-Gereç ve Onarım

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Ara-Sıra” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 14,0’ü “Her Zaman”, % 32,7’si “Sık Sık”, % 35,7’si “Ara-Sıra”, % 14,0’ü “Nadiren”, % 3,7’si “Asla” şeklindedir.

Tablo 4.1. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Ders araç-gereç ve onarım sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzye
4.21-5.00	38	14,0	Her Zaman
3.41-4.20	89	32,7	Sık Sık
2.61-3.40	97	35,7	Ara-Sıra
1.81-2.60	38	14,0	Nadiren
1.00-1.80	10	3,7	Asla
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin ara sıra şeklinde olması, köyde yaşayan velilerin çocuklarının araç-gereçlerini temin etme konusunda zorluk çekmedikleri, öğretmenlerin de köyde görev yaparken gerekli malzemelere ulaşmada çok fazla sorun yaşamadığı söylenebilir. Özpınar’ın (2008) yaptığı araştırmaya göre

“Araç-Gereç ve Onarım” boyutunda öğretmen görüşlerinin “ara sıra” düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu sonuç Özpınar’ın (2008) bulgusunu desteklemektedir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.2’de verilmiştir.

Tablo 4.2. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	4	Okulun bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor.	3,74	Sık Sık
2	6	Okulumuzun sürekli olarak onarıma ihtiyaç duyması eğitim-öğretimi aksatıyor.	3,71	
3	5	Araç-gereçlerin bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor.	3,46	
4	2	Okulda eğitim-öğretim için yeterli araç-gereç (TV, bilgisayar, projeksiyon v.b.) ve materyal bulamıyorum.	3,44	
5	3	Araç-gereç ve materyal eksikliğini öğretmenler kendi imkânlarıyla gideriyor.	2,98	Ara-Sıra
6	1	Deney, uygulama ve araştırma yapmak için gerekli malzemelere ulaşmada sorun yaşıyorum.	2,68	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre ders araç-gereç ve onarım sorunlarının en önemlisi “Okulun bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor” dur. Bu durumda köy ilköğretim okulunda çalışan bir hizmetlinin olmadığı, varsa da görevini çok iyi bir şekilde yerine getiremediği söylenebilir. Özpınar’ın (2008) yaptığı araştırmada en çok karşılaşılan araç-gereç ve onarım sorunu, “Deney, uygulama ve araştırma yaparken malzemelere ulaşmada sorun yaşıyorum” dur. Bu sonuç bu araştırmanın bulguları ile örtüşmemektedir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Kısmen olumsuz etkiliyor” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 38,6’sı “Çok olumsuz etkiliyor”, %44,5’i “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 16,1’i “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.3. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Ders araç-gereç ve onarım sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzey
2.34 – 3.00	105	38,6	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	121	44.5	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	46	16.1	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin kısmen olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi ara sıra şeklinde çıktığı için sorunun performansına etkisi de sorunla karşılaşma derecesiyle bağlantılı olarak kısmen olumsuz etkiliyor çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.4’de verilmiştir.

Tablo 4.4. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	4	Okulun bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor	2,37	Çok olumsuz etkiliyor
2	5	Araç-gereçlerin bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor.	2,32	Kısmen olumsuz etkiliyor
3	6	Okulumuzun sürekli olarak onarıma ihtiyaç duyması eğitim-öğretimi aksatıyor.	2,29	
4	2	Okulda eğitim-öğretim için yeterli araç-gereç (TV, bilgisayar, projeksiyon v.b.) ve materyal bulamıyorum.	2,23	
5	3	Araç-gereç ve materyal eksikliğini öğretmenler kendi imkânlarıyla gideriyor.	2,13	
6	1	Deney, uygulama ve araştırma yapmak için gerekli malzemelere ulaşmada sorun yaşıyorum.	1,94	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansını etkileyen ders araç-gereç ve onarım sorunlarının en önemlisi “Okulun bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor” dur.

4.1.2. Program, Eğitim-Öğretim

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Sık Sık” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 12,9’u “Her Zaman”, % 34,9’u “Sık Sık”, % 26,5’i “Ara-Sıra”, % 23,2’si “Nadiren”, % 2,6’si “Asla” şeklindedir.

Tablo 4.5. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Program, eğitim-öğretim sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzyey
4.21-5.00	35	12,9	Her Zaman
3.41-4.20	95	34,9	Sık Sık
2.61-3.40	72	26,5	Ara-Sıra
1.81-2.60	63	23,2	Nadiren
1.00-1.80	7	2,6	Asla
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin sık sık şeklinde olması, öğretmenin öğrencileri derse motive etmekte zorlanması, sınıfta grup çalışması yaptırırken zorlanması, etkinlikleri öğrencilere yaptırmakta zorlanması ve programda yer alan konuların hepsini işleyememesinden kaynaklanıyordur.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.6’da verilmiştir.

Tablo 4.6. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	10	Öğrencileri derse motive etmekte zorlanıyorum.	3,61	Sık Sık
2	12	Sınıfta grup çalışması yaptırırken zorlanıyorum.	3,42	
3	11	Etkinlikleri öğrencilere yaptırmada zorlanıyorum.	3,36	Ara-Sıra
4	9	Programda yer alan konuların hepsini işleyemiyorum.	3,35	
5	13	Alternatif ölçme tekniklerini uygulayamıyorum.	3,08	
6	8	Program içeriği çocukların ihtiyaçlarına cevap vermiyor.	2,94	
7	7	Program hedeflerinin hepsini gerçekleştirmede zorlanıyorum.	2,89	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre program, eğitim-öğretim sorunlarının en önemlisi “Öğrencileri derse motive etmekte

zorlanıyorum” dur. Köyde görev yapan sınıf öğretmeninin öğrencileri derse motive etmekte zorlanmasının nedeni okulda öğrencileri derse motive edecek yeterli araç-gerecin olmamasından, öğretmenin öğrencileri motive etme becerisinin ve öğrencilerin algılamalarının düşük olmasından kaynaklanabilir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Kısmen olumsuz etkiliyor” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 27,9’u “Çok olumsuz etkiliyor”, % 52,6’sı “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 19,5’i “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.7. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Program, eğitim-öğretim sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzye
2.34 – 3.00	76	27,9	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	143	52,6	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	53	19,5	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda sorunla karşılaşma derecesi sık sık şeklinde olması halinde karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerin kısmen olumsuz etkiliyor şeklinde olmasını durumunda, sorunla daha çok karşılaşıldığı ama sorunun performansına etkisinin daha az olduğu belirtilebilir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.8’de verilmiştir.

Tablo 4.8. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	10	Öğrencileri derse motive etmekte zorlanıyorum.	2,19	Kısmen olumsuz etkiliyor
2	12	Sınıfta grup çalışması yaptırırken zorlanıyorum.	2,13	
3	9	Programda yer alan konuların hepsini işleyemiyorum.	2,12	
4	11	Etkinlikleri öğrencilere yaptırırken zorlanıyorum.	2,09	
5	13	Alternatif ölçme tekniklerini uygulayamıyorum.	2,08	
6	8	Program içeriği çocukların ihtiyaçlarına cevap vermiyor.	1,95	
7	7	Program hedeflerinin hepsini gerçekleştirmede zorlanıyorum.	1,94	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen program, eğitim-öğretim sorunlarının en önemlisi “Öğrencileri derse motive etmekte zorlanıyorum” dur.

4.1.3. Aileyle İşbirliği

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Nadiren” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 4,0’ü “Her Zaman”, % 19,9’u “Sık Sık”, % 26,1’i “Ara-Sıra”, % 38,6’sı “Nadiren”, % 11,4’ü “Asla” şeklindedir.

Tablo 4.9. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Aileyle işbirliği sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzye
4.21-5.00	11	4,0	Her Zaman
3.41-4.20	54	19,9	Sık Sık
2.61-3.40	71	26,1	Ara-Sıra
1.81-2.60	105	38,6	Nadiren
1.00-1.80	31	11,4	Asla
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin nadiren şeklinde olması, öğrenci velisinin çocuğunun eğitim-öğretim sorunlarıyla ilgilendiği ve çocuğunun eğitim-öğretiminde öğretmene yardımcı olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.10’da verilmiştir.

Tablo 4.10. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	17	Öğrenci velisi çocuğuna yeterli eğitim araç-gereci almıyor.	2,97	Ara-Sıra
2	18	Öğrenci velisi çocuğu için yaptığım bilgilendirmeyi ve yönlendirmeyi dikkate almıyor.	2,97	
3	16	Öğrenci velisi veli toplantılarına katılmıyor.	2,88	
4	15	Öğrenci velisi çocuğunun eğitim-öğretim sorunlarıyla ilgilenmiyor.	2,64	
5	14	Öğrenci velisi çocuğunun eğitim-öğretiminde bana yardımcı olmuyor.	2,54	Nadiren

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre aileyle işbirliği sorunlarının en önemlisi “Öğrenci velisi çocuğuna yeterli eğitim araç-gereci almıyor” dur. Köyde görev yapan sınıf öğretmenleri velilere materyal aldırırken sorunla karşılaşmaktadır. Köyde kırtasiyenin bulunmaması, köydeki velinin sürekli olarak ilçeye ya da il merkezine ulaşımının olmamasından dolayı araç-gereç almaya gidememesi, velinin yeterli derecede eğitim-öğretim konusunda ilgili olmamasından dolayı eğitim araç-gereci almadığı sonucuna ulaşılabilir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 13,2’si “Çok olumsuz etkiliyor”, % 41,9’u “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 44,9’u “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.11. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Aileyle işbirliği sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzye
2.34 – 3.00	36	13,2	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	114	41,9	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	122	44,9	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin olumsuz etkilemiyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi nadiren şeklinde çıktığı için sorunun performansına etkisi de sorunla karşılaşma derecesiyle bağlantılı olarak olumsuz etkilemiyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.12’de verilmiştir.

Tablo 4.12. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	17	Öğrenci velisi çocuğuna yeterli eğitim araç-gereci almıyor.	1,86	Kısmen olumsuz etkiliyor
2	16	Öğrenci velisi veli toplantılarına katılmıyor.	1,83	
3	18	Öğrenci velisi çocuğu için yaptığım bilgilendirmeyi ve yönlendirmeyi dikkate almıyor.	1,83	
4	15	Öğrenci velisi çocuğunun eğitim-öğretim sorunlarıyla ilgilenmiyor.	1,71	
5	14	Öğrenci velisi çocuğunun eğitim-öğretiminde bana yardımcı olmuyor.	1,66	Olumsuz etkilemiyor

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen aileyle işbirliği sorunlarının en önemlisi “Öğrenci velisi çocuğuna yeterli eğitim araç-gereci almıyor” dur.

4.1.4. Halkla Etkileşim

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Her Zaman” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 32,0’si “Her Zaman”, % 22,1’i “Sık Sık”, % 28,7’si “Ara-Sıra”, % 14,7’si “Nadiren”, % 2,6’sı “Asla” şeklindedir.

Tablo 4.13. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Halkla etkileşim sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzye
4.21-5.00	87	32,0	Her Zaman
3.41-4.20	60	22,1	Sık Sık
2.61-3.40	78	28,7	Ara-Sıra
1.81-2.60	40	14,7	Nadiren
1.00-1.80	7	2,6	Asla
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin her zaman şeklinde olması, halkın verilen eğitimden memnun olmadığını, halkın her fırsatta öğretmeni eleştirdiğini, halkın öğretmen tarafından yapılan bilgilendirme ve yönlendirmeyi dikkate almadığı sonucuna ulaşılabilir. Özpınar’ın (2008) yaptığı araştırmaya göre “Köy Halkıyla Etkileşim” boyutunda öğretmen görüşlerinin “nadiren” düzeyinde olduğu görülmektedir. Denizli ili

örneğinde köyde halkla etkileşim boyutunda sorunla karşılaşma derecesi her zaman çıkarken Özpınar'ın yaptığı Aydın ili örneğinde nadiren çıkmıştır. Bu sonuç Özpınar'ın (2008) bulgusunu desteklememektedir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.14'de verilmiştir.

Tablo 4.14. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	19	Halk öğretmenine güven duymuyor.	3,83	Sık Sık
2	21	Halk verilen eğitimden memnun değil.	3,81	
3	20	Halk öğretmenine saygı duymuyor.	3,80	
4	23	Halk her fırsatta öğretmeni eleştiriyor.	3,53	
5	22	Halk öğretmen tarafından yapılan bilgilendirme ve yönlendirmeyi dikkate almıyor.	3,28	Ara-Sıra

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre halkla etkileşim sorunlarının en önemlisi “Halk öğretmenine güven duymuyor” dur. Bu durum köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf öğretmeniyle – yöre halkı arasında bir güven probleminin olduğunu göstermesi açısından önemlidir. Bu güven probleminin altında yatan nedenler, öğretmenle köy halkı arasında bir iletişim kopukluğu olması, öğretmenin kendini halka kabul ettirememesi, halkın öğretmeni içine almaması gibi durumlardan kaynaklanıyor olabilir. Özpınar'ın (2008) yaptığı araştırmada halkla etkileşim boyutunda en az karşılaşılan iki sorun, “Köy halkı tarafından saygı görüyorum” ve “Köy halkı öğretmenine güven duyuyor” şeklindedir. Bu sonuçlar bu araştırmanın bulgularıyla örtüşmemektedir. Tugaç vd. (1970) tarafından yapılan Türk köyünde modernleşme eğilimleri araştırmasında, öğretmenin köylü ile işlevsel ilişkiler kurmada, köylünün sosyal ve ekonomik bakımdan kalkınmasında etkin rol oynama sürecinde karşılaştığı çeşitli güçlükler olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç bu araştırmanın bulgularıyla örtüşmektedir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Çok olumsuz etkiliyor” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 48,2'si

“Çok olumsuz etkiliyor”, %32,4’ü “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 19,5’i “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.15. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Halkla etkileşim sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzye
2.34 – 3.00	131	48,2	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	88	32,4	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	53	19,5	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi her zaman şeklinde çıktığı için sorunun performansına etkisi de sorunla karşılaşma derecesiyle bağlantılı olarak çok olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.16’da verilmiştir.

Tablo 4.16. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	19	Halk öğretmenine güven duymuyor.	2,35	Çok olumsuz etkiliyor
2	20	Halk öğretmenine saygı duymuyor.	2,31	
3	21	Halk verilen eğitimden memnun değil.	2,27	Kısmen olumsuz etkiliyor
4	23	Halk her fırsatta öğretmeni eleştiriyor.	2,24	
5	22	Halk öğretmen tarafından yapılan bilgilendirme ve yönlendirmeyi dikkate almıyor.	2,08	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen halkla etkileşim sorunlarının en önemlisi “Halk öğretmenine güven duymuyor” dur.

4.1.5. Mesleki Memnuniyet

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Her Zaman” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar

konusunda ölçekteki görüşleri % 39,7'si "Her Zaman", % 16,2'si "Sık Sık", % 17,3'ü "Ara-Sıra", % 16,5'i "Nadiren", % 10,3'ü "Asla" şeklindedir.

Tablo 4.17. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Mesleki memnuniyet sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzye
4.21-5.00	108	39,7	Her Zaman
3.41-4.20	44	16,2	Sık Sık
2.61-3.40	47	17,3	Ara-Sıra
1.81-2.60	45	16,5	Nadiren
1.00-1.80	28	10,3	Asla
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin her zaman şeklinde olması, öğretmenin bulunduğu okulda görev yapmaktan memnun olmadığı ve bulunduğu okulda görev yapmanın öğretmene heyecan vermediği sonucuna ulaşılabilir. Özpınar'ın (2008) yaptığı araştırmaya göre "Mesleki Memnuniyet" boyutunda öğretmen görüşlerinin "ara sıra" düzeyinde olduğu görülmektedir. Denizli ili örneğinde köyde mesleki memnuniyet boyutunda sorunla karşılaşma derecesi her zaman çıkarken Özpınar'ın yaptığı Aydın ili örneğinde ara sıra çıkmıştır. Bu sonuç Özpınar'ın (2008) bulgusunu desteklemektedir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.18'de verilmiştir.

Tablo 4.18. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	28	Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor.	3,99	Sık Sık
2	26	Bulduğum okulda görev yapmak beden sağlığımı olumsuz etkiliyor.	3,78	
3	25	Bulduğum okulda görev yapan bir sınıf öğretmeni olmaktan memnun değilim.	3,70	
4	24	Bulduğum okulda görev yapmak bana heyecan vermiyor.	3,34	Ara-Sıra
5	27	Görev yaptığım okuldan daha iyi bir yere ne zaman tayin olacağımı düşünüyorum.	3,26	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre mesleki memnuniyet sorunlarının en önemlisi "Bulduğum okulda görev yapmak ruh

sağlığını olumsuz etkiliyor” dur. Bu durum köyde görev sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet açısından oldukça sıkıntılı olduğunu göstermesi açısından önemlidir. Öğretmenin performansını oldukça olumsuz etkileyecek olan bu problemin altında yatan nedenler, Denizli ilinin köylerinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin okulların fiziki yapısından, okullarda yönetimden kaynaklanan sorunların olduğundan, öğrenci velilerinin ilgisiz kalmalarından, halkın öğretmenlere güvenmemesinden kaynaklanıyor olabilir. Özpınar’ın (2008) yaptığı araştırmada mesleki memnuniyet boyutunda en az karşılaşılan sorun, “Köyde görev yapmak ruh sağlığını olumsuz etkiliyor” dur. Bu sonuç bu araştırmanın bulgularına ters düşmektedir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Çok olumsuz etkiliyor” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 54,8’i “Çok olumsuz etkiliyor”, %27,9’u “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 17,3’ü “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.19. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Mesleki memnuniyet sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzye
2.34 – 3.00	149	54,8	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	76	27,9	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	47	17,3	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi her zaman şeklinde çıktığı için sorunun performansa etkisi de sorunla karşılaşma derecesiyle bağlantılı olarak çok olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.20’de verilmiştir.

Tablo 4.20. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	28	Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor.	2,47	Çok olumsuz etkiliyor
2	25	Bulduğum okulda görev yapan bir sınıf öğretmeni olmaktan memnun değilim.	2,36	
3	26	Bulduğum okulda görev yapmak beden sağlığımı olumsuz etkiliyor.	2,34	
4	27	Görev yaptığım okuldan daha iyi bir yere ne zaman tayin olacağımı düşünüyorum.	2,31	Kısmen olumsuz etkiliyor
5	24	Bulduğum okulda görev yapmak bana heyecan vermiyor.	2,22	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen mesleki memnuniyet sorunlarının en önemlisi “Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor” dur.

4.1.6. Öğrencilere Rehberlik

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Nadiren” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 17,3’ü “Her Zaman”, % 20,6’sı “Sık Sık”, % 22,4’ü “Ara-Sıra”, % 26,5’i “Nadiren”, % 13,2’si “Asla” şeklindedir.

Tablo 4.21. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Öğrencilere rehberlik sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzye
4.21-5.00	47	17,3	Her Zaman
3.41-4.20	56	20,6	Sık Sık
2.61-3.40	61	22,4	Ara-Sıra
1.81-2.60	72	26,5	Nadiren
1.00-1.80	36	13,2	Asla
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin nadiren şeklinde olması, sınıf öğretmenlerinin okulda öğrencilerine yeterli rehberlik hizmeti sunmakta güçlük çekmedikleri sonucuna ulaşılabilir. Özpınar’ın (2008) yaptığı araştırmaya göre “Rehberlik” boyutunda öğretmen görüşlerinin “ara sıra” düzeyinde olduğu görülmektedir. Denizli ili örneğinde köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin

görüşlerine göre öğrencilere rehberlik boyutunda sorunla karşılaşma derecesi her zaman çıkarken Özpınar'ın yaptığı Aydın ili örneğinde ara sıra çıkmıştır. Bu sonuç Özpınar'ın (2008) bulgusunu desteklememektedir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.22'de verilmiştir.

Tablo 4.22. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	32	Üstün zekâya sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum.	3,50	Sık Sık
2	31	Özel yeteneğe sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum.	3,37	Ara-Sıra
3	30	Öğrencilerime yeterli rehberlik hizmeti sunmakta güçlük çekiyorum.	3,19	
4	29	Özel eğitime muhtaç öğrencileri rehberlik kuruluşlarına yönlendirmede güçlük çekiyorum.	3,12	
5	33	Okulda rehber öğretmenin olmaması beni olumsuz etkiliyor.	2,34	Nadiren

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre öğrencilere rehberlik sorunlarının en önemlisi “Üstün zekâya sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum” dur. Özel eğitime muhtaç öğrencileri rehberlik kuruluşuna yönlendirmede çok fazla sorun yaşanmamakta ama üstün zekaya sahip öğrencileri yönlendirmede daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Bunun nedeni olarak özel eğitime muhtaç öğrenciler için rehberlik kuruluşu sayısının son yıllarda giderek arttığı ve devletin de bu kurumları desteklemesinden dolayı da yaygınlaştığı görülmektedir. Aynı durum üstün zekaya sahip öğrenciler için geçerli değildir. Üstün zekaya sahip öğrencileri yönlendirebilecek yeterli sayıda rehberlik kuruluşu bulunmamaktadır. Bu yüzden sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre en önemli sorun üstün zekâya sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Kısmen olumsuz etkiliyor” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 30,9'u “Çok olumsuz etkiliyor”, % 38,2'si “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 30,9'u “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.23. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Öğrencilere rehberlik sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzy
2.34 – 3.00	84	30,9	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	104	38,2	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	84	30,9	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin kısmen olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi nadiren şeklinde çıktığı için sorunun performansa etkisi de sorunla karşılaşma derecesiyle bağlantılı olarak kısmen olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.24'de verilmiştir.

Tablo 4.24. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	32	Üstün zekâya sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum.	2,20	Kısmen olumsuz etkiliyor
2	31	Özel yeteneğe sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum.	2,12	
3	30	Öğrencilerime yeterli rehberlik hizmeti sunmakta güçlük çekiyorum.	2,03	
4	29	Özel eğitime muhtaç öğrencileri rehberlik kuruluşlarına yönlendirmede güçlük çekiyorum.	1,99	
5	33	Okulda rehber öğretmenin olmaması beni olumsuz etkiliyor.	1,69	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen öğrencilere rehberlik sorunlarının en önemlisi “Üstün zekâya sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum” dur.

4.1.7. Sosyal Etkinlikler

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Nadiren” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda

ölçekteki görüşleri % 18,0'i "Her Zaman", % 21,0'i "Sık Sık", % 25,7'si "Ara-Sıra", % 26,1'i "Nadiren", % 9,2'si "Asla" şeklindedir.

Tablo 4.25. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Sosyal etkinlikler sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzye
4.21-5.00	49	18,0	Her Zaman
3.41-4.20	57	21,0	Sık Sık
2.61-3.40	70	25,7	Ara-Sıra
1.81-2.60	71	26,1	Nadiren
1.00-1.80	25	9,2	Asla
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin nadiren şeklinde olması, mesleki yayınlara ulaşmada, gazeteleri takip etmekte ve sosyal etkinliklerden yoksun kalma konusunda çok fazla bir sorunla karşılaşmadığı sonucuna ulaşılabilir. Özpınar'ın (2008) yaptığı araştırmaya göre "Sosyal Etkinlikler" boyutunda öğretmen görüşlerinin "ara sıra" düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu sonuç bu araştırmanın bulgularıyla örtüşmemektedir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.26'da verilmiştir.

Tablo 4.26. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	36	İnternette yararlanma imkânı bulamıyorum.	4,15	Sık Sık
2	35	Mesleki yayınlara (dergi, kitap v.b.) ulaşmakta zorluk çekiyorum.	3,46	
3	34	Gazeteleri günlük takip edemiyorum.	3,06	Ara-Sıra
4	38	Sosyal etkinliklerden (gezi, meslektaşlarla yemek vb) yoksun kalıyorum.	2,76	
5	37	Tiyatro, sinema, sergi gibi kültürel faaliyetlerden yoksun kalıyorum.	2,51	Nadiren

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre sosyal etkinlikler sorunlarının en önemlisi "İnternette yararlanma imkânı bulamıyorum" dur. Köylerde genelde internet ağı olmaması, internet ağının köylere yeni kurulmaya başlaması ya da internet ağı olsa da bağlantısının sürekli sağlanamaması gibi

nedenlerden dolayı en önemli sorun olarak görülmekte olduğu sonucuna ulaşılabilir. Özpınar'ın (2008) yaptığı araştırmada en çok karşılaşılan sosyal etkinlikler sorunu, "Tiyatro, sinema gibi kültürel faaliyetlerden yoksun kalıyorum" dur. Bu sonuç bu araştırmanın bulgularını desteklememektedir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri "Çok olumsuz etkiliyor" şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 50,0'si "Çok olumsuz etkiliyor", % 38,2'si "Kısmen olumsuz etkiliyor", % 11,8'i "Olumsuz etkilemiyor" şeklindedir.

Tablo 4.27. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Sosyal etkinlikler sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzye
2.34 – 3.00	136	50,0	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	104	38,2	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	32	11,8	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi nadiren şeklinde çıktığı halde sorunun performansına etkisi çok olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir. Sosyal etkinlikler boyutunda internetin olmaması veya öğretmenin mesleki yayınları takip edememesi performansını olumsuz etkileyebilir ama bir öğretmenin geziye, tiyatroya, sinemaya gidememesi performansını çok olumsuz etkilememelidir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.28'de verilmiştir.

Tablo 4.28. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	36	İnternette yararlanma imkânı bulamıyorum.	2,52	Çok olumsuz etkiliyor
2	34	Gazeteleri günlük takip edemiyorum.	2,43	Çok olumsuz etkiliyor

3	35	Mesleki yayınlara (dergi, kitap v.b.) ulaşmakta zorluk çekiyorum.	2,31	Kısmen olumsuz etkiliyor
4	38	Sosyal etkinliklerden (gezi, meslektaşlarla yemek vb) yoksun kalıyorum.	2,20	
5	37	Tiyatro, sinema, sergi gibi kültürel faaliyetlerden yoksun kalıyorum.	2,05	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen sosyal etkinlikler sorunlarının en önemlisi “İnternette yararlanma imkânı bulamıyorum” dur.

4.1.8. Çevresel Koşullar

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Her Zaman” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 42,6’sı “Her Zaman”, % 31,6’sı “Sık Sık”, % 19,1’i “Ara-Sıra”, % 5,5’i “Nadiren”, % 1,1’i “Asla” şeklindedir.

Tablo 4.29. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Çevresel koşullar sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzye
4.21-5.00	116	42,6	Her Zaman
3.41-4.20	86	31,6	Sık Sık
2.61-3.40	52	19,1	Ara-Sıra
1.81-2.60	15	5,5	Nadiren
1.00-1.80	3	1,1	Asla
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin her zaman şeklinde olması, okulun yakın çevresinin öğrenciler için güvenli olmaması, okulun ulaşımının öğrenciler için zor olması durumundan kaynaklanıyor olabilir. Özpınar’ın (2008) yaptığı araştırmaya göre “Çevresel Koşullar” boyutunda öğretmen görüşlerinin “nadiren” düzeyinde olduğu görülmektedir. Aynı zamanda yine bu boyutta elektrik ve su kesintisi hakkında yer alan maddeler göz önünde bulundurulduğunda, Aydın il genelinde köylerin temel ihtiyaçlarının büyük ölçüde karşılandığı ve bu doğrultuda köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşulların yarattığı olumsuz koşullardan en az düzeyde etkilendiği sonucuna ulaşılabilir. Olumsuz çevresel koşullardan etkilenen az sayıda köy olsa da, bu köylere devletin her konuda destek sağlaması, yaşadığımız

teknoloji çağında temel ihtiyaçlar bakımından sorunlu köy kalmamasına çözüm getirebilir. Bu sonuç çevresel koşullar sorunuyla karşılaşma derecesinde Denizli ili örneğinde köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerini desteklemektedir. Yerlikaya'nın (2000) yaptığı araştırmada, köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mevcut şartların kötü oluşu, çalışılan kurumun merkeze uzaklığı gibi sorunlarla karşılaştığı sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuç bu araştırmanın bulgularını desteklemektedir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.30'da verilmiştir.

Tablo 4.30. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	43	Okul binası sel, deprem gibi doğal afetlere maruz kalmaktadır.	4,36	Her Zaman
2	41	Okulun yakın çevresi öğrenciler için güvenli değildir.	4,14	Sık Sık
3	40	Okulda sık sık su kesintisi oluyor.	4,09	
4	42	Okula ulaşım öğrenci için zordur.	3,71	
5	39	Okulda sık sık elektrik kesintisi oluyor.	3,70	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre çevresel koşullar sorunlarının en önemlisi “Okul binası sel, deprem gibi doğal afetlere maruz kalmaktadır” dur. Denizli'nin birinci derece deprem bölgesi olmasından dolayı öğretmen görüşlerine göre sorunların en önemlisi okul binası sel, deprem gibi doğal afetlere maruz kalmaktadır şeklinde olduğu belirtilebilir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Çok olumsuz etkiliyor” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 67,3'ü “Çok olumsuz etkiliyor”, % 28,3'ü “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 4,4'ü “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.31. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Çevresel sorunlarının performansına etkisi	koşullar	Frekans	%	Düzey
2.34 – 3.00		183	67,3	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33		77	28,3	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66		12	4,4	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM		272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi her zaman şeklinde çıktığı için sorunun performansına etkisi çok olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.32’de verilmiştir.

Tablo 4.32. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	43	Okul binası sel, deprem gibi doğal afetlere maruz kalmaktadır.	2,62	Çok olumsuz etkiliyor
2	41	Okulun yakın çevresi öğrenciler için güvenli değildir.	2,58	
3	40	Okulda sık sık su kesintisi oluyor.	2,58	
4	42	Okula ulaşım öğrenci için zordur.	2,36	
5	39	Okulda sık sık elektrik kesintisi oluyor.	2,33	Kısmen olumsuz etkiliyor

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen çevresel koşullar sorunlarının en önemlisi “Okul binası sel, deprem gibi doğal afetlere maruz kalmaktadır.”

4.1.9. Barınma

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Her Zaman” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki

görüşleri % 47,4'ü "Her Zaman", % 24,3'ü "Sık Sık", % 16,9'u "Ara-Sıra", % 11,0'i "Nadiren", % ,4'ü "Asla" şeklindedir.

Tablo 4.33. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Barınma sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzye
4.21-5.00	129	47,4	Her Zaman
3.41-4.20	66	24,3	Sık Sık
2.61-3.40	46	16,9	Ara-Sıra
1.81-2.60	30	11,0	Nadiren
1.00-1.80	1	,4	Asla
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin her zaman şeklinde olması, köylerde öğretmen lojmanlarının yetersiz olması, ev bulma konusunda problem yaşanması öğretmenlerin ciddi anlamda barınma sorunu yaşadığını, barındığı yerde ısınma sorunu yaşadığını ve barındığı yerin kirasının pahalı olmasından dolayı sorun yaşanıldığı sonucuna ulaşılabilir. Özpınar'ın (2008) yaptığı araştırmaya göre "Barınma" boyutunda öğretmen görüşlerinin "ara sıra" düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu sonuç barınma sorunuyla karşılaşma derecesinde Denizli ili örneğinde köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerini desteklememektedir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.34'de verilmiştir.

Tablo 4.34. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	45	Barındığım yerde güvenlik sorunu yaşıyorum.	4,48	Her Zaman
2	44	Barınma sorunu yaşıyorum.	4,07	Sık Sık
3	47	Barındığım yerde ısınma sorunu yaşıyorum.	3,97	
4	49	Barındığım yerin kirası pahalıdır.	3,96	
5	48	Barındığım yerde sağlık imkanlarından yararlanmada sıkıntı yaşıyorum.	3,76	
6	46	Barındığım yer ile okul arasındaki mesafe beni olumsuz etkiliyor.	3,38	Ara-Sıra

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre barınma sorunlarının en önemlisi "Barındığım yerde güvenlik sorunu yaşıyorum" dur. Köyde görev yapan öğretmenler, köyün yapısının küçük olmasından dolayı genelde köy halkı

tarafından tanınmaktadırlar. Bu yüzden de öğrenci velisi olsun olmasın herkes öğretmenin kapısını çalabilmekte bu durum da öğretmenin güvenlik sorunu yaşadığı sonucuna ulaşılabilir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Çok olumsuz etkiliyor” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 63,6’sı “Çok olumsuz etkiliyor”, % 26,1’i “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 10,3’ü “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.35. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Barınma sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzye
2.34 – 3.00	173	63,6	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	71	26,1	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	28	10,3	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi her zaman şeklinde çıktığı için sorunun performansına etkisi çok olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.36’da verilmiştir.

Tablo 4.36. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	45	Barındığım yerde güvenlik sorunu yaşıyorum.	2,72	Çok olumsuz etkiliyor
2	49	Barındığım yerin kirası pahalıdır.	2,54	
3	44	Barınma sorunu yaşıyorum.	2,53	
4	47	Barındığım yerde ısınma sorunu yaşıyorum.	2,46	
5	48	Barındığım yerde sağlık imkanlarından yararlanmada sıkıntı yaşıyorum.	2,37	
6	46	Barındığım yer ile okul arasındaki mesafe beni olumsuz etkiliyor.	2,25	Kısmen olumsuz etkiliyor

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına

göre en çok performansı etkileyen barınma sorunlarının en önemlisi “Barındığım yerde güvenlik sorunu yaşıyorum” dur.

4.1.10. Eğitim Denetimi

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Nadiren” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 4,4’ü “Her Zaman”, % 10,7’si “Sık Sık”, % 22,1’i “Ara-Sıra”, % 33,8’i “Nadiren”, % 29,0’u “Asla” şeklindedir.

Tablo 4.37. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Eğitim denetimi sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzy
4.21-5.00	12	4,4	Her Zaman
3.41-4.20	29	10,7	Sık Sık
2.61-3.40	60	22,1	Ara-Sıra
1.81-2.60	92	33,8	Nadiren
1.00-1.80	79	29,0	Asla
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin nadiren şeklinde olması, müfettişlerin rehberlik yapması, müfettişlerin karşılaşılan sorunlara çözüm bulması, müfettişlerle iletişim konusunda çok fazla sorunla karşılaşmadığı sonucuna ulaşılabilir. Özpınar’ın (2008) yaptığı araştırmaya göre “Denetim” boyutunda öğretmen görüşlerinin “ara sıra” düzeyinde olduğu görülmektedir. Müfettişlerin yaklaşımları dikkate alındığında, köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin beklentileri arasında severek ve hevesle yapabilecekleri bir işin destekle gerçekleşeceği önemle üzerinde durulması gereken bir konu olarak görülmektedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin, süreklilik arz eden ve eğitim-öğretim sürecini aksatan sorunların üstesinden gelme konusunda, devletin müfettiş ve yöneticiler aracılığıyla öğretmenin yanında olmasına gereksinimleri olduğu söylenebilir. Denetimler, öğretmenler için köyde görev yaparken karşılaştıkları sorunları birebir anlatmalarında önemli bir fırsat sayılabilir. Müfettişler ve yöneticiler, öğretmeni yaşadığı çevrede görüp, içinde bulunduğu koşulları göz önüne aldığı anda sorunları çözmeye daha etkili yaklaşımlar gösterebilirler. Böylelikle, köy öğretmenin de sorunlarının çözülebileceğine inancı daha da artabilir. Denetimler, maddi boyut dışında manevi boyutta da köy öğretmenine verilebilecek önemli destekler arasında görülebilir.

Yıldırım'ın (2000) yaptığı çalışmada, denetimlerin kontrol ve özellikle yardım amacıyla yapılması gerektiğine bütün öğretmenlerin inandıkları ve bu konuda beklenti içinde oldukları vurgulanmıştır. EĞİTİM-BİR-SEN'in (2004) yaptığı araştırmada da, öğretmenlerin %84,5'inin teftiş sisteminin doğru işlemediğini belirtmeleri denetim sorunuyla karşılaşma derecesinde Denizli ili örneğinde köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerini desteklememektedir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.38'de verilmiştir.

Tablo 4.38. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	55	Müfettişlere mesleki yönden geliştirilmesi gereken yönlerimi söylemekten çekinirim.	3,43	Sık Sık
2	50	Müfettişler yeterli derecede rehberlik yapamıyor.	2,41	Nadiren
3	53	Müfettişler karşılaştığım sorunların çözümüne katkıda bulunmuyor.	2,31	
4	52	Müfettişler karşılaştığım sorunları bilmiyor.	2,23	
5	51	Müfettişler yapılandan çok yapılmayanı görüyorlar.	2,01	
6	54	Müfettişlerle olan iletişimim resmidir.	1,97	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre eğitim denetimi sorunlarının en önemlisi "Müfettişlere mesleki yönden geliştirilmesi gereken yönlerimi söylemekten çekinirim" dir. Bu sorunun temeli müfettişlerden de öğretmenlerden de kaynaklanabilir. Öğretmenlerden kaynaklanan bir sorun olarak algılandığında, müfettişlerin kendilerine daha düşük not vereceğini düşündüklerinden düşük not almamak için ve öğretmenin kişilik özellikleri olarak çekimser biri olmasından dolayı çekindiği görüşüne ulaşılabilir. Müfettişlerden kaynaklanan bir sorun olarak algılandığında ise, müfettişlerin öğretmenleri teftiş ederlerken öğretmeni öğrencilerin gözünün önünde azarlamaları, yapılandan çok yapılmayanı görmeleri, yapılan işe değil de daha çok dokümanlara bakmaları gibi tavırlarından dolayı öğretmenlerin çekindiği sonucuna ulaşılabilir. Şekerci'nin (2000) yaptığı araştırmada, denetimlerde köy öğretmenlerine sert davranıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç bu araştırmanın bulgularını desteklemektedir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Kısmen olumsuz etkiliyor” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 20,6’sı “Çok olumsuz etkiliyor”, % 48,2’si “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 31,2’si “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.39. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Eğitim sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzy
2.34 – 3.00	56	20,6	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	131	48,2	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	85	31,2	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	272	100	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin denetim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin kısmen olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi nadiren şeklinde çıktığı için sorunun performansına etkisi kısmen olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.40’da verilmiştir.

Tablo 4.40. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	55	Müfettişlere mesleki yönden geliştirilmesi gereken yönlerimi söylemekten çekinirim.	2,30	Kısmen olumsuz etkiliyor
2	54	Müfettişlerle olan iletişimim resmidir.	2,19	
3	50	Müfettişler yeterli derecede rehberlik yapamıyor.	1,83	
4	53	Müfettişler karşılaştığım sorunların çözümüne katkıda bulunmuyor.	1,77	
5	52	Müfettişler karşılaştığım sorunları bilmiyor.	1,76	
6	51	Müfettişler yapılandan çok yapılmayamı görüyorlar.	1,66	Olumsuz etkilemiyor

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen eğitim denetimi sorunlarının en önemlisi “Müfettişlere mesleki yönden geliştirilmesi gereken yönlerimi söylemekten çekinirim” dir.

4.2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

4.2.1. Araç-Gereç ve Onarım

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Sık Sık” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 38,3’ü “Her Zaman”, % 43,3’ü “Sık Sık”, % 15,0’i “Ara-Sıra”, % 2,8’i “Nadiren”, % ,6’sı “Asla” şeklindedir.

Tablo 4.41. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Ders araç-gereç ve onarım sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzye
4.21-5.00	123	38,3	Her Zaman
3.41-4.20	139	43,3	Sık Sık
2.61-3.40	48	15,0	Ara-Sıra
1.81-2.60	9	2,8	Nadiren
1.00-1.80	2	,6	Asla
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin sık sık şeklinde olması, araç-gereç konusunda değil de onarım konusunda daha fazla sorunla karşılaşıldığını düşündürülebilir. İlçe ilköğretim okullarında öğrenci sayısı daha çok olduğundan dolayı onarım sorununun ilçede daha çok gözlemlendiği söylenebilir. İlçe merkezinde öğrenim gören öğrenciler köydekilere göre araç-gereçleri temin etmede daha avantajlıdır. Buna rağmen köyde görev yapan öğretmenlerin araç-gereç ve onarım boyutundaki görüşleri ara sıra şeklinde iken ilçedekilerin sık sık çıkmıştır. Bu sonuçlara göre köyde görev yapan öğretmenler araç-gereç, ilçede görev yapan öğretmenler ise daha çok onarım boyutunda sorunla karşılaşmaktadır sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.42’de verilmiştir.

Tablo 4.42. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	4	Okulun bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor.	4,44	Her Zaman
2	6	Okulumuzun sürekli olarak onarıma ihtiyaç duyması eğitim-öğretimi aksatıyor.	4,42	
3	2	Okulda eğitim-öğretim için yeterli araç-gereç (TV, bilgisayar, projeksiyon v.b.) ve materyal bulamıyorum.	4,18	Sık Sık
4	5	Araç-gereçlerin bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor.	4,12	
5	3	Araç-gereç ve materyal eksikliğini öğretmenler kendi imkânlarıyla gideriyor.	3,30	Ara-Sıra
6	1	Deney, uygulama ve araştırma yapmak için gerekli malzemelere ulaşmada sorun yaşıyorum.	3,20	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre ders araç-gereç ve onarım sorunlarının en önemlisi “Okulun bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor” dur. İlçe merkezindeki ilköğretim okullarında daha fazla öğrenci öğrenim gördüğü için okulun yıpranması daha çok olmaktadır şeklinde belirtilebilir. Daha fazla öğrencisi olan okulun daha çok bakım ve onarıma ihtiyacı olduğu söylenebilir. Bu yüzden de okulun bakım ve onarım işleri çok olduğundan dolayı öğretmen tarafından yapılıyor olabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Çok olumsuz etkiliyor” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 51,7’si “Çok olumsuz etkiliyor”, % 45,2’si “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 3,1’i “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.43. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Ders araç-gereç ve onarım sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzye
2.34 – 3.00	166	51,7	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	145	45,2	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	10	3,1	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin

çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi sık sık şeklinde çıktığı için sorunun performansa etkisi de sorunla karşılaşma derecesiyle bağlantılı olarak çok olumsuz etkiliyor çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.44'de verilmiştir.

Tablo 4.44. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	4	Okulun bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor.	2,72	Çok olumsuz etkiliyor
2	6	Okulumuzun sürekli olarak onarıma ihtiyaç duyması eğitim-öğretimi aksatıyor.	2,69	
3	5	Araç-gereçlerin bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor.	2,66	
4	2	Okulda eğitim-öğretim için yeterli araç-gereç (TV, bilgisayar, projeksiyon v.b.) ve materyal bulamıyorum.	2,59	
5	3	Araç-gereç ve materyal eksikliğini öğretmenler kendi imkânlarıyla gideriyor.	2,31	Kısmen olumsuz etkiliyor
6	1	Deney, uygulama ve araştırma yapmak için gerekli malzemelere ulaşmada sorun yaşıyorum.	2,15	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ders araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen ders araç-gereç ve onarım sorunlarının en önemlisi “Okulun bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor”dur.

4.2.2. Program, Eğitim-Öğretim

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Sık Sık” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 24,3’ü “Her Zaman”, % 45,2’si “Sık Sık”, % 25,9’u “Ara-Sıra”, % 4,7’si “Nadiren” şeklindedir.

Tablo 4.45. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Program, eğitim-öğretim sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzye
4.21-5.00	78	24,3	Her Zaman
3.41-4.20	145	45,2	Sık Sık
2.61-3.40	83	25,9	Ara-Sıra
1.81-2.60	15	4,7	Nadiren
1.00-1.80			Asla
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin sık sık şeklinde olması, öğretmenin öğrencileri derse motive etmekte zorlandığı, programda yer alan konuların hepsini işleyememesi, etkinlikleri öğrencilere yaptırmakta zorlanması, sınıfta grup çalışması yaptırırken zorlanması, alternative ölçme tekniklerini uygulayamaması ve program içeriğinin çocukların ihtiyaçlarına cevap vermemesinden kaynaklanıyor olabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.46'da verilmiştir.

Tablo 4.46. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	10	Öğrencileri derse motive etmekte zorlanıyorum.	4,08	Sık Sık
2	9	Programda yer alan konuların hepsini işleyemiyorum.	3,92	
3	11	Etkinlikleri öğrencilere yaptırmada zorlanıyorum.	3,86	
4	12	Sınıfta grup çalışması yaptırırken zorlanıyorum.	3,73	
5	13	Alternatif ölçme tekniklerini uygulayamıyorum.	3,58	
6	8	Program içeriği çocukların ihtiyaçlarına cevap vermiyor.	3,46	
7	7	Program hedeflerinin hepsini gerçekleştirmede zorlanıyorum.	3,35	Ara-Sıra

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre program, eğitim-öğretim sorunlarının en önemlisi "Öğrencileri derse motive etmekte zorlanıyorum" dur. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenin öğrencileri derse motive etmekte zorlanmasının nedeni öğretmenin derse motive etme becerisinin düşük olması, öğrencilerin motive olma düzeylerinin düşük olması ya da programdaki konuların motive etmede zorluk çekilmesinden kaynaklanıyor olabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Çok olumsuz etkiliyor” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 53,0’ü “Çok olumsuz etkiliyor”, % 44,2’si “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 2,8’i “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.47. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Program, eğitim-öğretim sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzye
2.34 – 3.00	170	53,0	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	142	44,2	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	9	2,8	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi sık sık şeklinde çıktığı için sorunun performansa etkisi de sorunla karşılaşma derecesiyle bağlantılı olarak çok olumsuz etkiliyor çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.48’de verilmiştir.

Tablo 4.48. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	9	Programda yer alan konuların hepsini işleyemiyorum.	2,47	Çok olumsuz etkiliyor
2	10	Öğrencileri derse motive etmekte zorlanıyorum.	2,45	
3	11	Etkinlikleri öğrencilere yaptırma zorlanıyorum.	2,41	
4	13	Alternatif ölçme tekniklerini uygulayamıyorum.	2,37	
5	12	Sınıfta grup çalışması yaptırırken zorlanıyorum.	2,36	Kısmen olumsuz etkiliyor
6	7	Program hedeflerinin hepsini gerçekleştirmede zorlanıyorum.	2,26	
7	8	Program içeriği çocukların ihtiyaçlarına cevap vermiyor.	2,25	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen program, eğitim-öğretim

sorunlarının en önemlisi “Programda yer alan konuların hepsini işleyemiyorum” dur. Öğretmen programdaki konuların hepsini işleyemediği için performansına etkisi olumsuz olacaktır.

4.2.3. Aileyle İşbirliği

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Sık Sık” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 16,8’i “Her Zaman”, % 38,3’ü “Sık Sık”, % 28,7’si “Ara-Sıra”, % 15,0’i “Nadiren”, % 1,2’si “Asla” şeklindedir.

Tablo 4.49. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Aileyle işbirliği sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzye
4.21-5.00	54	16,8	Her Zaman
3.41-4.20	123	38,3	Sık Sık
2.61-3.40	92	28,7	Ara-Sıra
1.81-2.60	48	15,0	Nadiren
1.00-1.80	4	1,2	Asla
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin sık sık şeklinde olması, ailenin çocuğa yeterli eğitim araç-gereci almadığı, çocuğu için yapılan bilgilendirmeyi dikkate almadığı ve veli toplantılarına katılmadığı sonucuna ulaşılabilir. Özgen’in (2004) yaptığı çalışmada, velilerin okula karşı ilgisiz oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç bu araştırmanın bulgularını desteklemektedir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.50’de verilmiştir.

Tablo 4.50. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	17	Öğrenci velisi çocuğuna yeterli eğitim araç-gereci almıyor.	3,73	Sık Sık
2	18	Öğrenci velisi çocuğu için yaptığım bilgilendirmeyi ve yönlendirmeyi dikkate almıyor.	3,69	
3	16	Öğrenci velisi veli toplantılarına katılmıyor.	3,63	
4	15	Öğrenci velisi çocuğunun eğitim-öğretim sorunlarıyla ilgilenmiyor.	3,38	Ara-Sıra
5	14	Öğrenci velisi çocuğunun eğitim-öğretiminde bana yardımcı olmuyor.	3,34	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre aileyle işbirliği sorunlarının en önemlisi “Öğrenci velisi çocuğuna yeterli eğitim araç-gereci almıyor” dur. Öğrenci velisi çocuğuna yeterli eğitim araç-gereci almıyorsa eğitimin istenilen düzeyde gerçekleşmesi mümkün olmayacaktır.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Kısmen olumsuz etkiliyor” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 39,6’sı “Çok olumsuz etkiliyor”, % 45,8’si “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 14,6’sı “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.51. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Aileyle işbirliği sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzye
2.34 – 3.00	127	39,6	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	147	45,8	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	47	14,6	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin kısmen olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi sık sık şeklinde çıktığı için sorunun performansa etkisi de sorunla karşılaşma derecesiyle bağlantılı olarak kısmen olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.52’de verilmiştir.

Tablo 4.52. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	17	Öğrenci velisi çocuğuna yeterli eğitim araç-gereci almıyor.	2,29	Kısmen olumsuz etkiliyor
2	16	Öğrenci velisi veli toplantılarına katılmıyor.	2,25	
3	18	Öğrenci velisi çocuğu için yaptığım bilgilendirmeyi ve yönlendirmeyi dikkate almıyor.	2,24	
4	14	Öğrenci velisi çocuğunun eğitim-öğretiminde bana yardımcı olmuyor.	2,11	
5	15	Öğrenci velisi çocuğunun eğitim-öğretim sorunlarıyla ilgilenmiyor.	2,10	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen aileyle işbirliği sorunlarının en önemlisi “Öğrenci velisi çocuğuna yeterli eğitim araç-gereci almıyor” dur.

4.2.4. Halkla Etkileşim

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Her Zaman” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 39,9’u “Her Zaman”, % 33,0’ü “Sık Sık”, % 21,2’si “Ara-Sıra”, % 4,4’ü “Nadiren”, % 1,6’sı “Asla” şeklindedir.

Tablo 4.53. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Halkla etkileşim sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzey
4.21-5.00	128	39,9	Her Zaman
3.41-4.20	106	33,0	Sık Sık
2.61-3.40	68	21,2	Ara-Sıra
1.81-2.60	14	4,4	Nadiren
1.00-1.80	5	1,6	Asla
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin her zaman şeklinde olması, halkın öğretmene güven duymadığı, verilen eğitimden memnun olmadığı, öğretmene saygı duymadığı ve her fırsatta öğretmeni eleştirdiği sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.54’de verilmiştir.

Tablo 4.54. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	19	Halk öğretmenine güven duymuyor.	4,14	Sık Sık
2	21	Halk verilen eğitimden memnun değil.	4,08	
3	20	Halk öğretmenine saygı duymuyor.	4,03	
4	22	Halk öğretmen tarafından yapılan bilgilendirme ve yönlendirmeyi dikkate almıyor.	3,90	
5	23	Halk her fırsatta öğretmeni eleştiriyor.	3,76	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre halkla etkileşim sorunlarının en önemlisi “Halk öğretmenine güven duymuyor” dur. Köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre de sorunların en önemlisi halk öğretmenine güven duymuyor şeklinde çıkmıştır. Bu durumda hem köy hem de ilçede çalışan öğretmenlerle halk arasında ciddi bir güven probleminin olduğu görülmektedir. Halkın hem ilçe hem de köyde genel olarak öğretmenlere güvenmediği sonucuna ulaşabilir. Çermik (2003) tarafından yapılan “Sınıf Öğretmenlerinin İnsan İlişkileri Sorunları ve Bu Sorunların Performans Üzerindeki Etkileri (Denizli İli Örneği)” adlı çalışmada, öğretmen-çevre boyutunda öğretmenlerin sorun olarak algıladıkları “Bu okuldaki öğretmenlerden çevre ile ilgilenmeleri için daha fazla zaman ayırmaları beklenir” ve “Çevremizdeki insanlar öğretmenlerden güçlerinin üstünde bir öğretmenlik görevi bekler” maddeleridir. Buna göre öğretmenler okul çevresinin kendileri üzerinde bir baskı unsuru oluşturduğunu ve kendilerinden olması gerekenin üzerinde beklentilere sahip olduğunu ifade etmişlerdir. Bu araştırmanın sonucunun nedeni halkın öğretmene güven duymaması olabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Çok olumsuz etkiliyor” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 65,4’ü “Çok olumsuz etkiliyor”, %29,0’u “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 5,6’sı “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.55. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Halkla etkileşim sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzye
2.34 – 3.00	210	65,4	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	93	29,0	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	18	5,6	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi her zaman şeklinde çıktığı için sorunun performansa etkisi de sorunla karşılaşma derecesiyle bağlantılı olarak çok olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.56’da verilmiştir.

Tablo 4.56. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	19	Halk öğretmenine güven duymuyor.	2,56	Çok olumsuz etkiliyor
2	21	Halk verilen eğitimden memnun değil.	2,55	
3	20	Halk öğretmenine saygı duymuyor.	2,52	
4	22	Halk öğretmen tarafından yapılan bilgilendirme ve yönlendirmeyi dikkate almıyor.	2,45	
5	23	Halk her fırsatta öğretmeni eleştiriyor.	2,41	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen halkla etkileşim sorunlarının en önemlisi “Halk öğretmenine güven duymuyor” dur.

4.2.5. Mesleki Memnuniyet

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Her Zaman” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda

karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 60,7'si "Her Zaman", % 22,4'ü "Sık Sık", % 10,6'sı "Ara-Sıra", % 5,0'i "Nadiren", % 1,2'si "Asla" şeklindedir.

Tablo 4.57. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Mesleki memnuniyet sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzye
4.21-5.00	195	60,7	Her Zaman
3.41-4.20	72	22,4	Sık Sık
2.61-3.40	34	10,6	Ara-Sıra
1.81-2.60	16	5,0	Nadiren
1.00-1.80	4	1,2	Asla
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin her zaman şeklinde olması, öğretmenin bulunduğu okulda görev yapmaktan memnun olmadığı ve bulunduğu okulda görev yapmanın öğretmene heyecan vermediği sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.58'de verilmiştir.

Tablo 4.58. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	28	Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor.	4,47	Her Zaman
2	26	Bulduğum okulda görev yapmak beden sağlığımı olumsuz etkiliyor.	4,43	
3	25	Bulduğum okulda görev yapan bir sınıf öğretmeni olmaktan memnun değilim.	4,35	
4	27	Görev yaptığım okuldan daha iyi bir yere ne zaman tayin olacağımı düşünüyorum.	4,01	Sık Sık
5	24	Bulduğum okulda görev yapmak bana heyecan vermiyor.	4,00	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre mesleki memnuniyet sorunlarının en önemlisi "Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor" dur. Köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre de sorunların en önemlisi bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır. Bu durumda hem köy hem de ilçede çalışan öğretmenlerin mesleki memnuniyet açısından oldukça yüksek bir düzeyde bu mesleği yapmaktan memnun olmadıkları sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Çok olumsuz etkiliyor” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 80,7’si “Çok olumsuz etkiliyor”, %15,9’u “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 3,4’ü “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.59. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Mesleki memnuniyet sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzey
2.34 – 3.00	259	80,7	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	51	15,9	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	11	3,4	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi her zaman şeklinde çıktığı için sorunun performansa etkisi de sorunla karşılaşma derecesiyle bağlantılı olarak çok olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.60’da verilmiştir.

Tablo 4.60. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	28	Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor.	2,72	Çok olumsuz etkiliyor
2	26	Bulduğum okulda görev yapmak beden sağlığımı olumsuz etkiliyor.	2,71	
3	25	Bulduğum okulda görev yapan bir sınıf öğretmeni olmaktan memnun değilim.	2,68	
4	27	Görev yaptığım okuldan daha iyi bir yere ne zaman tayin olacağımı düşünüyorum.	2,66	
5	24	Bulduğum okulda görev yapmak bana heyecan vermiyor.	2,60	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen mesleki memnuniyet sorunlarının en önemlisi “Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor” dur.

4.2.6. Öğrencilere Rehberlik

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Sık Sık” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 29,6’sı “Her Zaman”, % 36,8’i “Sık Sık”, % 20,6’sı “Ara-Sıra”, % 8,7’si “Nadiren”, % 4,4’ü “Asla” şeklindedir.

Tablo 4.61. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Öğrencilere rehberlik sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzey
4.21-5.00	95	29,6	Her Zaman
3.41-4.20	118	36,8	Sık Sık
2.61-3.40	66	20,6	Ara-Sıra
1.81-2.60	28	8,7	Nadiren
1.00-1.80	14	4,4	Asla
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin sık sık şeklinde olması, üstün zekaya sahip öğrencileri yönlendirmede zorlandığı, öğrencilere yeterli rehberlik hizmeti sunmada güçlük çekildiği ve okulda rehber öğretmenin olmamasından kaynaklanıldığı sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.62’de verilmiştir.

Tablo 4.62. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	32	Üstün zekâya sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum.	3,92	Sık Sık
2	31	Özel yeteneğe sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum.	3,82	
3	30	Öğrencilerime yeterli rehberlik hizmeti sunmakta güçlük çekiyorum.	3,78	
4	29	Özel eğitime muhtaç öğrencileri rehberlik kuruluşlarına yönlendirmede güçlük çekiyorum.	3,72	
5	33	Okulda rehber öğretmenin olmaması beni olumsuz etkiliyor.	3,62	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre öğrencilere rehberlik sorunlarının en önemlisi “Üstün zekâya sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum” dur. Köyde görev yapan öğretmen görüşlerine göre de en önemli sorun üstün zekaya sahip öğrencileri yönlendirmede zorlanıyorum çıkmıştır. Bu durumda hem köydeki hem ilçedeki öğretmenlere göre aynı problem en önemli sorun olarak görülmektedir. En önemli sorunun üstün zekâya sahip öğrencileri yönlendirmede zorlanıyorum şeklinde çıkmasının nedeni üstün zekaya sahip olan öğrencileri yönlendirebilecek yeterli rehberlik kuruluşunun olmamasından kaynaklanıyor olabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Çok olumsuz etkiliyor” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 58,3’ü “Çok olumsuz etkiliyor”, % 33,3’ü “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 8,4’ü “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.63. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Öğrencilere rehberlik sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzye
2.34 – 3.00	187	58,3	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	107	33,3	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	27	8,4	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi sık sık

şeklinde çıktığı için sorunun performansa etkisi de sorunla karşılaşma derecesiyle bağlantılı olarak çok olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.64’de verilmiştir.

Tablo 4.64. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	32	Üstün zekâya sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum.	2,46	Çok olumsuz etkiliyor
2	31	Özel yeteneğe sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum.	2,45	
3	30	Öğrencilerime yeterli rehberlik hizmeti sunmakta güçlük çekiyorum.	2,41	
4	29	Özel eğitime muhtaç öğrencileri rehberlik kuruluşlarına yönlendirmede güçlük çekiyorum.	2,40	
5	33	Okulda rehber öğretmenin olmaması beni olumsuz etkiliyor.	2,31	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen öğrencilere rehberlik sorunlarının en önemlisi “Üstün zekâya sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum”dur.

4.2.7. Sosyal Etkinlikler

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Ara-Sıra” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 24,0’ü “Her Zaman”, % 30,5’i “Sık Sık”, % 35,5’i “Ara-Sıra”, % 8,4’ü “Nadiren”, % 1,6’sı “Asla” şeklindedir.

Tablo 4.65. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Sosyal etkinlikler sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzey
4.21-5.00	77	24,0	Her Zaman
3.41-4.20	98	30,5	Sık Sık
2.61-3.40	114	35,5	Ara-Sıra
1.81-2.60	27	8,4	Nadiren
1.00-1.80	5	1,6	Asla
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin ara sıra şeklinde olması, tiyatro-sinema gibi kültürel faaliyetlere katılmada, geziye katılmada ve gazeteleri takip etmede çok fazla sorun yaşamadığı sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.66'da verilmiştir.

Tablo 4.66. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	36	İnternette yararlanma imkânı bulamıyorum.	4,56	Her Zaman
2	35	Mesleki yayınlara (dergi, kitap v.b.) ulaşmakta zorluk çekiyorum.	3,88	Sık Sık
3	34	Gazeteleri günlük takip edemiyorum.	3,50	
4	38	Sosyal etkinliklerden (gezi, meslektaşlarla yemek vb) yoksun kalıyorum.	3,30	
5	37	Tiyatro, sinema, sergi gibi kültürel faaliyetlerden yoksun kalıyorum.	3,02	Ara-Sıra

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre sosyal etkinlikler sorunlarının en önemlisi “İnternette yararlanma imkânı bulamıyorum” dur. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sosyal etkinlikler boyutunda en önemli sorunun internette yararlanma imkanı bulamıyorum şeklinde olması şaşırtıcı bir durumdur. Bunun nedeni ilçe ilköğretim okullarının kalabalık olmasından dolayı internette yararlanma konusunda öğretmen ve öğrenci başına düşen zamanın daha az olmasından kaynaklanıyor olabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Çok olumsuz etkiliyor” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 67,9’u “Çok olumsuz etkiliyor”, % 29,3’ü “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 2,8’i “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.67. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Sosyal etkinlikler sorularının performansına etkisi	Frekans	%	Düzye
2.34 – 3.00	218	67,9	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	94	29,3	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	9	2,8	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sınıf öğretmenlerin sorunla karşılaşma derecesi ara sıra çıktığı halde sorunun performansına etkisinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde çıkması şaşırtıcı bir durumdur.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.68’de verilmiştir.

Tablo 4.68. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	36	İnternette yararlanma imkânı bulamıyorum.	2,76	Çok olumsuz etkiliyor
2	35	Mesleki yayınlara (dergi, kitap v.b.) ulaşmakta zorluk çekiyorum.	2,51	
3	34	Gazeteleri günlük takip edemiyorum.	2,48	
4	38	Sosyal etkinliklerden (gezi, meslektaşlarla yemek vb) yoksun kalıyorum.	2,41	
5	37	Tiyatro, sinema, sergi gibi kültürel faaliyetlerden yoksun kalıyorum.	2,33	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen sosyal etkinlikler sorunlarının en önemlisi “İnternette yararlanma imkânı bulamıyorum” dur.

4.2.8. Çevresel Koşullar

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Her Zaman” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı

sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 76,3'ü "Her Zaman", % 19,6'sı "Sık Sık", % 3,7'si "Ara-Sıra", % ,3'ü "Asla" şeklindedir.

Tablo 4.69. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Çevresel koşullar sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzy
4.21-5.00	245	76,3	Her Zaman
3.41-4.20	63	19,6	Sık Sık
2.61-3.40	12	3,7	Ara-Sıra
1.81-2.60			Nadiren
1.00-1.80	1	,3	Asla
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin her zaman şeklinde olması, okul binasının deprem gibi doğal afetlere maruz kalması, okula ulaşımın öğrenciler için zor olması ve okulun yakın çevresinin öğrenciler için güvenli olmamasından kaynaklanmakta olduğu sonucuna ulaşılabılır. Özgen'in (2004) yaptığı çalışmada, görev yapılan yerin fiziki yetersizliği öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar arasında gösterilmiştir. Bu sonuç bu araştırmanın bulgularını desteklemektedir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.70'da verilmiştir.

Tablo 4.70. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	43	Okul binası sel, deprem gibi doğal afetlere maruz kalmaktadır.	4,71	Her Zaman
2	40	Okulda sık sık su kesintisi oluyor.	4,69	
3	39	Okulda sık sık elektrik kesintisi oluyor.	4,62	
4	42	Okula ulaşım öğrenci için zordur.	4,46	
5	41	Okulun yakın çevresi öğrenciler için güvenli değildir.	4,40	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre çevresel koşullar sorunlarının en önemlisi "Okul binası sel, deprem gibi doğal afetlere maruz kalmaktadır." dur. Denizli'nin birinci derecede deprem bölgesi olmasından dolayı en önemli sorun olarak görüldüğü söylenebilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri "Çok

olumsuz etkiliyor” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 90,3’ü “Çok olumsuz etkiliyor”, % 8,4’ü “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 1,2’si “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.71. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Çevresel koşullar sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzye
2.34 – 3.00	290	90,3	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	27	8,4	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	4	1,2	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi her zaman şeklinde çıktığı için sorunun performansına etkisi çok olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.72’de verilmiştir.

Tablo 4.72. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	43	Okul binası sel, deprem gibi doğal afetlere maruz kalmaktadır.	2,86	Çok olumsuz etkiliyor
2	40	Okulda sık sık su kesintisi oluyor.	2,82	
3	39	Okulda sık sık elektrik kesintisi oluyor.	2,81	
4	42	Okula ulaşım öğrenci için zordur.	2,70	
5	41	Okulun yakın çevresi öğrenciler için güvenli değildir.	2,69	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen çevresel koşullar sorunlarının en önemlisi “Okul binası sel, deprem gibi doğal afetlere maruz kalmaktadır.”

4.2.9. Barınma

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Her Zaman” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 80,1’i “Her Zaman”, % 16,5’i “Sık Sık”, % 3,1’i “Ara-Sıra”, % ,3’ü “Nadiren” şeklindedir.

Tablo 4.73. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Barınma sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzye
4.21-5.00	257	80,1	Her Zaman
3.41-4.20	53	16,5	Sık Sık
2.61-3.40	10	3,1	Ara-Sıra
1.81-2.60	1	,3	Nadiren
1.00-1.80			Asla
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin her zaman şeklinde olması, ilçede öğretmen sayısının çok olmasından dolayı öğretmenlerin bir çoğunun kalacak yer bulamaması, ev bulsa da ev kiralarının genelde pahalı olması, buldukları evde ısınma sorunu yaşamaları ve ev-okul arasındaki mesafenin çok olması gibi nedenlerden kaynaklandığı sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.74’de verilmiştir.

Tablo 4.74. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	45	Barındığım yerde güvenlik sorunu yaşıyorum	4,87	Her Zaman
2	44	Barınma sorunu yaşıyorum.	4,84	
3	47	Barındığım yerde ısınma sorunu yaşıyorum.	4,68	
4	48	Barındığım yerde sağlık imkânlarından yararlanmada sıkıntı yaşıyorum	4,56	
5	49	Barındığım yerin kirası pahalıdır.	4,29	
6	46	Barındığım yer ile okul arasındaki mesafe beni olumsuz etkiliyor	4,28	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre barınma sorunlarının en önemlisi “Barındığım yerde güvenlik sorunu yaşıyorum” dur. Öğretmen ilçenin nüfusunun kalabalık olmasından dolayı çoğu kişiyi tanımamakta bu

durumunda da öğretmenlerin tanımadığı bir yerde yaşamının güvensizliğini yaşamakta olduğu söylenebilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Çok olumsuz etkiliyor” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 90.3’ü “Çok olumsuz etkiliyor”, % 9.7’si “Kısmen olumsuz etkiliyor” şeklindedir.

Tablo 4.75. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Barınma sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzye
2.34 – 3.00	290	90.3	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	31	9.7	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66			Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi her zaman şeklinde çıktığı için sorunun performansına etkisi çok olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.76’da verilmiştir.

Tablo 4.76. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	45	Barındığım yerde güvenlik sorunu yaşıyorum	2,95	Çok olumsuz etkiliyor
2	44	Barınma sorunu yaşıyorum.	2,91	
3	47	Barındığım yerde ısınma sorunu yaşıyorum.	2,84	
4	48	Barındığım yerde sağlık imkânlarından yararlanmada sıkıntı yaşıyorum	2,79	
5	49	Barındığım yerin kirası pahalıdır.	2,70	
6	46	Barındığım yer ile okul arasındaki mesafe beni olumsuz etkiliyor	2,69	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen barınma sorunlarının en önemlisi “Barındığım yerde güvenlik sorunu yaşıyorum” dur.

4.2.10. Eğitim Denetimi

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Nadiren” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 5,9’u “Her Zaman”, % 19,6’sı “Sık Sık”, % 22,1’i “Ara-Sıra”, % 29,6’sı “Nadiren”, % 22,7’si “Asla” şeklindedir.

Tablo 4.77. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Eğitim denetimi sorunlarıyla karşılaşma	Frekans	%	Düzye
4.21-5.00	19	5,9	Her Zaman
3.41-4.20	63	19,6	Sık Sık
2.61-3.40	71	22,1	Ara-Sıra
1.81-2.60	95	29,6	Nadiren
1.00-1.80	73	22,7	Asla
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin nadiren şeklinde olması, ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin denetimde karşılaştığı sorunlar köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinininki gibi nadiren çıkmıştır. Bu durumda ilçe ilköğretim okulu ile köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerinin denetim sorunları aynı derecede çıkmıştır. İlçede görev yapan sınıf öğretmenlerinin de denetim boyutunda çok fazla bir sorunla karşılaşmadığı sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 4.78’de verilmiştir.

Tablo 4.78. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	55	Müfettişlere mesleki yönden geliştirilmesi gereken yönlerimi söylemekten çekinirim.	3,48	Sık Sık
2	50	Müfettişler yeterli derecede rehberlik yapamıyor.	2,76	Ara-Sıra
3	53	Müfettişler karşılaştığım sorunların çözümüne katkıda bulunmuyor.	2,65	
4	52	Müfettişler karşılaştığım sorunları bilmiyor.	2,61	
5	51	Müfettişler yapılandan çok yapılmayamı görüyorlar.	2,20	Nadiren
6	54	Müfettişlerle olan iletişimim resmidir.	2,05	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre eğitim denetimi sorunlarının en önemlisi “Müfettişlere mesleki yönden geliştirilmesi gereken yönlerimi söylemekten çekinirim” dir. Denetim boyutunda karşılaşılan en önemli sorun hem ilçe merkezinde hem de köyde görev yapan sınıf öğretmenleri için aynı çıkmıştır. Burgaz (1995) yaptığı araştırmanın bulgularını özel ve genel nedenler olarak sınıflandırmıştır. Özel neden olarak “öğretmenlerin, denetmenden yardım almadaki istek düzeylerinin düşük oluşudur” ; genel neden olarak “denetmen ve öğretmenlerin birbirleriyle açık bir iletişim kurmaktan kaçınmalarıdır” sonuçlarına ulaşılmıştır. Özgen’in (2004) yaptığı çalışmada, müfettişlerin eleştirici tutumları öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar arasında gösterilmiştir. Burgaz (1995) ve Özgen’in (2004) sonuçları bu araştırmanın bulgularını desteklemektedir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Kısmen olumsuz etkiliyor” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 28,7’si “Çok olumsuz etkiliyor”, % 41,4’ü “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 29,9’u “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir.

Tablo 4.79. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerine ilişkin puanlarının frekans değerleri

Eğitim denetimi sorunlarının performansına etkisi	Frekans	%	Düzye
2.34 – 3.00	92	28,7	Çok olumsuz etkiliyor
1.67 – 2.33	133	41,4	Kısmen olumsuz etkiliyor
1.00 – 1.66	96	29,9	Olumsuz etkilemiyor
TOPLAM	321	100	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin denetim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin kısmen olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi nadiren şeklinde çıktığı için sorunun performansına etkisi kısmen olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4.80'da verilmiştir.

Tablo 4.80. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Anlamı
1	55	Müfettişlere mesleki yönden geliştirilmesi gereken yönlerimi söylemekten çekinirim.	2,38	Çok olumsuz etkiliyor
2	54	Müfettişlerle olan iletişimim resmidir.	2,15	Kısmen olumsuz etkiliyor
3	50	Müfettişler yeterli derecede rehberlik yapamıyor.	2,06	
4	53	Müfettişler karşılaştığım sorunların çözümüne katkıda bulunmuyor.	2,02	
5	52	Müfettişler karşılaştığım sorunları bilmiyor.	1,97	
6	51	Müfettişler yapılandan çok yapılmayanı görüyorlar.	1,86	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen eğitim denetimi sorunlarının en önemlisi "Müfettişlere mesleki yönden geliştirilmesi gereken yönlerimi söylemekten çekinirim"dir.

4.3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

4.3.1. Araç-Gereç ve Onarım

4.3.1. 1-Cinsiyete göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.81. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Araç-gereç ve onarım sorunlarıyla karşılaşma	Kadın	276	3,69	,78291	,845	,398
	Erkek	317	3,64	,79835		
Araç-gereç ve onarım sorunlarının performansına etkisi	Kadın	276	2,39	,45349	,262	,793
	Erkek	317	2,38	,46898		

Özpinar'ın (2008) yaptığı çalışmada kadın öğretmenler ile erkek öğretmenlerin araç-gereç ve onarım boyutundaki görüşleri arasında anlamlı bir fark çıkmamıştır.

4.3.1. 2-Eğitim durumuna göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.82. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi)

Boyut	Varyans Kaynağı	Sd	KT	KO	F	P
Araç-gereç ve onarım sorunlarıyla karşılaşma	Gruplar arası	3	6,460	2,153	3,485	,016*
	Gruplar içi	589	363,954	,618		
	Toplam	592	370,414			
Araç-gereç ve onarım sorunlarının performansına etkisi	Gruplar arası	3	2,598	,866	4,130	,007*
	Gruplar içi	589	123,473	,210		
	Toplam	592	126,070			

*p < .05

Tablo 4.83. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	69	3,94	,69467
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	3,71	,72136
Eğitim Fakültesi	402	3,61	,79461
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	3,66	,87326

Tablo 4.82'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki

görüşleri p değeri 0.05'ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.83'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri 3.61 – 3.94 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda en çok karşılaşılan grup Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenlerdir, en az karşılaşılan grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir. Bu durumda Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerin araç-gereçlerin temininde, okulun bakım ve onarım işlerinde Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenlere göre daha çok çaba gösterdikleri bu yüzden de daha az sorunla karşılaştığı söylenebilir. Özpınar'ın (2008) yaptığı çalışmada "Araç-Gereç ve Onarım" boyutunda köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri arasındaki farkın Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerle Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu öğretmenler arasında olduğu görülmektedir. Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerin, köyde görev yaparken "Araç-Gereç ve Onarım" boyutunda, Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu öğretmenlere göre daha fazla duyarlı oldukları ve bu doğrultuda sorunlardan daha fazla etkilendikleri sonucuna ulaşılabilir. Eğitim Fakültesi mezunu sınıf öğretmenlerinin sorunlara karşı farkında olma düzeyleri daha yüksektir. Eğitim sürecinde pedagojik formasyon aldıkları için sınıf öğretmenlerinin doğabilecek sorunlara karşı daha duyarlı ve tepkisel oldukları söylenebilir. Bu sonuç bu araştırmanın bulgularıyla örtüşmemektedir.

Tablo 4.84. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	69	2,54	,36088
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	2,45	,41398
Eğitim Fakültesi	402	2,34	,47221
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	2,40	,49379

Tablo 4.82'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri p değeri 0.05'ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.84'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri 2.34 – 2.54 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve

ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda en çok etkilenen grup Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenlerdir, en az etkilenen grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir. Sorunun performansa etkisi konusunda da Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler sorunla karşılaşma derecesinde olduğu gibi daha az etkilenmektedirler. Birlik'in (1999) yaptığı çalışmada, Eğitim Fakültesi mezunlarının Fen-Edebiyat Fakültesi mezunlarına göre, öğretmenlik mesleğinden daha fazla doyum sağladıklarını belirlemiştir. Aynı zamanda, bu sonucun öğretim sürecini doğrudan doğruya etkilediği ve yaşanan sorunların Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerin Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu öğretmenlere göre, daha fazla etkilediği sonucuna da ulaşmıştır. Bu sonuç bu araştırmanın bulgularıyla örtüşmemektedir.

4.3.1. 3-Görev yerine göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.85. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Araç-gereç ve onarım sorunlarıyla karşılaşma	Köy ilköğretim okulu	272	3,33	,81660	-10,092	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	3,94	,65013		
Araç-gereç ve onarım sorunlarının performansına etkisi	Köy ilköğretim okulu	272	2,21	,48563	-8,505	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	2,52	,38896		

*p <.05

Tablo 4.85'e göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir.

Araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaşılan sorunlar ve sorunların performansa etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapanlar köyde görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmakta ve daha çok etkilenmektedirler. İlçe ilköğretim okulunda görev yapanlar araç-gereç boyutunda değil de daha çok onarım boyutunda daha fazla sorunla karşılaşmaktadır sonucuna ulaşılabilir. Araç-gereç boyutunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerinin köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri kadar sorun yaşamadığı sonucuna ulaşılabilir.

4.3.1. 4-Öğretim şekline göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri öğretim şekline göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.86. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Araç-gereç ve onarım sorunlarıyla karşılaşma	Normal öğretim	547	3,67	,79040	,956	,340
	İkili öğretim	46	3,56	,79920		
Araç-gereç ve onarım sorunlarının performansına etkisi	Normal öğretim	547	2,38	,46277	,399	,690
	İkili öğretim	46	2,35	,44992		

Okulun normal öğretim ya da ikili öğretim olması araç-gereç ve onarım boyutunda bir farklılığa neden olmamaktadır sonucuna ulaşılmıştır.

4.3.1. 5-Görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.87. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve onarım boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Araç-gereç ve onarım sorunlarıyla karşılaşma	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	3,72	,77623	1,969	,049*

	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	3,60	,80333		
Araç-gereç ve onarım sorunlarının performansına etkisi	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	2,38	,46112	,240	,810
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	2,37	,46265		

*p <.05

Tablo 4.87'e göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin araç-gereç ve donanım boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmeyen sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Görev yapılan yerleşim yerinde oturmeyen sınıf öğretmenleri genellikle görev yaptığı yerleşim yeri köy ise en yakın kasaba, ilçe veya ilde ikamet etmektedir. Bu durumda da görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenlerine göre daha fazla materyal ihtiyacını giderebilmektedir.

4.3.2. Program, Eğitim-Öğretim

4.3.2. 1-Cinsiyete göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.88. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Program, eğitim-öğretim sorunlarıyla karşılaşma	Kadın	276	3,56	,74596	1,988	,047*
	Erkek	317				
			3,43	,77597		
Program, eğitim-öğretim sorunlarının performansına etkisi	Kadın	276	2,25	,43965	,848	,397
	Erkek	317				
			2,22	,47035		

*p <.05

Tablo 4.88'e göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda kadın sınıf öğretmenleri erkek sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Sınıf

öğretmenlerinden kadın olanlarını çocuklar genelde bir anne, abla gibi görmektedir. İlköğretimin birinci kademesinde okuyan öğrencilerin velileri de genelde bayan öğretmenleri tercih etmektedirler. Bu durumda da program, eğitim-öğretim boyutunda kadın öğretmenlerin daha sevecen bir tavır sergilediklerinden dolayı daha çok sorunla karşılaştığı söylenebilir.

4.3.2. 2-Eğitim durumuna göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.89. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi)

Boyut	Varyans Kaynağı	Sd	KT	KO	F	P
Program, eğitim-öğretim sorunlarıyla karşılaşma	Gruplar arası	3	5,618	1,873	3,245	,022*
	Gruplar içi	589	339,973	,577		
	Toplam	592	345,592			
Program, eğitim-öğretim sorunlarının performansına etkisi	Gruplar arası	3	3,524	1,175	5,781	,001*
	Gruplar içi	589	119,690	,203		
	Toplam	592	123,214			

*p <.05

Tablo 4.90. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	69	3,52	,66759
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	3,75	,66391
Eğitim Fakültesi	402	3,44	,78868
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	3,58	,74536

Tablo 4.89'da görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri p değeri 0.05'ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.90'da görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri 3.44 – 3.75 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda en çok karşılaşılan grup Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlerdir, en az

karşılaşan grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir. Eğitim fakültesi mezunu öğretmenler program, eğitim-öğretim konusunda daha donanımlı yetiştirildikleri için Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlere göre daha az sorunla karşılaşmaktadır sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 4.91. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	69	2,28	,42044
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	2,43	,39389
Eğitim Fakültesi	402	2,19	,46067
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	2,30	,46574

Tablo 4.89’da görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri p değeri 0.05’ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.91’de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri 2.19 – 2.43 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda en çok etkilenen grup Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlerdir, en az etkilenen grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir. Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler sorunun performans etkisi konusunda da sorunla karşılaşma derecesinde olduğu gibi daha az etkilenmektedirler.

4.3.2. 3-Görev yerine göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.92. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Program, eğitim-öğretim sorunlarıyla karşılaşma	Köy ilköğretim okulu	272	3,24	,80463	-7,923	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	3,71	,65421		

Program, eğitim-öğretim sorunlarının performansına etkisi	Köy ilköğretim okulu	272	2,08	,47695	-8,202	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	2,37	,39122		

*p <.05

Tablo 4.92'e göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir.

Program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaşılan sorunlar ve sorunların performansa etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapanlar köyde görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedirler. 2005-2006 programını kalabalık sınıflarda uygulamak zordur. İlçedeki ilköğretim okullarındaki sınıfların köydekine göre daha kalabalık olmasından dolayı ilçede daha çok sorun yaşandığı sonucuna ulaşılabilir.

4.3.2. 4-Öğretim şekline göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri öğretim şekline göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.93. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Program, eğitim-öğretim sorunlarıyla karşılaşma	Normal öğretim	547	3,49	,77385	-,429	,668
	İkili öğretim	46	3,54	,64144		
Program, eğitim-öğretim sorunlarının performansına etkisi	Normal öğretim	547	2,23	,46123	-,279	,780
	İkili öğretim	46	2,25	,39569		

Okulun normal öğretim ya da ikili öğretim olması araç-gereç ve onarım boyutunda bir farklılığa neden olmamaktadır sonucuna ulaşılmıştır.

4.3.2. 5-Görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.94. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin program, eğitim-öğretim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Program, eğitim-öğretim sorunlarıyla karşılaşma	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	3,48	,80354	-,267	,789
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	3,50	,71835		
Program, eğitim-öğretim sorunlarının performansına etkisi	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	2,25	,47586	,776	,438
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	2,22	,43337		

4.3.3. Aileyle İşbirliği

4.3.3. 1-Cinsiyete göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.95. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Aileyle işbirliği sorunlarıyla karşılaşma	Kadın	276	3,25	,92656	,922	,357
	Erkek	317	3,18	,91064		
Aileyle işbirliği sorunlarının performansına etkisi	Kadın	276	2,00	,56901	-,248	,805
	Erkek	317	2,01	,57029		

4.3.3. 2-Eğitim durumuna göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.96. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi)

Boyut	Varyans Kaynağı	Sd	KT	KO	F	P
Aileyle işbirliği sorunlarıyla karşılaşma	Gruplar arası	3	20,895	6,965	8,583	,000*
	Gruplar içi	589	477,957	,811		
	Toplam	592	498,852			
Aileyle işbirliği sorunlarının performansına etkisi	Gruplar arası	3	11,526	3,842	12,551	,000*
	Gruplar içi	589	180,305	,306		
	Toplam	592	191,831			

*p < .05

Tablo 4.97. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	69	3,50	,93408
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	3,64	,90375
Eğitim Fakültesi	402	3,10	,89689
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	3,20	,88671

Tablo 4.96’da görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri p değeri 0.05’ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.97’de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri 3.10 – 3.64 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda en çok karşılaşılan grup Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlerdir, en az karşılaşılan grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir. Eğitimde aileyle işbirliği öğrencinin eğitim-öğretim durumu için çok önemlidir. Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler veliyle nasıl iletişim kurulacağını Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlere göre daha çok bilmekte, bu yüzden de daha az sorun yaşadıkları sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 4.98. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	69	2,27	,52353
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	2,25	,53314
Eğitim Fakültesi	402	1,92	,56301
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	2,04	,53971

Tablo 4.96’da görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri p değeri 0.05’ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.91’de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri 1.92 – 2.27 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda en çok etkilenen grup Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenlerdir, en az etkilenen grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir. Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenler aileyle işbirliği konusunda Eğitim Fakültesi öğretmenlere göre daha az iletişim kurabilmekte, bu yüzden de daha çok etkilendikleri sonucuna ulaşılabilir.

4.3.3. 3-Görev yerine göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.99. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Aileyle işbirliği sorunlarıyla karşılaşma	Köy ilköğretim okulu	272	2,80	,85897	-10,922	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	3,55	,81990		
Aileyle işbirliği sorunlarının performansına etkisi	Köy ilköğretim okulu	272	1,78	,53094	-9,591	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	2,20	,52915		

*p <.05

Tablo 4.99’a göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir.

Aileyle işbirliği boyutunda karşılaşılan sorunlar ve sorunların performansa etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapanlar köyde görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedirler. Köy ilköğretim okullarında genellikle sınıflardaki öğrenci sayısı ilçedeki ilköğretim okullarına göre daha azdır. Öğrenci sayısı az olunca veli sayısı da az olmakta ve veliyle işbirliği konusunda kişi başına düşen ilgi artmaktadır. Bu durumda köyde görev yapan öğretmenlerin veliyle işbirliği sağlama konusunda ilçedeki öğretmenlere göre daha az sorun yaşamasının nedenini köydeki veli sayısının az olmasından dolayı daha çok ilgi gösterebilmekte ve daha az sorun yaşamakta olduğu sonucuna ulaşılabilir.

4.3.3. 4-Öğretim şekline göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri öğretim şekline göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.100. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Aileyle işbirliği sorunlarıyla karşılaşma	Normal öğretim	547	3,21	,91481	-,264	,792
	İkili öğretim	46	3,24	,96442		
Aileyle işbirliği sorunlarının performansına etkisi	Normal öğretim	547	2,00	,56715	-,642	,521
	İkili öğretim	46	2,06	,59758		

Okulun normal öğretim ya da ikili öğretim olması araç-gereç ve onarım boyutunda bir farklılığa neden olmamaktadır sonucuna ulaşılmıştır.

4.3.3. 5-Görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.101. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Aileyle işbirliği sorunlarıyla karşılaşma	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	3,33	,92241	3,397	,001*
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	3,07	,89560		
Aileyle işbirliği sorunlarının performansına etkisi	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	2,09	,56227	3,761	,000*
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	1,91	,56387		

*p <.05

Tablo 4.101'e göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmayan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin aileyle işbirliği boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmayan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir. Görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmeni veliyle daha çok iletişim kurmakta ve bir süre sonra veli-öğretmen arasında bir sınırın olmadığı görülebilmektedir. Bu durumda da fazla görüşmekten ve iç içe olma durumundan dolayı görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenlerinin daha çok sorun yaşadığı sonucuna ulaşılabilir.

4.3.4. Halkla Etkileşim

4.3.4. 1-Cinsiyete göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.102. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Halkla etkileşim sorunlarıyla karşılaşma	Kadın	276	3,82	,88692	-,169	,866
	Erkek	317	3,83	,88474		

Halkla etkileşim sorunlarının performansına etkisi	Kadın	276	2,36	,56979	-1,197	,232
	Erkek	317	2,41	,54797		

Özpınar'a (2008) göre de köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

4.3.4. 2-Eğitim durumuna göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.103. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi)

Boyut	Varyans Kaynağı	Sd	KT	KO	F	P
Halkla etkileşim sorunlarıyla karşılaşma	Gruplar arası	3	10,631	2,658	3,449	,008*
	Gruplar içi	589	453,068	,771		
	Toplam	592	463,699			
Halkla etkileşim sorunlarının performansına etkisi	Gruplar arası	3	4,767	1,192	3,896	,004*
	Gruplar içi	589	179,849	,306		
	Toplam	592	184,615			

*p < .05

Tablo 4.104. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	67	4,03	,73575
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	4,10	,79832
Eğitim Fakültesi	404	3,74	,91034
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	3,92	,87352

Tablo 4.103'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri p değeri 0.05'ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.104'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri 3.74 – 4.10 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda en çok karşılaşılan grup Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlerdir, en az

karşılaşan grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir. Buna göre Eğitim Fakültesi mezunlarının halkla etkileşim boyutunda mesleki olarak daha donanımlı olmalarından dolayı sorunların üstesinden gelmekte Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlere göre daha az zorlandıkları ifade edilebilir. Özpınar'a (2008) göre ise köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.105. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	67	2,54	,45440
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	2,52	,51911
Eğitim Fakültesi	404	2,33	,57674
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	2,47	,52627

Tablo 4.103'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri p değeri 0.05'ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.105'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri 2.33 – 2.54 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda en çok etkilenen grup Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenlerdir, en az etkilenen grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir. Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerin iletişim konusunda, halkla dialog kurmada daha az sorun yaşadıkları için Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenlere göre sorunun performansa etkisi konusunda daha az etkilendiği söylenebilir.

4.3.4. 3-Görev yerine göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.106. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Halkla etkileşim sorunlarıyla karşılaşma	Köy ilköğretim okulu	272	3,65	,94712	-4,630	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	3,98	,79917		
Halkla etkileşim sorunlarının performansına etkisi	Köy ilköğretim okulu	272	2,25	,60487	-5,496	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	2,50	,48890		

*p <.05

Tablo 4.106'ya göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir.

Halkla etkileşim boyutunda karşılaşılan sorunlar ve sorunların performansa etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapanlar köyde görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmakta ve daha çok etkilenmektedirler. Buna göre köy ilköğretim okulunda çalışan sınıf öğretmenleri köyün nüfusunun az olması nedeniyle halkla daha çok iletişimde bulunabildiği, bu yüzden de halkla etkileşim boyutunda daha az sorun yaşadığı sonucuna ulaşılabilir. İlçe merkezindeki öğretmenin halkla iç içe olma durumu köydeki öğretmene göre daha az olduğu için karşılaştığı sorunların performansına etkisinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılabilir.

4.3.4. 4-Öğretim şekline göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri öğretim şekline göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.107. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Halkla etkileşim sorunlarıyla karşılaşma	Normal öğretim	547	3,83	,89319	-,011	,991
	İkili öğretim	46	3,83	,79028		
Halkla etkileşim sorunlarının performansına etkisi	Normal öğretim	547	2,39	,55805	,252	,801
	İkili öğretim	46	2,36	,56877		

Okulun normal öğretim ya da ikili öğretim olması halkla etkileşim boyutunda bir farklılığa neden olmamaktadır sonucuna ulaşılmıştır.

4.3.4. 5-Görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.108. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Halkla etkileşim sorunlarıyla karşılaşma	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	3,83	,89233	-,026	,979
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	3,83	,87834		
Halkla etkileşim sorunlarının performansına etkisi	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	2,40	,55243	,542	,588
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	2,37	,56582		

4.3.5. Mesleki Memnuniyet

4.3.5. 1-Cinsiyete göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.109. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Mesleki memnuniyet sorunlarıyla karşılaşma	Kadın	276	3,92	1,07965	-,953	,341
	Erkek	317	4,00	1,04614		
Mesleki memnuniyet sorunlarının performansına etkisi	Kadın	276	2,51	,56428	-,453	,650
	Erkek	317	2,53	,55485		

Özpinar'a (2008) göre ise köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Köyde görev yapan kadın sınıf öğretmenleri erkek sınıf öğretmenlerine göre, "Mesleki Memnuniyet" boyutunda daha üst düzeyde sorun yaşadıklarını belirtmiştir. Buna göre, köyde görev yapan kadın sınıf öğretmenlerinin erkek sınıf öğretmenlerine göre, sorunların üstesinden gelmekte daha fazla zorlandıkları ifade edilebilir. Kadın öğretmenlerin mesleki olarak daha büyük beklentiler içinde olduğu, köyün çalışma koşullarının ise, kadın öğretmenlerin beklentilerine cevap veremediği sonucuna ulaşılabilir. Korkmaz'ın (1999) yaptığı çalışmada da, mesleğe uyum sağlama konusunda kadın öğretmenlerin, erkek öğretmenlere göre sorunları daha yüksek düzeyde algıladıkları görülmektedir.

4.3.5. 2-Eğitim durumuna göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.110. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi)

Boyut	Varyans Kaynağı	Sd	KT	KO	F	P
Mesleki memnuniyet sorunlarıyla karşılaşma	Gruplar arası	3	46,776	11,694	11,079	,000*
	Gruplar içi	589	620,629	1,055		
	Toplam	592	667,405			
Mesleki memnuniyet sorunlarının performansına etkisi	Gruplar arası	3	8,220	2,055	6,839	,000*
	Gruplar içi	589	176,690	,300		
	Toplam	592	184,911			

*p <.05

Tablo 4.111. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	67	4,51	,63260
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	4,42	,64705
Eğitim Fakültesi	404	3,79	1,11626
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	4,03	1,05409

Tablo 4.110'da görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri p değeri 0.05'ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.111'e görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri 3.79 – 4.51 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda en çok karşılaşılan grup Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenlerdir, en az karşılaşılan grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir. Buna göre Eğitim Fakültesi mezunlarının alanında uzman olarak yetiştirilmeleri ve daha kaliteli eğitim almış olmalarından dolayı sorunla baş etmede daha az sorun yaşadıkları söylenebilir. Özpinar'a (2008) göre ise köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.112. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	67	2,73	,38330
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	2,74	,37750
Eğitim Fakültesi	404	2,45	,59878
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	2,55	,48797

Tablo 4.110'da görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri p değeri 0.05'ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.112'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri 2.45 – 2.74 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki

memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda en çok etkilenen grup Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlerdir, en az etkilenen grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir. Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerin, Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlere göre mesleki memnuniyet boyutunda öğretmenlik mesleğinin gerektirdiklerini, mesleğin nasıl icra edileceğini daha iyi bildikleri için daha az etkilendikleri sonucuna ulaşılabilir.

4.3.5. 3-Görev yerine göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.113. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Mesleki memnuniyet sorunlarıyla karşılaşma	Köy ilköğretim okulu	272	3,61	1,19380	-7,680	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	4,26	,83034		
Mesleki memnuniyet sorunlarının performansına etkisi	Köy ilköğretim okulu	272	2,34	,63757	-7,521	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	2,67	,42793		

*p < .05

Tablo 4.113'e göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir.

Mesleki memnuniyet boyutunda karşılaşılan sorunlar ve sorunların performansa etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapanlar köyde görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmakta ve daha çok etkilenmektedirler. Bunun nedeni köyde çalışan öğretmen zaten köyün şartlarını bilerek göreve başlamakta,

çok fazla beklenti içerisinde olmadığından dolayı mesleki memnuniyet konusunda daha az sorun yaşadığı sonucuna ulaşılabilir. İlçede çalışan öğretmenler görev yaptığı yerin ilçe olmasından dolayı beklentilerini daha yüksek tutuyor olabilir, bu yüzden de sorunların performansına etkisinin daha yüksek olduğu belirtilebilir.

4.3.5. 4-Öğretim şekline göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri öğretim şekline göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.114. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Mesleki memnuniyet sorunlarıyla karşılaşma	Normal öğretim	547	3,95	1,06987	-,716	,475
	İkili öğretim	46	4,07	,96458		
Mesleki memnuniyet sorunlarının performansına etkisi	Normal öğretim	547	2,52	,56023	-,417	,677
	İkili öğretim	46	2,56	,54751		

4.3.5. 5-Görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.115. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Mesleki memnuniyet sorunlarıyla karşılaşma	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	4,10	,99971	3,328	,001*
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	3,81	1,10965		
Mesleki memnuniyet sorunlarının performansına etkisi	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	2,57	,54033	2,017	,044*
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	2,47	,57610		

*p <.05

Tablo 4.115'e göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmeyan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmeyan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir. Görev yapılan yerleşim yerinde oturmeyan öğretmenler sabah dersine gelip ders bittikten sonra ise gitmekte, görev yapılan yerleşim yerinde oturan öğretmenler ise okul dışında da hem öğrenciyle hem de velilerle daha sık etkileşimde bulunmaktadır. Bundan dolayı da mesleki memnuniyet boyutunda daha çok sıkıntı yaşadığı sonucuna ulaşılabilir. Görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmeyan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmakta ve bu sorunlara bağlı olarak da performansa etkisi konusunda daha çok etkilenmektedir sonucuna ulaşılabilir.

4.3.6. Öğrencilere Rehberlik

4.3.6. 1-Cinsiyete göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.116. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Öğrencilere rehberlik sorunlarıyla karşılaşma	Kadın	276	3,40	1,00455	-1,446	,149
	Erkek	317	3,52	1,03402		
Öğrencilere rehberlik sorunlarının performansına etkisi	Kadın	276	2,19	,55172	-1,371	,171
	Erkek	317	2,25	,58885		

Özpinar'a (2008) göre de köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

4.3.6. 2-Eğitim durumuna göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.117. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi)

Boyut	Varyans Kaynağı	Sd	KT	KO	F	P
Öğrencilere rehberlik sorunlarıyla karşılaşma	Gruplar arası	3	32,804	10,935	11,014	,000*
	Gruplar içi	589	584,747	,993		
	Toplam	592	617,551			
Öğrencilere rehberlik sorunlarının performansına etkisi	Gruplar arası	3	9,864	3,288	10,523	,000*
	Gruplar içi	589	184,032	,312		
	Toplam	592	193,895			

*p <.05

Tablo 4.118. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	69	3,86	,86148
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	3,98	,81703
Eğitim Fakültesi	402	3,34	1,03256
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	3,40	1,04101

Tablo 4.117’de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri p değeri 0.05’ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.118’e görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri 3.34 – 3.98 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda en çok karşılaşılan grup Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlerdir, en az karşılaşılan grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir. Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler üniversitede rehberlik dersleri almakta ve bir çok okulda rehber öğretmeni bulunmadığı için de aynı zamanda atandıktan sonra görev yaptıkları okulda birer rehber öğretmeni gibi çalışmaktadırlar. Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerin rehberlik konusundaki donanımlarından dolayı Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlere göre daha iyi bir şekilde rehberlik hizmeti sunabildiği, bu yüzden de daha

az sorun yaşadıkları görüşüne ulaşılabilir. Özpınar'a (2008) göre ise köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.119. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	69	2,45	,48465
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	2,49	,51287
Eğitim Fakültesi	402	2,15	,57992
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	2,21	,53721

*p <.05

Tablo 4.117'da görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri p değeri 0.05'ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.119'da görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri 2.15 – 2.49 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda en çok etkilenen grup Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlerdir, en az etkilenen grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir. Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler, Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlere göre daha az sorun yaşadığı için sorunun performansına etkisi konusunda da daha az etkilendikleri görüşüne ulaşılabilir.

4.3.6. 3-Görev yerine göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.120. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Öğrencilere rehberlik sorunlarıyla karşılaşma	Köy ilköğretim okulu	272	3,11	1,04491	-8,376	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	3,77	,89465		

Öğrencilere rehberlik sorunlarının performansına etkisi	Köy ilköğretim okulu	272	2,01	,56949	-9,097	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	2,41	,50680		

*p <.05

Tablo 4.120'ye göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir.

Öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaşılan sorunlar ve sorunların performansa etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapanlar köyde görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmakta ve daha çok etkilenmektedirler. İlçedeki ilköğretim okullarındaki sınıfların köydeki ilköğretim okullarındaki sınıflara göre daha kalabalık olmasından dolayı rehberlik hizmetinin verilmesinde daha çok sıkıntı çekildiği sonucuna ulaşılabilir. Öğrenci sayısı az olan bir sınıfta rehberlik hizmeti vermek kalabalık sınıflara göre daha kolaydır.

4.3.6. 4-Öğretim şekline göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri öğretim şekline göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.121. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Öğrencilere rehberlik sorunlarıyla karşılaşma	Normal öğretim	547	3,46	1,02575	-,222	,824
	İkili öğretim	46	3,50	,97774		
Öğrencilere rehberlik sorunlarının performansına etkisi	Normal öğretim	547	2,22	,57723	,024	,981
	İkili öğretim	46	2,22	,51572		

Okulun normal öğretim ya da ikili öğretim olması öğrencilere rehberlik boyutunda bir farklılığa neden olmamaktadır sonucuna ulaşılmıştır.

4.3.6. 5-Görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.122. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Öğrencilere rehberlik sorunlarıyla karşılaşma	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	3,59	1,03791	3,061	,002*
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	3,33	,98684		
Öğrencilere rehberlik sorunlarının performansına etkisi	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	2,30	,59070	3,454	,001*
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	2,14	,53926		

*p <.05

Tablo 4.122'ye göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmayan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rehberlik boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmayan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir. Öğrenciye rehberlik hizmeti sunmada öğretmen görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorsa daha iyi bir eğitim verebilecektir. Bu durumda öğretmen kendinden daha çok ödün vereceği, zaman harcayacağı ve yorulacağı için rehberlik konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturmayan öğretmene göre daha çok sorun yaşayabileceği sonucuna ulaşılabilir.

4.3.7. Sosyal Etkinlikler

4.3.7. 1-Cinsiyete göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.123. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Sosyal etkinlikler sorunlarıyla karşılaşma	Kadın	276	3,50	,88288	1,471	,142
	Erkek	317	3,39	,93711		
Sosyal etkinliklerin performansına etkisi	Kadın	276	2,40	,46693	-,448	,654
	Erkek	317	2,42	,46573		

Özpınar'a (2008) göre de köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

4.3.7. 2-Eğitim durumuna göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.124. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi)

Boyut	Varyans Kaynağı	Sd	KT	KO	F	P
sosyal etkinlikler sorunlarıyla karşılaşma	Gruplar arası	3	1,960	,653	,783	,500*
	Gruplar içi	589	491,700	,835		
	Toplam	592	493,660			
sosyal etkinliklerin performansına etkisi	Gruplar arası	3	1,059	,353	1,631	,181*
	Gruplar içi	589	127,483	,216		
	Toplam	592	128,543			

*p <.05

Tablo 4.125. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	69	3,46	,84818
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	3,47	,71946
Eğitim Fakültesi	402	3,46	,92735
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	3,28	1,03791

Tablo 4.124'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri p değeri 0.05'ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.125'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri 3.28 – 3.47 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda en çok karşılaşılan grup Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlerdir, en az karşılaşılan grup Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte mezunu öğretmenlerdir. Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenler göreve başlayalı yıllar olmuştur. Bu durumda eğitim durumu Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu olan öğretmenlerin yaşlarının büyük olduğu ileri sürülebilir, bu yüzden de sosyal etkinlikler boyutundaki maddelere bakarak gerek internetten yararlanma gerekse mesleki yayınları takip etme konusunda olsun daha çok sorunla karşılaştığı sonucuna ulaşılabılır. Özpınar'a (2008) göre köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerinin "Sosyal Etkinlikler" boyutunda eğitim durumları bakımından anlamlı bir farklılık oluşturduğu görülmektedir. Başka bir deyişle, köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri "Sosyal Etkinlikler" boyutunda mezun oldukları eğitim kurumuna göre anlamlı bir şekilde değişmektedir. "Sosyal Etkinlikler" boyutunda köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri arasındaki farkın Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerle Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu öğretmenler arasında olduğu görülmektedir. Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerin, köyde görev yaparken "Sosyal Etkinlikler" boyutunda, Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu öğretmenlere göre sorunlardan daha fazla etkilendikleri sonucuna ulaşılabılır. Öğretmenin internet, gazete ve mesleki yayınlara ulaşamaması nedeniyle eğitim-öğretim sürecinde yaşanan eksiklikleri çare bulmakta zorlandığı söylenebilir. Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerin almış olduğu eğitimin sonucu

olarak farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanma arayışı içinde olmaları da, sosyal etkinlikler bakımından daha fazla beklentiye girmelerine ve öğretmenlerdeki başarısızlık duygusunun artmasına neden olabilir. Gündüz'ün (2004) yaptığı çalışmada, Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerin diğer eğitim kurumlarından mezun öğretmenlere göre, duygusal tükenme ve duyarsızlaşmayı daha fazla yaşamasına ve kişisel olarak kendilerini daha başarısız bulmalarına neden olduğu sonucuna ulaşmıştır.

4.3.7. 3-Görev yerine göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.126. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Sosyal etkinlikler sorunlarıyla karşılaşma	Köy ilköğretim okulu	272	3,19	,99881	-6,309	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	3,65	,77491		
Sosyal etkinliklerin performansına etkisi	Köy ilköğretim okulu	272	2,30	,50760	-5,183	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	2,50	,40746		

*p <.05

Tablo 4.126'ya göre Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir.

Sosyal etkinlikler boyutunda karşılaşılan sorunlar ve sorunların performansa etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapanlar köyde görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmakta ve daha çok etkilenmektedirler. İlçede görev yapan öğretmenin ilçenin durumunu göz önünde bulundurarak sosyal etkinlikler boyutunda köyde görev yapan öğretmene göre daha fazla beklenti içerisinde

olduğu ve beklentilerine cevap verilmeğinde daha çok sorunla karşılaştığı sonucuna ulaşılabilir.

4.3.7. 4-Öğretim şekline göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri öğretim şekline göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.127. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Sosyal etkinlikler sorunlarıyla karşılaşma	Normal öğretim	547	3,43	,92251	-,838	,403
	İkili öğretim	46	3,55	,79463		
Sosyal etkinlikler sorunlarının performansına etkisi	Normal öğretim	547	2,40	,47129	-,662	,508
	İkili öğretim	46	2,45	,39925		

Okulun normal öğretim ya da ikili öğretim olması sosyal etkinlikler boyutunda bir farklılığa neden olmamaktadır sonucuna ulaşılmıştır.

4.3.7. 5-Görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir, bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.128. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Sosyal etkinlikler sorunlarıyla karşılaşma	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	3,35	,88773	-2,586	,010*
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	3,54	,93199		
Sosyal etkinlikler sorunlarının performansına etkisi	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	2,41	,43488	-,040	,968
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	2,41	,49945		

*p <.05

Tablo 4.128'ye göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinlikler boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmeyan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Görev yapılan yerleşim yerinde oturmeyan öğretmenler genelde köyde çalışıyorsa en yakın kasabada veya ilçede, ilçede çalışıyorsa da il merkezinde oturmayı tercih etmektedirler. Bu durumda görev yapılan yerleşim yerinde oturmeyan öğretmenlerin sosyal etkinlikler konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturanlara göre daha avantajlı oldukları söylenebilir.

4.3.8. Çevresel Koşullar

4.3.8. 1-Cinsiyete göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.129. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Çevresel koşullar sorunlarıyla karşılaşma	Kadın	276	4,33	,70058	,441	,659
	Erkek	317	4,30	,71803		
çevresel koşullar sorunlarının performansına etkisi	Kadın	276	2,65	,41904	,013	,990
	Erkek	317	2,65	,41747		

Özpınar'a (2008) göre de köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

4.3.8. 2-Eğitim durumuna göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.130. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi)

Boyut	Varyans Kaynağı	Sd	KT	KO	F	P
Çevresel koşullar sorunlarıyla karşılaşma	Gruplar arası	3	7,699	2,566	5,207	,001*
	Gruplar içi	589	290,292	,493		
	Toplam	592	297,991			
Çevresel koşullar sorunlarının performansına etkisi	Gruplar arası	3	2,218	,739	4,306	,005*
	Gruplar içi	589	101,142	,172		
	Toplam	592	103,360			

*p < .05

Tablo 4.131. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	69	4,55	,47845
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	4,44	,61181
Eğitim Fakültesi	402	4,24	,76077
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	4,40	,58199

Tablo 4.130'da görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri p değeri 0.05'ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.131'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri 4.24 – 4.55 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda en çok karşılaşılan grup Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenlerdir, en az karşılaşılan grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir. Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerin okulun çevresel koşullarına daha çok uyum sağladığı, bu yüzden de Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenlere göre daha az sorun yaşadıkları sonucuna ulaşılabilir. Özpınar'a (2008) göre köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerinin "Çevresel Koşullar" boyutunda eğitim durumları bakımından anlamlı bir farklılık oluşturduğu görülmektedir. "Çevresel Koşullar" boyutunda köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri arasındaki farkın Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenlerle Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu öğretmenler ve diğer eğitim kurumlarından mezun olan öğretmenlerin arasında ve aynı zamanda, Eğitim Fakültesi

mezunu öğretmenlerle Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu öğretmenler arasında olduğu görülmektedir. Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenlerin “Çevresel Koşullar” boyutunda Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu ve diğer eğitim kurumlarından mezun olan öğretmenlere göre karşılaşılan sorunlardan daha üst düzeyde etkilendikleri söylenebilir. Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerin de Fen-Edebiyat Fakültesi öğretmenlere göre, karşılaşılan sorunlardan daha üst düzeyde etkilendikleri de ifade edilebilir. Eğitim Enstitüsü ve Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerin toplumun geleceğini şekillendirme mesleği olarak öğretmenliği özümstedikleri ve bu bilinç doğrultusunda sadece eğitim-öğretim amaçlı değil bulunduğu yerin sosyal, kültürel ve çevresel sorunlarına çözüm arayışı içinde oldukları ifade edilebilir. Öğretmen yetiştiren kurumlardan mezun olan bu öğretmenlerin, köy çocuklarını geleceğe hazırlanmanın yanı sıra yeniliklerin köy hayatına kazandırılması için de hevesli oldukları ve çaba harcadıkları söylenebilir. Elektriksiz veya susuz köylerin bu düşüncedeki öğretmenleri rahatsız etmemesi kaçınılmazdır. Bu nedenle, Eğitim Enstitüsü ve Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerin çevresel koşullardan kaynaklanan sorunları daha fazla hissettikleri söylenebilir.

Tablo 4.132. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	69	2,77	,30539
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	2,72	,40819
Eğitim Fakültesi	402	2,61	,44090
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	2,71	,34273

*p < .05

Tablo 4.130’da görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri p değeri 0.05’ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.132’de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri 2.61 – 2.77 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda en çok etkilenen grup Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenlerdir, en az etkilenen grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir.

4.3.8. 3-Görev yerine göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.133. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Çevresel koşullar sorunlarıyla karşılaşma	Köy ilköğretim okulu	272	4,00	,78301	-10,752	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	4,58	,50956		
Çevresel koşullar sorunlarının performansına etkisi	Köy ilköğretim okulu	272	2,49	,45780	-8,833	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	2,78	,32839		

*p < .05

Tablo 4.133'e göre Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir.

Çevresel koşullar boyutunda karşılaşılan sorunlar ve sorunların performansa etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapanlar köyde görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmakta ve daha çok etkilenmektedirler. İlçe merkezindeki okulların çevresinin kalabalık olması, okulların çevresinde trafiğin yoğun olması gibi nedenlerden dolayı okulun çevresinin öğrenciler için güvenli olma durumu köydeki okullara göre daha azdır. Aynı zamanda ilçe köye göre daha geniş yer kapladığı için öğrenciler için okula ulaşım konusunda da köye göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır şeklinde belirtilebilir. Korkmaz (1999) yaptığı araştırmada, köylerde görev yapan öğretmenlerin kasaba ve şehirlerde görev yapan öğretmenlere göre daha

yüksek düzeyde sorunla karşılaştıklarını belirlemiştir. Bu sonuç bu araştırmanın bulgularıyla örtüşmemektedir.

4.3.8. 4-Öğretim şekline göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri öğretim şekline göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir, bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.134. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Çevresel koşullar sorunlarıyla karşılaşma	Normal öğretim	547	4,32	,70673	1,299	,195
	İkili öğretim	46	4,18	,73684		
Çevresel koşullar sorunlarının performansına etkisi	Normal öğretim	547	2,66	,41446	1,985	,048*
	İkili öğretim	46	2,53	,44433		

*p <.05

Tablo 4.134'e göre Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda normal öğretim yapan sınıf öğretmenleri ikili öğretim yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir. Normal öğretim yapan okullarda çevresel koşullar açısından daha çok etkilenilmesinin nedeni, normal öğretim yapan okullarda öğle arası uzun sürmektedir. Okul öğrencinin evine yakınsa öğrencinin öğle yemeğini evinde yiyip tekrar okula gelmesi, eğer okul öğrencinin evine uzaksa da öğrencinin öğle yemeğini okulda yemesi gerekmektedir. Her iki durumda da okulun yakın çevresinin öğrenciler için güvenli olması ve okula ulaşımın öğrenciler için zor olmaması gerekmektedir. Bu nedenlerden dolayı normal öğretimlerin ikili öğretime göre daha çok sorunlardan etkilendiği sonucuna ulaşılabilir.

4.3.8. 5-Görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.135. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Çevresel koşullar sorunlarıyla karşılaşma	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	4,37	,69377	2,228	,026*
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	4,24	,72185		
Çevresel koşullar sorunlarının performansına etkisi	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	2,69	,41100	2,390	,017*
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	2,60	,42197		

*p <.05

Tablo 4.135'e göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmeyen sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri oturmayanlara göre daha çok etkilenmektedir. Görev yapılan yerleşim yerinde oturan öğretmenlerin okulda harcayabilecekleri zamanın daha çok olması açısından okulun çevresel koşullarını düzeltmede daha çok uğraştıklarını bu yüzden de görev yapılan yerleşim yerinde oturmayanlara göre sorunlardan daha az etkilendikleri söylenebilir.

4.3.9. Barınma

4.3.9. 1-Cinsiyete göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.136. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Barınma sorunlarıyla karşılaşma	Kadın	276	4,32	,75159	,937	,349
	Erkek	317	4,26	,83613		
Barınma sorunlarının performansına etkisi	Kadın	276	2,68	,39597	,836	,404
	Erkek	317	2,65	,43050		

Özpinar'a (2008) göre ise köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Köyde görev yapan erkek sınıf öğretmenleri kadın sınıf öğretmenlerine göre, "Barınma" boyutunda daha üst düzeyde sorun yaşadıklarını belirtmiştir. Bu doğrultuda, bayan sınıf öğretmenlerinin köyde daha uygun şartlardan faydalanabilmesi için barınma konusunda gerek köy halkı gerekse meslektaşları tarafından daha fazla destek gördüğü sonucuna ulaşılabilir. Erkek öğretmenlerin lojmanın bakım ve onarımı ile çeşitli tamirat işleri konusunda daha fazla sorumluluk alması da, yaşadığı sorunları daha üst düzeyde hissetmesine neden olabilir.

4.3.9. 2-Eğitim durumuna göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.137. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi)

Boyut	Varyans Kaynağı	Sd	KT	KO	F	P
Barınma sorunlarıyla karşılaşma	Gruplar arası	3	27,215	9,072	15,283	,000*
	Gruplar içi	589	349,606	,594		
	Toplam	592	376,821			
Barınma sorunlarının performansına etkisi	Gruplar arası	3	6,035	2,012	12,373	,000*
	Gruplar içi	589	95,768	,163		
	Toplam	592	101,803			

*p < .05

Tablo 4.138. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	69	4,65	,49733
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	4,68	,48149
Eğitim Fakültesi	402	4,15	,85829
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	4,44	,61751

Tablo 4.137'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri p değeri 0.05'ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.138'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri 4.15 – 4.68 arasında bir dağılım

göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda en çok karşılaşılan grup Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlerdir, en az karşılaşılan grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir. Genelde sınıf öğretmenliği mezunu öğretmenler ilk atamada köylerde görev almaktadırlar. Bu yüzden köydeki öğretmenlerin genelde genç olduğu görülmektedir. Mesleğine yeni başlamış bir öğretmenin göreve yeni başlama heyecanı ve okulu bitirdikten sonra atanmak bu kadar problem olurken görev yaptığı köyde Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlere göre daha az barınma sorunu yaşayacağı sonucuna ulaşılabilir. Özpınar'a (2008) göre ise köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.139. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	69	2,83	,25561
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	2,84	,26905
Eğitim Fakültesi	402	2,59	,44771
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	2,74	,32819

Tablo 4.137'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri p değeri 0.05'ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.139'da görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri 2.59 – 2.84 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda en çok etkilenen grup Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlerdir, en az etkilenen grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir. Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler daha az sorun yaşadıkları için sorunun performansına etkisi de daha az olacaktır.

4.3.9. 3-Görev yerine göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin çevresel koşullar boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.140. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Barınma sorunlarıyla karşılaşma	Köy ilköğretim okulu	272	3,94	,92128	-10,816	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	4,59	,51400		
Barınma sorunlarının performansına etkisi	Köy ilköğretim okulu	272	2,48	,48482	-10,737	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	2,81	,25913		

*p < .05

Tablo 4.140'a göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir.

Barınma boyutunda karşılaşılan sorunlar ve sorunların performansına etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapanlar köyde görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmakta ve daha çok etkilenmektedirler. İlçe merkezinde köydekine göre daha çok öğretmen görev almakta, bu durumda da öğretmenlerin ev ararken daha çok sorunla karşılaşmakta olduğu söylenebilir. İlçe merkezinin köye göre daha geniş olmasından dolayı da öğretmenin okula gidip gelirken mesafesinin köye göre çok olmasından dolayı da ilçedeki öğretmenlerin daha çok sorunla karşılaştığı sonucuna ulaşılabilir.

4.3.9. 4-Öğretim şekline göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri öğretim şekline göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.141. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Barınma sorunlarıyla karşılaşma	Normal öğretim	547	4,27	,81123	-1,743	,082
	İkili öğretim	46	4,48	,58837		
Barınma sorunlarının performansına etkisi	Normal öğretim	547	2,66	,41938	-,959	,338
	İkili öğretim	46	2,72	,35321		

Okulun normal öğretim ya da ikili öğretim olması barınma boyutunda bir farklılığa neden olmamaktadır sonucuna ulaşılmıştır.

4.3.9. 5-Görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.142. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Barınma sorunlarıyla karşılaşma	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	4,37	,82598	2,639	,009*
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	4,20	,75600		
Barınma sorunlarının performansına etkisi	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	2,69	,43308	1,946	,052*
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	2,62	,39077		

*p <.05

Tablo 4.142'ye göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin barınma boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmayan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri öğrenci velileriyle ve halkla daha çok iletişimde bulunmakta, bu durumda öğretmen-veli arasındaki mesafe azalmakta olduğu için görev yapılan yerleşim yerinde oturmayan öğretmenlere göre daha çok sorun yaşadıkları sonucuna ulaşılabilir.

4.3.10. Eğitim denetimi

4.3.10. 1-Cinsiyete göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.143. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Eğitim denetimi sorunlarıyla karşılaşma	Kadın	276	2,41	,97665	-2,483	,013*
	Erkek	317	2,61	,98522		
Eğitim denetimi sorunlarının performansına etkisi	Kadın	276	1,99	,58465	-,403	,687
	Erkek	317	2,01	,60410		

*p <.05

Tablo 4.143'e göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda erkek sınıf öğretmenleri kadın sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Bunun nedeni olarak kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre müfettişlerle daha iyi iletişim kurabildiği, derdini anlatabildikleri ve görevini daha ciddiye aldıkları için de müfettişlerle daha az sorun yaşadığı sonucuna ulaşılabilir. Özpınar'a (2008) göre de köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin denetim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

4.3.10. 2-Eğitim durumuna göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.144. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri arasındaki eğitim durumuna göre farklılığı (Varyans analizi)

Boyut	Varyans Kaynağı	Sd	KT	KO	F	P
Eğitim denetimi sorunlarıyla karşılaşma	Gruplar arası	3	22,272	7,424	7,912	,000*
	Gruplar içi	589	552,696	,938		
	Toplam	592	574,967			

Eğitim denetimi sorunlarının performansına etkisi	Gruplar arası	3	6,468	2,156	6,258	,000*
	Gruplar içi	589	202,909	,344		
	Toplam	592	209,377			

*p <.05

Tablo 4.145. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	69	2,90	,93515
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	2,84	1,01568
Eğitim Fakültesi	402	2,40	,95474
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	2,60	1,04533

Tablo 4.144'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri p değeri 0.05'ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.145'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri 2.40 – 2.90 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda en çok karşılaşılan grup Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenlerdir, en az karşılaşılan grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir. Bu durumda Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerin, öğretmenlik mesleğinin yeterliliklerine hakim olduklarından dolayı işlerini aksatmadan yaptıkları bu yüzden de denetim boyutunda Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenlere göre daha az sorunla karşılaştıkları sonucuna ulaşılabilir. Özpinar'a (2008) göre ise köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin denetim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.146. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri

Gruplar	N	X	Ss
Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü	69	2,19	,51999
Açık Öğretim Lisans Tamamlama	57	2,21	,58037
Eğitim Fakültesi	402	1,94	,59239
Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte	65	2,03	,62423

Tablo 4.144'de görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi

konusundaki görüşleri p değeri 0.05'ten küçük olduğu için ortalamalar arasındaki fark anlamlıdır. Tablo 4.146'da görüldüğü gibi köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri 1.94 – 2.21 arasında bir dağılım göstermektedir. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda en çok etkilenen grup Açık Öğretim Lisans Tamamlama mezunu öğretmenlerdir, en az etkilenen grup Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerdir.

4.3.10. 3-Görev yerine göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Tablo 4.147. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yerine göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Eğitim denetimi sorunlarıyla karşılaşma	Köy ilköğretim okulu	272	2,39	,92885	-2,846	,005*
	İlçe ilköğretim okulu	321	2,62	1,02070		
Eğitim denetimi sorunlarının performansına etkisi	Köy ilköğretim okulu	272	1,92	,58014	-3,219	,001*
	İlçe ilköğretim okulu	321	2,08	,59833		

*p <.05

Tablo 4.147'ye göre Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir.

Denetim boyutunda karşılaşılan sorunlar ve sorunların performansa etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapanlar köyde görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmakta ve daha çok etkilenmektedirler. Bunun nedeni olarak köye teftişe gelen müfettiş zaten köy ilköğretim okulunun durumunu bildiği için öğretmeni o duruma göre değerlendirmektedir. İlçe merkezinde çalışan öğretmen en azından okul donanımı açısından köydeki öğretmene göre genellikle daha şanslıdır ve müfettiş de bu durumları göz önünde bulundurarak öğretmeni denetlemektedir.

4.3.10. 4-Öğretim şekline göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri öğretim şekline göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.148. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin öğretim şekline göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Eğitim denetimi sorunlarıyla karşılaşma	Normal öğretim	547	2,53	,99226	,612	,541
	İkili öğretim	46	2,43	,90701		
Eğitim denetimi sorunlarının performansına etkisi	Normal öğretim	547	2,00	,60444	-,290	,772
	İkili öğretim	46	2,03	,46828		

Okulun normal öğretim ya da ikili öğretim olması denetim boyutunda bir farklılığa neden olmamaktadır sonucuna ulaşılmıştır.

4.3.10. 5-Görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre

Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusundaki görüşleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 4.149. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Eğitim denetimi sorunlarıyla karşılaşma	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	2,63	,96742	2,799	,005*
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	2,40	,99370		
Eğitim denetimi sorunlarının performansına etkisi	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	2,05	,57488	2,073	,039*
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	1,95	,61289		

*p <.05

Tablo 4.149'a göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmayan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim denetimi boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmayan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir. Görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri özellikle köyde oturuyorlarsa gerek materyal ihtiyacını karşılamada, gerekse yapılan değişiklikleri takip etmede sıkıntıyla karşılaşmakta, bu durumda da eğitimin verimi düşmektedir. Bu nedenlerden dolayı da dolaylı olarak da olsa denetim boyutunda daha çok sorunla karşılaştığı sonucuna ulaşılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın alt problemlerine yönelik olarak toplanmış verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlar ve öneriler yer almaktadır.

5.1. SONUÇLAR

Araştırma sonucunda ulaşılan bulgular aşağıda gösterilmiştir.

Araştırmanın birinci alt problemi Denizli ili köy ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin; (1) Araç-gereç ve onarım, (2) Program, eğitim-öğretim (3) Aileyle işbirliği (4) Halkla etkileşim (5) Mesleki memnuniyet, (6) Öğrencilere rehberlik (7) Sosyal etkinlikler, (8) Çevresel koşullar, (9) Barınma, (10) Eğitim denetimi boyutlarında sorunla karşılaşma dereceleri ve sorunun performansına etkisi konusundaki görüşleri nelerdir şeklindedir. Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin sonuçlar tablo 5.1’de gösterilmiştir.

Tablo 5.1. Köy ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Boyut	Sorunla karşılaşma		Sorunun performansını etkilemesi		
	Derecesi	En çok karşılaşılan sorun	Derecesi	En çok performansı etkileyen sorun	
Araç-gereç ve onarım	Ara-Sıra	Okulun bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor	Kısmen olumsuz etkiliyor	Okulun bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor	
Program, eğitim-öğretim	Sık Sık	Öğrencileri derse motive etmekte zorlanıyorum	Kısmen olumsuz etkiliyor	Öğrencileri derse motive etmekte zorlanıyorum	
Aileyle işbirliği	Nadiren	Öğrenci velisi çocuğuna yeterli eğitim araç-gereci almıyor	Olumsuz etkilemiyor	Öğrenci velisi çocuğuna yeterli eğitim araç-gereci almıyor	

Tablo 5.1'in devamı

Boyut	Sorunla karşılaşma		Sorunun performansını etkilemesi	
	Derecesi	En çok karşılaşılan sorun	Derecesi	En çok performansı etkileyen sorun
Halkla etkileşim	Her Zaman	Halk öğretmenine güven duymuyor	Çok olumsuz etkiliyor	Halk öğretmenine güven duymuyor
Mesleki memnuniyet	Her Zaman	Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor	Çok olumsuz etkiliyor	Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor
Öğrencilere rehberlik	Nadiren	Üstün zekâya sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum	Kısmen olumsuz etkiliyor	Üstün zekâya sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum
Sosyal etkinlikler	Nadiren	İnternette yararlanma imkânı bulamıyorum	Çok olumsuz etkiliyor	İnternette yararlanma imkânı bulamıyorum
Çevresel koşullar	Her Zaman	Okul binası sel, deprem gibi doğal afetlere maruz kalmaktadır	Çok olumsuz etkiliyor	Okul binası sel, deprem gibi doğal afetlere maruz kalmaktadır
Barınma	Her Zaman	Barındığım yerde güvenlik sorunu yaşıyorum	Çok olumsuz etkiliyor	Barındığım yerde güvenlik sorunu yaşıyorum
Eğitim denetimi	Nadiren	Müfettişlere mesleki yönden geliştirilmesi gereken yönlerimi söylemekten çekinirim	Kısmen olumsuz etkiliyor	Müfettişlere mesleki yönden geliştirilmesi gereken yönlerimi söylemekten çekinirim

Araştırmanın ikinci alt problemi Denizli ili ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin; (1) Araç-gereç ve onarım, (2) Program, eğitim-öğretim (3) Aileyle işbirliği (4) Halkla etkileşim (5) Mesleki memnuniyet, (6) Öğrencilere rehberlik (7) Sosyal etkinlikler, (8) Çevresel koşullar, (9) Barınma, (10) Eğitim denetimi boyutlarında sorunla karşılaşma dereceleri ve sorunun performansına etkisi konusundaki görüşleri nelerdir şeklindedir. Araştırmanın birinci alt problemi Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin sonuçlar tablo 5.2 de gösterilmiştir.

Tablo 5.2. İlçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Boyut	Sorunla karşılaşma		Sorunun performansını etkilemesi		
	Derecesi	En çok karşılaşılan sorun	Derecesi	En çok performansı etkileyen sorun	
Araç-gereç ve onarım	Sık Sık	Okulun bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor	Çok olumsuz etkiliyor	Okulun bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor	
Program, eğitim-öğretim	Sık Sık	Öğrencileri derse motive etmekte zorlanıyorum	Çok olumsuz etkiliyor	Programda yer alan konuların hepsini işleyemiyorum	
Aileyle işbirliği	Sık Sık	Öğrenci velisi çocuğuna yeterli eğitim araç-gereci almıyor	Kısmen olumsuz etkiliyor	Öğrenci velisi çocuğuna yeterli eğitim araç-gereci almıyor	
Halkla etkileşim	Her Zaman	Halk öğretmenine güven duymuyor	Çok olumsuz etkiliyor	Halk öğretmenine güven duymuyor	
Mesleki memnuniyet	Her Zaman	Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor	Çok olumsuz etkiliyor	Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor	
Öğrencilere rehberlik	Sık Sık	Üstün zekâya sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum	Çok olumsuz etkiliyor	Üstün zekâya sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum	
Sosyal etkinlikler	Ara-Sıra	İnternette yararlanma imkânı bulamıyorum	Çok olumsuz etkiliyor	İnternette yararlanma imkânı bulamıyorum	
Çevresel koşullar	Her Zaman	Okul binası sel, deprem gibi doğal afetlere maruz kalmaktadır	Çok olumsuz etkiliyor	Okul binası sel, deprem gibi doğal afetlere maruz kalmaktadır	
Barınma	Her Zaman	Barındığım yerde güvenlik sorunu yaşıyorum	Çok olumsuz etkiliyor	Barındığım yerde güvenlik sorunu yaşıyorum	
Eğitim denetimi	Nadiren	Müfettişlere mesleki yönden geliştirilmesi gereken yönlerimi söylemekten çekinirim	Kısmen olumsuz etkiliyor	Müfettişlere mesleki yönden geliştirilmesi gereken yönlerimi söylemekten çekinirim	

Araştırmanın üçüncü alt problemi Denizli ili köy ve ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin; (1) Araç-gereç ve onarım, (2) Program, eğitim-öğretim (3) Aileyle işbirliği (4) Halkla etkileşim (5) Mesleki memnuniyet, (6) Öğrencilere rehberlik (7) Sosyal etkinlikler, (8) Çevresel koşullar, (9) Barınma, (10) Eğitim denetimi boyutlarında sorunla karşılaşma dereceleri ve sorunun performansına etkisi konusundaki görüşleri arasında (a) cinsiyet (b) eğitim durumu (c)

görev yeri (d) öğretim şekli (e) görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir şeklindedir. Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin sonuçlar tablo 5.3 de gösterilmiştir.

Tablo 5.3. Köy ve ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşleri arasındaki fark

Boyut	Cinsiyet	Eğitim durumu		Görev yeri		Öğretim şekli		Görev yapılan yerleşim yerinde oturma		
		Sorunla karşılaşma	Sorunun performansını etkilemesi	Sorunla karşılaşma	Sorunun performansını etkilemesi	Sorunla karşılaşma	Sorunun performansını etkilemesi	Sorunla karşılaşma	Sorunun performansını etkilemesi	
Araç-gereç ve onarım	—	—	*	*	*	*	—	—	*	—
Program, eğitim-öğretim	*	—	*	*	*	*	—	—	—	—
Aileyle işbirliği	—	—	*	*	*	*	—	—	*	*
Halkla etkileşim	—	—	*	*	*	*	—	—	—	—
Mesleki memnuniyet	—	—	*	*	*	*	—	—	*	*
Öğrencilere rehberlik	—	—	*	*	*	*	—	—	*	*
Sosyal etkinlikler	—	—	*	—	*	*	—	—	*	—
Çevresel koşullar	—	—	*	*	*	*	—	*	*	*
Barınma	—	—	*	*	*	*	—	—	*	—
Eğitim denetimi	*	—	*	*	*	*	—	—	*	*

Açıklama: (-) görüşler arasında fark yok

(*) görüşler arasında fark var

5.2. ÖNERİLER

Araştırma bulgularına dayalı olarak şu öneriler geliştirilmiştir.

5.2.1. Araştırmanın Bulgularına Dayalı Olarak Uygulayıcılar İçin Öneriler

1. Araç-gereç ve onarım boyutuyla ilgili karşılaşılan sorunlara ilişkin öneriler sorunların önem sırasına göre şunlar olabilir:
  - Okulun bakım ve onarım işlerinin öğretmenin üzerinden alınması; köy ilköğretim okullarında hizmetli kadrosu yoksa hizmetli kadrosu verilmeli, ilçedeki ilköğretim okullarına ise okulların büyük olmasından dolayı daha fazla sayıda hizmetli tahsis edilmelidir.
  - Okulun eğitim dönemi içerisinde sürekli onarıma ihtiyaç duyması eğitim öğretimi aksattığı için okulun eğitim dönemi dışında onarımı yapılmalıdır.
  - Araç-gereçlerin bakım ve onarımında hangi araç-gerecin bakımı ve onarımı yapılacaksa uygun kişiye yaptırılmalıdır.
  - Okulda eğitim-öğretim için yeterli araç-gereç (TV, bilgisayar, projeksiyon v.b)ve materyal bulmakta sıkıntı yaşandığı için öğretmenler bu eksikliği kendi imkanlarıyla gidermeye çalışıyor; bu durum ortadan kaldırılması için Devlet Malzeme Ofisinden yardım istenmeli, velilerden ve halktan maddi destek alınmalıdır.
2. Program, eğitim-öğretim boyutuyla ilgili karşılaşılan sorunlara ilişkin öneriler sorunların önem sırasına göre şunlar olabilir:
  - Öğrencileri derse motive etmek için konular öğrencilerin seviyelerine indirilmeli, hazırlanan materyaller öğrenci seviyesine uygun ve öğrencinin dikkatini çekebilecek şekilde hazırlanmalı, öğrencinin günlük hayatından seçilen örnek olaylarla ders ilgi çekici hale getirilmelidir.
  - Sınıfta grup çalışması yaptırırken zorlanan öğretmen, gruplar arasındaki farkı en aza indirip grup seviyelerini birbirine yakın ayarlamalı, grup etkileşimini arttırmak için farklı seviyelerdeki öğrencilerden grup yapmalıdır.

- Etkinlikleri öğrencilere yaptırırken öğretmen, her öğrencinin seviyesine uygun etkinlikler hazırlayıp, öğrencilerin etkinliklere katılımını arttırmalıdır.
- Programda yer alan konuları yetiştiremeyen öğretmen, öğrencilerin seviyesi gerideyse programda istenilen düzeye getirmek için takviye çalışmaları yapmalı, öğrenci seviyesi uygun olduğu halde konuları yetiştiremiyorsa programla ilgili sene sonu düşüncelerinde bu durumu belirtmeli ve programcılar bunları göz önüne alarak programı tekrar gözden geçirmelidir.
- 2005-2006 öğretim yılında uygulamaya konan programda yer alan çoklu ölçme üzerinde öğretmenlere hizmet içi eğitim verilmelidir.
- Öğretmen program içeriğini çocukların ihtiyaçlarına ve çevrelerine göre yeniden düzenleyebilmelidir.

3. Aileyle işbirliği boyutuyla ilgili karşılaşılan sorunlara ilişkin öneriler sorunların önem sırasına göre şunlar olabilir:

- Öğretmen ve okul idaresi eğitim araç-gereci almanın öğrenci için gerekli olduğunu veliye izah ederek veliyi inandırmalıdır.
- Öğrenci velisi çocuğu için yapılan bilgilendirmeyi ve yönlendirmeyi dikkate almıyorsa, çocuğun eğitim-öğretim sorunlarıyla ilgilenmiyorsa öğretmen veliyi ikna etmek için rehberlik servisinden yardım almalıdır.
- Öğrenci velisi veli toplantılarına katılmadığında veli ziyaretleri yapılmalıdır.

4. Halkla etkileşim boyutuyla ilgili karşılaşılan sorunlara ilişkin öneriler sorunların önem sırasına göre şunlar olabilir:

- Öğretmenin halkla etkileşimini sağlamak için özellikle köylerde konaklama imkânı devlet tarafından lojmanlar yapılarak sağlanmalıdır.
- Öğretmenin halkla etkileşimini güçlendirmek için hizmet içi eğitim verilebilir.

5. Mesleki memnuniyet boyutuyla ilgili karşılaşılan sorunlara ilişkin öneriler sorunların önem sırasına göre şunlar olabilir:

- Öğretmen bulunduğu okulda görev yaparken heyecan duymuyorsa dersleri yeni ve farklı eğitim-öğretim yöntemleri kullanarak işleyebilir.

6. Öğrencilere rehberlik boyutuyla ilgili karşılaşılan sorunlara ilişkin öneriler sorunların önem sırasına göre şunlar olabilir:

- Üstün zekâya ve özel yeteneğe sahip öğrencileri yönlendirmede zorlanan öğretmen okuldaki veya yoksa en yakın okuldaki Psikolojik Danışma ve Rehberlik servisinden yardım almalıdır.
- Öğrencilerine yeterli rehberlik hizmeti sunmakta güçlük çeken öğretmenin okulunda rehber öğretmeni yoksa rehberlik kuruluşlarının aylık bir kere de olsa okullara uğrayıp öğretmenlere rehberlik hizmeti sunmaları sağlanmalıdır.
- Özel eğitime muhtaç çocuğa sahip velileri rehberlik kuruluşlarına yönlendirmede güçlük çekiliyorsa; öğrencinin rehberliğe ihtiyacı olduğu okul idaresi ve öğretmenlerce veliye açıklanarak veli ikna edilmelidir.
- Köy ilköğretim okullarına da rehber öğretmen ataması yapılmalıdır.

7. Sosyal etkinlikler boyutuyla ilgili karşılaşılan sorunlara ilişkin öneriler sorunların önem sırasına göre şunlar olabilir:

- İnternet bağlantısı tüm köy ilköğretim okullarında işlevsel olarak sağlanmalıdır.
- Köy ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin mesleki yayınları takip etmesini özendirmek için il içi tayinlerde ölçüt olarak alınabilir.

8. Çevresel koşullar boyutuyla ilgili karşılaşılan sorunlara ilişkin öneriler sorunların önem sırasına göre şunlar olabilir:

- Okul binası deprem gibi doğal afetlere maruz kalıyorsa, depreme dayanıklı şekilde inşa edilmeli veya depreme karşı güçlendirilmelidir.
- Okulun yakın çevresi öğrenciler için güvenli değilse; okul idaresi ve öğretmenler güvenlik teşkilatından yardım isteyebilir, ayrıca öğretmenler nöbetlerinde özellikle de sabah girişlerde ve öğle-akşam çıkışlarında okulun çevresini kontrol etmelidir.
- Okula ulaşım öğrenciler için zorsa, öğrenci servisleri sağlanmalıdır.

9. Barınma boyutuyla ilgili karşılaşılan sorunlara ilişkin öneriler sorunların önem sırasına göre şunlar olabilir:

- Öğretmenlerin barınma sorunu yaşamaması için devlet özellikle köylerde lojman yapmalıdır.

10. Eğitim denetimi boyutuyla ilgili karşılaşılan sorunlara ilişkin öneriler sorunların önem sırasına göre şunlar olabilir:

- Öğretmenlerin müfettişlere mesleki yönden geliştirilmesi gereken yönlerini söylemekten çekinmesinin bir nedeni müfettişlerin öğretmenlerin mesleksel açıdan ve kültürel yönden kendilerini geliştirmeleriyle yeterince ilgilenmemeleri olabilir. Bu durumda teftiş gelen müfettişler öğretmene karşı daha yapıcı tutum ve davranış sergilemelidirler.
- Öğretmenlerin müfettişler yeterli derecede rehberlik yapamıyor / yapmıyor şeklinde düşünmesinin nedeni öğretmenlerin görüş ve düşüncelerinin dikkate almamaları, alınan kararlarda öğretmenlerin katılımlarını sağlamamaları ve teftiş etkinliklerini öğretmenle birlikte planlamamaları olabilir. Bu durumda müfettişler öğretmenin görüşlerini dikkate almalı, teftiş öncesi ve sonrası öğretmene bilgi vermelidir.
- Müfettişler eksikliklerden dolayı öğretmeni öğrencinin önünde eleştirmemelidir.

5.2.2. Araştırmacılar İçin Öneriler

1. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunlarına ilişkin yönetici, müfettiş ve velilerin görüşlerini ele alan araştırma yapılabilir.
2. Ülkenin farklı hizmet bölgelerinde yer alan illerinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunları belirlemeye yönelik araştırmaların yapılması ve bu doğrultuda yapılan araştırmaların karşılaştırılması ile ülke genelinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin geniş kapsamlı sonuçlar elde edilebilir.
3. Sınıf öğretmenleri ile ilgili farklı ülkelerde yapılan çalışmaların karşılaştırıldığı araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akbaba, S. (1993). *The Expectations of the Elementary School Teachers from Primary Education Supervisors on Classroom Supervision* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), ODTÜ, Ankara.
- Akçay, C. (2006). *Türk Eğitim Sistemi*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Akgündüz, H. (1998). Çağdaş Toplum, Öğretmenlik Mesleği ve Öğretmen Yetiştirme Sorunu, Makaleler, ss.14–43.
- Alkan, C. (2000). Meslek ve Öğretmenlik Mesleği, Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Editör: V. Sönmez, Anı Yayıncılık, Ankara, ss.191–228.
- Arabacı, İ. B. (1995). *İlköğretim Müfettişlerinin Denetim İlkeleri Konusunda Yeterlilikleri* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Atalay, C. (2005). *Öğretmen Liselerindeki Öğrencilerin Kişilik Özellikleri ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkiler*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Ataünal, A. (2000). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş veya Nasıl Bir İnsan?*, 20 Mayıs Eğitim Kültür ve Sosyal Dayanışma Vakfı Yayınları, Ankara.
- Ataünal, A. (2003). *Niçin ve Nasıl Bir Öğretmen*, Milli Eğitim Vakfı Yayını, Ankara.
- Atmaca, F. (2004). *Sınıf Öğretmenlerinin Motivasyon Durumlarının İncelenmesi (Ağrı İli Örneği)*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Aydın, M. (2000). *Çağdaş Eğitim Denetimi*, Hatipoğlu Yayınları, Ankara.
- Aydın, M. (2000). *Eğitim Yönetimi, Kavramlar, Kuramlar, Süreçler, İlişkiler*, Hatipoğlu Yayınevi, Ankara.
- Aytaç, T. (2003). 21.Yüzyılın Öğretmenin Değişen Rollerini, *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, Sayı:45, ss.39–41.
- Bainer, D. L. (1993). Problems of Rural Elementary School Teachers, *Rural Educator*, v. 14, n. 2, p.1–3.
- Balaban, C. (2006). *Aday Öğretmenlerin İşbaşında Yetiştirilmesinde İlköğretim Müfettişlerinin Rolü* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Balcı A.(1995). *Sosyal Bilimlerde Araştırma: Yöntem Teknik ve İlkeler*, 72 TDFO Bilgisayar Yayıncılık, Ankara.

- Baskan, G. A. (2001). Öğretmenlik Mesleği ve Öğretmen Yetiştirmede Yeniden Yapılanma, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı:20, ss.16–25.
- Başar, H. (2000). *Eğitim Denetçisi*, Pegema Yayıncılık, Ankara.
- Başaran, İ. E. (1988). Eğitim Psikolojisi Modern Eğitimin Psikolojik Temelleri, Gül Yayınevi, Ankara.
- Başaran, İ. E. (1996). *Eğitime Giriş*, Yargıcı Matbaası, Ankara.
- Başaran, İ. E. (1996). *Türkiye Eğitim Sistemi*, Yargıcı Matbaası, Ankara.
- Başgöz İ., Wilson H. E. (1968). *Türkiye Cumhuriyetinde Eğitim ve Atatürk*, Dost Yayınları, Ankara.
- Beaulicu, L. J., Gibbs, R. (2005). *The Role of Education Promoting The Economic & Social Vitality of Rural America, The Southern Rural Development Center, USDA Economic Research Service and Rural School and Community Trust, United States of America.*
- Bilen, M. (1999). *Plandan Uygulamaya Öğretim*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Binbaşıoğlu, C. (2000). *Ailede ve Okulda Eğitim Sorunları*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Birlik, M. A. (1999). *Öğretmenlerin Mesleki Doyumu ve Eğitim Anlayışları*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Bull, K. S., Hyle, A. E. (1989). Recruiting and Retaining Rural Teachers: Some Reported Alternatives, *Journal of Rural and Small Schools*, v.3, n.3, p.22–27.
- Bursalıoğlu, Z. (2001). *Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış*, Pegema Yayıncılık, Ankara.
- Büyükdüvenci, S. (1987). *Eğitim Felsefesi*, Yargıçoğlu Matbaa, Ankara.
- Büyükişık, M. (1989). *İlköğretim Denetçilerinin Rehberlik Etkinliklerinin Gerçekleşme Düzeyleri* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Büyükkaragöz, S. ve Çivi, C. (1996). *Genel Öğretim Metotları*, Öz Eğitim Yayınları, İstanbul.
- Celep, C. (2002). *Sınıf Yönetimi ve Disiplin*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Cerit, Y. (1996). *İlköğretim Müfettişlerinin Eğitim-Öğretim Faaliyetlerini Geliştirme Etkinlikleri*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Çalık, T., Sezgin, F. (2005). Küreselleşme, Bilgi Toplumu ve Eğitim, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Cilt:13, No:1, ss.55–66.

- Çalhkoğlu, S. (2005). *Sınıf Öğretmenleri Arasındaki İletişimin Okul İşleyişi ve Eğitim Başarıları Üzerine Etkisi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çelenk, S. (2003). Okul Başarısının Ön Koşulu: Okul Aile Dayanışması, *İlköğretim Online E-Dergi* (2), ss.28-34, <http://ilkogretim-online.org.tr/vol2say2/v02s02d.pdf> (14.05.2010).
- Çelik, N. (2005). *Okul Aile Sorunlarında Yaşanan Sorunlar*, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çelikkaya, H. (1999). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, Alfa Yayınları, İstanbul.
- Çermik, A. (2003). *Sınıf Öğretmenlerinin İnsan İlişkileri Sorunları ve Bu Sorunların Performans Üzerindeki Etkileri (Denizli Örneği)*, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çermik, H., Turan, E. (1997). Geleceğin Öğretmeni: Sosyal, Filozof, İşçi, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı:2, ss.105–107.
- Değirmencioğlu, C. (2000). *Bir Felsefeci Gözüyle Öğretmenlik, Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, Nobel Yayınları, Ankara.
- Demirtaş, Z. (2000). *Alan Dışından Gelen Sınıf Öğretmenlerinin Yetiştirilmesinde İlköğretim Müfettişlerinin Rolü* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Doğan, İ. (1997). *Değişen Türkiye'de Bilim ve Kültür*, İmaj Yayınları, Ankara.
- Doğan, İ. (2002). *Eğitimin Sosyal Toplumsal Temelleri, Öğretmenlik Mesleğine Giriş* Editör: Yüksel Özden, Pegema Yayıncılık, Ankara.
- Doğru, Ç. T. (2005). *Okul-Öğretmen-Aile İşbirliğinin Sınıf Yönetimine Etkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Karaelmas Üniversitesi, Zonguldak.
- EĞİTİM-BİR-SEN. (2004). *Öğretmen Sorunları Araştırması*, Uyar Araştırma & Miranaliz, Ankara.
- EĞİTİM-SEN. (2005). *Eğitim Hakkı, IV. Demokratik Eğitim Kurultayı, Birinci Cilt*, Eğitim-Sen Yayınları, Ankara.
- Emirlioğlu, M. (1966). *Köy Eğitimi ve Köy Öğretmenleri*, Köy Öğretmenleri Sendikası, Ankara.
- Erdem, A.R. (2007). Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştığı Yönetsel Sorunlar ve Yönetsel Sorunların Performansına Etkisi Konusundaki Görüşleri, *Ankara Üniversitesi Eğitim Yönetimini Yeniden Düşünmek Kongresi*, 21–22 Haziran 2007.
- Erden, M. (1998). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, Alkım Yayınları, İstanbul.

- Erdentuğ, N. (1977). Türk Köyünde Öğretmene Karşı Tutum ve Değerler, *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, No:10, ss.1-4.
- Ergezen, S. S. (2003). Hizmet Öncesi ve Hizmet İçi Öğretmen Yetiştirme, Öğretmen Yetiştirme ve İstihdamı Sempozyumu, *Bilimsel Tebliğler*, 26-27 Nisan 2003, Eğitim-Sen Yayınları, Ankara, ss.47-48.
- Fidan, N. ve Erden, M. (1986). *Eğitim Bilimine Giriş*, Kadioğlu Matbaası, Ankara.
- Fidan, N. ve Erden, M. (1999). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, Alkım Yayınları, İstanbul.
- Gedikoğlu, S. (1949). *Niçin Eğitim Kuruları ve Köy Enstitüleri*, İdeal Matbaası, Ankara.
- Gedikoğlu, S. (1978). *Kemalist Eğitim İlkeleri, Uygulamalar*, Çağdaş Yayınları, İstanbul.
- Genç, S. Z. (2005). İlköğretim 1. Kademedeki Okul-Aile İşbirliği İle İlgili Öğretmen ve Veli Görüşleri, *Türkiye Eğitim Bilimleri Dergisi*, Cilt:3, Sayı:2, ss.227-243.
- Girgin, G. (1995). *İlkokul Öğretmenlerinde Meslektan Tükenmişliğin Gelişimini Etkileyen Değişkenlerin Analizi ve Bir Model Önerisi (İzmir İli Kırsal ve Kentsel Yöre Karşılaştırması)*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Gutok, G. L. (2001). *Eğitimde Felsefi ve İdeolojik Yaklaşımlar*, Çeviren: N. Kale, Ütopya Yayınevi, Ankara.
- Gündüz, B. (2006). Öğretmenlerde Akılcı Olmayan İnançların Kişisel ve Mesleki Değişkenlere Göre İncelenmesi, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt:7, Sayı:11, ss.75-95.
- Gürkan, T., Gökçe, E. (1999). *Türkiye 'de ve Çeşitli Ülkelerde İlköğretim*, Siyasal Kitabevi, Ankara.
- Gürsoy, H. (2003). Öğretmen Yetiştirmede Sorunlar ve Öneriler, *Çağdaş Eğitim Dergisi*, Tekişik Yayıncılık, Ankara, Cilt:28, Sayı:299, ss.28-35.
- Hacıoğlu, F., Alkan, C. (1997). *Öğretmenlik Uygulamaları Öğretim Teknolojisi*, Alkım Yayınevi, Ankara.
- Hoşgörür, V. (2003). Eğitimin Toplumsal Temelleri, Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Editör: Ö. Demirel, Z. Kaya, Pegema Yayıncılık, Ankara, ss.101-124.
- Işık, H. ve Maya, İ. (2003). Taşımali İlköğretim Uygulaması ve Bu Uygulamaya Son Verilmesiyle İlgili Veli Görüşleri, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Cilt:11, No:2, ss.285-296.
- İlgar, L. (2001). *Eğitim Yönetimi, Okul Yönetimi, Sınıf Yönetimi*, Milli Eğitim Yayınları, İstanbul.

- Kaloç, İ. (2006). *İlköğretim Müfettişlerinin Öğretmenlerin Eğitsel Yeterliliklerine İlişkin Görüşleri* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Kansu, C. A. (1964). *1919–1978 Köy Öğretmenine Mektuplar*, Toplum Yayınları, Ankara.
- Karagözoğlu, G. (1972). Türk Eğitim Düzeninde Bakanlık Müfettişlerinin Rolü-Araştırma Özeti, Milli Eğitim Bakanlığı, Planlama Araştırma Koordinasyon Dairesi.
- Karataş, E. (2005). *Cumhuriyet Sonrası Türk Romanlarında Eğitim Sorunları ve Öğretmen*, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Nobel Yayıncılık, Ankara.
- Kavak, Y., Ergen, H. (2007). Türkiye’de İlköğretime Katılım ve Okula Gidemeyen Çocuklar, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı:173, ss.8–26.
- Kıran, H. (2004). *Milli Eğitim Sistemi Amaçlar, İlkeleri, Yapılanması Sorunları, Meslek Olarak Öğretmenlik*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Koç, G. (2000). *Taşınmalı Eğitim Nedeniyle Kapatılan Okulların Durumları ve Sorunları*, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Koçak, Y. (1991). Okul - Aile İletişiminin Engelleri, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı:6, ss.129-133.
- Korkmaz, M. ve Özdoğan, O. (2005). İlköğretim Müfettişlerinin Rehberlik Görevlerini Gerçekleştirme Düzeyleri, *Gazi Üniversitesi Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, Cilt:3, Sayı:4, ss.431-443.
- Korkmaz, S. (1999). *Göreve Yeni Başlayan Öğretmenlerin Mesleğe Uyum Sorunları*, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Kotaman, H. (2008). Türk Ana Babalarının Çocuklarının Eğitim Öğretimlerine Katılım Düzeyleri, *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı:XXI (1), ss.135-149, [http://kutuphane.uludag.edu.tr/PDF/egitim/htmpdf/2008-21\(1\)/M8.pdf](http://kutuphane.uludag.edu.tr/PDF/egitim/htmpdf/2008-21(1)/M8.pdf) (02.04.2010).
- Köktaş, Ş. (2003). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, Nobel Yayınevi, Adana.
- Kunduz, E. (2007). *İlköğretim Müfettişlerinin Çağdaş Eğitim Denetimi İlkelerine ve Kliniksel Denetime Yönelik Davranışlarına İlişkin Öğretmen Algıları* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Kuran, K. (2002). Öğretmenlik Mesleği, Niteliği ve Özellikleri, Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Editör: A. Türkoğlu, Mikro Yayınları, Ankara, ss.253–278.

- Kurnaz, Ö. (2002). *İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin İlköğretim Müfettişlerinin Yöneticilik, Liderlik, Rehberlik ve Öğreticilik Yeterlilikleri Konusundaki Görüşleri (İstanbul İli Beşiktaş İlçesi Örneği)*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Kuzey, M. (2002). *Sınıf Öğretmenlerinin Bazı Sorunları ve Bazı Çözüm Önerileri*, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Küçükahmet, L. (2001). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Langford, D. P. (1999), *Eğitimde Kalite Yönetimi*, Çeviren: Meltem Süngür, Kalder Yayınları, İstanbul.
- Massey, S., Crosby, J. (1983). Special Problems, Special Opportunities Preparing Teachers for Rural Education, Opinion Papers; Journal Articles, ERIC:EJ291448.
- Memişoğlu, S. P. (2002). Eğitimde Etkili Denetim, *Çağdaş Eğitim Dergisi*, Sayı:293, ss.15-20.
- MEB. (1973). 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, Madde: 43.
- MEB. (1973). 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, Madde: 75.
- MEB. (1991). On Birinci Milli Eğitim Şurası: Öneriler, Konuşmalar, Kararlar, Milli Eğitim Basımevi, 8-11 Haziran 1982, İstanbul.
- Milli Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim, 2009-2010.
- Oğuzkan, F. (1993). Eğitim Terimleri Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Yayını, Ankara.
- Okutan, M. (1996). *İlkokullarda Kurum Teftişinin Değerlendirilmesi*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Okutan, M. (2006). Eğitim, Değişim, Yenileşme, Eğitim Bilimine Giriş, Editör: Ş. Erçetin ve N. Tozlu, Pegema Yayıncılık, Ankara.
- Övet, O. (2006). *Eğitim Fakültesinde Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etmelerinde Etkili Olan Faktörlerin Belirlenmesi*, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özdemir, H. B. (2000). 21. Yüzyılın Eşiğinde Öğretmen Yetiştirme Sistemindeki Yeni Yapılanmanın Getirdikleri, *II. Ulusal Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu*, 10-12 Mayıs 2000, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Çanakkale, ss.327-331.
- Özden, Y. (2005). *Öğrenme ve Öğretme*, Pegema Yayıncılık, Ankara.

- Özgen, B. (2004). *Sınıf Öğretmenlerinin Motivasyon Durumlarının İncelenmesi (Trakya Yöresi Örneği)*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Özkara, D. (2003). *Hizmet Öncesi ya da Hizmet İçi Eğitim Yoluyla Öğretmenlik Eğitimi Alan Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf İçi Davranışlarına İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özpınar, S. (2007). *Anadolu Öğretmen Liselerinde Okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri İle Eğitim Fakültelerinde Okutulmakta Olan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerinin İlişki Düzeylerinin Belirlenmesi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özpınar, M. (2008). *Köyde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Sorunları (Aydın İli Örneği)*, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Öztürk, H. İ. (1990). *İlköğretimde İlköğretim Müfettişlerinin Rolü* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi.
- Öztürk, N. (1995). *İlkokul Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulun İklimine İlişkin Algıları İle Gerilim (Stres) Düzeyleri Arasındaki İlişkiler (İzmir Örneği)*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Öztürk, S. (2002). *Öğretmenlik Mesleğinin Temelleri*, Editör: Erdal Toprakçı, Eğitim Üzerine, Ütopya Yayınları, Ankara.
- Richey, W. Robert. (1979). *Planning for Teaching: An Introduction to Education*, McGraw-Hill Book company, New York.
- Rivlin, N. Harry. (1961). *Teaching Adolescents in Secondary Schools*, Appleton century crofts inc., New York.
- Sağlam, B. (2003). Denetmenlerin Öğretmenlere Mesleki Alanda Rehberlik Etmelerine İlişkin Öğretmen, Okul Müdürü ve Denetmen Görüşleri, *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt:3, No:1, ss.37-46.
- Sağlam, M. ve A. Ç. (2005). Öğretmenlik Mesleğinin Maddi Yönüne İlişkin Genel Bir Değerlendirme, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt:3, Sayı:3, ss.317-328.
- Sağlam, S. (2001). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, Cemre Ofset Baskı, Erzurum.
- Sağlamer, E. (1975). *Eğitimde Teftiş ve Teknikleri*, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- Sarpkaya, P. (2006). Cumhuriyet Dönemi Eğitiminde Nitelik Sorunları, Atatürk ve Cumhuriyet'e Armağan, Editör: A. A. Öztürk, G. Güneş, *Adnan Menderes Üniversitesi Yayınları*, Aydın, Cilt:1, No:23, ss.207–226.
- Sarpkaya, R. (1997). Öğretmen Sorunları ve Çözüm Önerileri, *Öğretmen Dünyası Aylık Meslek Dergisi*, Yıl:18, Sayı:212, ss.23–26.

- Sazak, N. (2007). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Ses Sağlığı ve Korunmasına İlişkin Görüşleri, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt:7, Sayı:13, ss.69–86.
- Steffes, T. L. (2008). Solving the Rural School Problem, New State Aid, Standards and Supervision of Local Schools, 1900–1933, *History of Education Quarterly*, v.48, n.2, p.181-220.
- Sünbül, A. M. (2003). Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Editör: Ö. Demirel, Z. Kaya, Pegema Yayıncılık, Ankara, ss.243–278.
- Şahin, K. (2005). *İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Mesleki Tutumları ile Okul İklimi Arasındaki İlişki*, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Şahin, M. (1996). *Hizmet İçi Eğitim Faaliyetlerinde Karşılaşılan Sorunlar* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi.
- Şekerci, C. (2000). Türk Eğitim Sisteminin Kırsal Bölgedeki Sorunları ve Çözüm Önerileri, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı:146, ss.63–66.
- Şişman, M. (2007). *Eğitim Bilimine Giriş*, Pegema Yayıncılık, Ankara.
- Taş, S. (2005). *Sınıf Öğretmenlerinin Motivasyonlarını Etkileyen Faktörler (Konya İli Örneği)*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Taşar, H. H. (2000). *İlköğretim Müfettişlerinin Rehberlik Görevlerine İlişkin Sorunları* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep Üniversitesi.
- Taşdan, M. (2008). Çağdaş Eğitim Denetiminde Meslektaş Yardımlaşması, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, Cilt:41, Sayı:1, ss.69-92.
- Tekışık, H. H. (1998). Sekiz Yıllık Zorunlu İlköğretimde Öğretmen Sorunu ve Çözüm Önerileri, *Çağdaş Eğitim Dergisi*, Yıl:23, Sayı:241, ss.1–8.
- Tekışık, H. H. (2007). Öğretmen Yetiştirme Sorununa Temelli Çözüm İçin Öğretmen Üniversiteleri Kurulmalı!, *Çağdaş Eğitim Dergisi*, Yıl:32, Sayı:340, ss.1–10.
- Terzi, A. R. (1996). *İlköğretim Müfettişlerinin Teftiş Sorunları* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Tonguç, İ. H. (1947). *Canlandırılacak Köy*, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Tugaç, A., Yurt, İ., Ergil, G., Sevil, H. T. (1970). *Türk Köyünde Modernleşme Eğilimleri Araştırması Rapor-1*, Başbakanlık Basımevi, Ankara.
- Turan, S., Garan, Ö. (2008). Kırsal Kesimde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Öğretiminde Karşılaştıkları Güçlükler, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı:177, ss.116–128.

- Tütengil, C. O. (1979). *100 Soruda Kırsal Türkiye'nin Yapısı ve Sorunları*, Gerçek Yayınevi, İstanbul.
- TBMM Genel Kurul Tutanağı. (2001). 21.Dönem, 4.Yasama Yılı:36, Birleşim, 10 Aralık 2001, http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_b_sd.birlesim_baslangic (21.11.2009).
- TDK. (2005). *Türkçe Sözlük (10 Baskı)*, Türk Dil Kurumu, Akşam Sanat Okulu Matbaası, Ankara.
- Uludüz, S. (1996). *İlköğretim Kurumlarında Sınıf İçi Etkinliklerin Denetiminde Müfettiş Davranışları*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Uyanık, M. (2007). *Ders Teftişinde Müfettiş Uzmanlaşmasının Önemi (Muğla İli Örneği)*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Muğla Üniversitesi.
- Uygun, H. (2006). *İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Algılarına Göre Okul Müdürleriyle İlköğretim Müfettişlerinin Öğretmenleri Etkileme Düzeyi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Ünal, S. ve Sığırcı, M. (2000). Öğretmenlerin Denetmenleri Değerlendirmesi ve Onlardan Beklentileri, *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, Sayı:12.
- Varış, F. (1973). Cumhuriyetin 50.Yılında Türkiye'de Öğretmen Yetiştirmede Karşılaşılan Birkaç Sorun, 50. Yıla Armağan, *Ankara Üniversitesi Yayınları*.
- Varış, F. (1985). *Eğitim Bilimine Giriş*, Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Vural, B. (2004). *Öğrencinin Başarısı İçin Aile-Okul Birlikteliği*, Hayat Yayıncılık, İstanbul.
- Yalın, M. (2001). *İlköğretim Birinci Kademe Öğretmenlerinin Problemleri ve Çözüm Önerileri*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Yangın, E. (1992). Yükseköğretim Kurumlarınca Yetiştirilen Sınıf ve Branş Öğretmenlerinin Nitelik Yönünden Değerlendirilmesi, *Öğretmen Yetiştirmede Koordinasyon ve İşbirliği Toplantısı*, 26-29 Mayıs, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, ss.359-364.
- Yaşaroğlu, F. (2005). Eğitimin Toplumsal Temelleri, Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Editor: D. Ekiz ve H. Durukan, Lisans Yayıncılık, İstanbul.
- Yapıcı, M. ve Yapıcı, Ş. (2003). İlköğretim Öğretmenlerinin Karşılaştığı Sorunlar, *Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt:3, Sayı:3, s.9. <http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=142> (03.04.2010).
- Yavuz, Y. (1995). *Öğretmenlerin Denetim Etkinliklerini Klinik Denetim İlkeleri Açısından Değerlendirmeleri (İzmir Örneği)*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

- Yazıcı, L. (2006). *Sınıf öğretmenlerinin İlk Atama ve Yer Değişikliklerinde Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Görüşleri*, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Yerlikaya, A. (2000). *Köy ve Şehirlerde Çalışan Sınıf Öğretmenlerinde Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Yeşilyurt, N. (2006). *İlköğretimde Sınıf İçi Öğretmen Rollerine İlişkin Öğretmen Görüşleri*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yalın, M. (2001). *İlköğretim Birinci Kademe Öğretmenlerinin Problemleri ve Çözüm Önerileri*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Yıldırım, İ. (1988). *İlkokul Öğretmenlerinin Uyum Düzeylerini Etkileyen Bazı Etmenler*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yıldırım, N. (2000). Sınıf Öğretmenlerinin Denetimlerinin Objektifleştirilmesi, *IV. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyum Bildirisi*, 15–16 Ekim 1998, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:7, ss.1–8.
- Yılmaz, M. (1998). *İlköğretim Okullarında Ders Teftişinde Karşılaşılan Sorunlar* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi.
- Yurt, İ., Ergil, G., Sevil, H. T. (1971). *Türk Köyünde Modernleşme Eğilimleri Araştırması, Rapor-III, Orman Köylerinin Sosyo-Ekonomik Durumu*, Başbakanlık Basımevi, Ankara.
- home.anadolu.edu.tr (15.12.2009).
- www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2006/takvim/egitim_sistemi.html (04.06.2010).

EKLER

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR ÖLÇEĞİ

Değerli Öğretmenler,

Bu ölçek, "Köy ve İlçe Merkezinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştığı Sorunlar ve Bu Sorunların Performansına Etkisi Konusundaki Görüşleri" ni belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Bu çalışma iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgilerinize, ikinci bölümde ise 55 adet sorunlara yönelik maddeler yer almaktadır. Elde edilecek bilgiler, yalnızca araştırma amaçları doğrultusunda kullanılacağından adınızı ve soyadınızı yazmanıza gerek yoktur. Soruları içtenlikle cevaplamanız, araştırmadan daha doğru sonuçlar elde edilmesini sağlayacaktır.

Bu araştırmaya sağladığınız katkılar için teşekkür ederim.

Meral YAPRAK

Pamukkale Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Sınıf Öğretmenliği Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM I

Cinsiyetiniz

(1) Kadın (2) Erkek

Eğitim Durumunuz

(1) Eğitim Yüksek Okulu / Eğitim Enstitüsü (2) Açık Öğretim Lisans Tamamlama (3) Eğitim Fakültesi (4) Eğitim Fakültesi dışında bir fakülte (5) Diğer (Lütfen yazınız) .....

Yaşınız: .....

Medeni Durumunuz

(1) Evli (2) Bekar (3) Boşanmış

Meslekte kaçınıcı yılınız? .....

Görev yeriniz

(1) Köy ilköğretim okulu (2) İlçe ilköğretim okulu

Öğretim türü

(1) Birleştirilmiş sınıf (2) Bağımsız sınıf

Öğretim şekli

(1) Normal öğretim (2) İkili öğretim

Okulunuzdaki Göreviniz

(1) Öğretmen (2) Müdür Yetkili Öğretmen

Okulunuzdaki Öğretmen Sayısı: .....

Görev yaptığınız okuldaki görev süreniz: .....

Sınıfınızdaki Öğrenci Sayısı: .....

Okulunuzda taşınmalı eğitim yapılıyor mu? (1) Evet (2) Hayır
Lisansüstü eğitim aldınız mı? (1) Evet (2) Hayır
Hizmet içi eğitim aldınız mı? (1) Evet (2) Hayır
Görev yaptığınız yerleşim yerinde mi oturuyorsunuz? (1) Evet (2) Hayır

AÇIKLAMA

Anketteki soruların birinci boyutu “sorunla karşılaşma derecenizi”, ikinci boyutu “sorunun performansınıza olan etkisini” ölçmeyi amaçlamaktadır. Anketteki soruları cevaplandırırken her iki boyutu birden cevaplandırmanız araştırmanın sonuçlarının sağlıklı olması açısından çok önemlidir.

Örnek

Aşağıda yer alan her madde için size uygun gelen seçeneği (X) şeklinde işaretleyiniz.

MADDE NO	ANKET MADDESİ	Sorunla Karşılaşma Dereceniz					Sorunun Performansınıza Etkisi		
		Her Zaman	Sık Sık	Ara-Sıra	Nadiren	Asla	Çok olumsuz etkiliyor	Kısmen olumsuz etkiliyor	Olumsuz etkilemiyor
1.	Deney, uygulama ve araştırma yapmak için gerekli malzemelere ulaşmada sorun yaşıyorum.		X					X	

BÖLÜM II

Aşağıda yer alan her madde için size uygun gelen seçeneği (X) şeklinde işaretleyiniz.

MADDE NO	ANKET MADDESİ	Sorunla Karşılaşma Dereceniz					Sorunun Performansınıza Etkisi		
		Her Zaman	Sık Sık	Ara-Sıra	Nadiren	Asla	Çok olumsuz etkiliyor	Kısmen olumsuz etkiliyor	Olumsuz etkilemiyor

1. Araç-Gereç ve Onarım

1.	Deney, uygulama ve araştırma yapmak için gerekli malzemelere ulaşmada sorun yaşıyorum.							
2.	Okulda eğitim-öğretim için yeterli araç-gereç (TV, bilgisayar, projeksiyon v.b.) ve materyal bulamıyorum.							
3.	Araç-gereç ve materyal eksikliğini öğretmenler kendi imkânlarıyla gideriyor.							
4.	Okulun bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor.							
5.	Araç-gereçlerin bakım ve onarım işleri öğretmen tarafından yapılıyor.							
6.	Okulumuzun sürekli olarak onarıma ihtiyaç duyması eğitim-öğretimi aksatıyor.							

2. Program, eğitim-öğretim

7.	Program hedeflerinin hepsini gerçekleştirmede zorlanıyorum.							
8.	Program içeriği çocukların ihtiyaçlarına cevap vermiyor.							
9.	Programda yer alan konuların hepsini işleyemiyorum.							
10.	Öğrencileri derse motive etmekte zorlanıyorum.							
11.	Etkinlikleri öğrencilere yaptırırken zorlanıyorum.							
12.	Sınıfta grup çalışması yaptırırken zorlanıyorum.							
13.	Alternatif ölçme tekniklerini uygulayamıyorum.							

3. Aileyle işbirliği

14.	Öğrenci velisi çocuğunun eğitim-öğretiminde bana yardımcı olmuyor.							
15.	Öğrenci velisi çocuğunun eğitim-öğretim sorunlarıyla ilgilenmiyor.							
16.	Öğrenci velisi veli toplantılarına katılmıyor.							
17.	Öğrenci velisi çocuğuna yeterli eğitim araç-gereci almıyor.							
18.	Öğrenci velisi çocuğu için yaptığım bilgilendirmeyi ve yönlendirmeyi dikkate almıyor.							

MADDE NO	ANKET MADDESİ	Sorunla Karşılaşma Dereceniz					Sorunun Performansınıza Etkisi		
		Her Zaman	Sık Sık	Ara-Sıra	Nadiren	Asla	Çok olumsuz etkiliyor	Kısmen olumsuz etkiliyor	Olumsuz etkilemiyor

4. Halkla Etkileşim

19.	Halk öğretmenine güven duymuyor.							
20.	Halk öğretmenine saygı duymuyor.							
21.	Halk verilen eğitimden memnun değil.							
22.	Halk öğretmen tarafından yapılan bilgilendirme ve yönlendirmeyi dikkate almıyor.							
23.	Halk her fırsatta öğretmeni eleştiriyor.							

5. Mesleki Memnuniyet

24.	Bulduğum okulda görev yapmak bana heyecan vermiyor.							
25.	Bulduğum okulda görev yapan bir sınıf öğretmeni olmaktan memnun değilim.							
26.	Bulduğum okulda görev yapmak beden sağlığımı olumsuz etkiliyor.							
27.	Görev yaptığım okuldan daha iyi bir yere ne zaman tayin olacağımı düşünüyorum.							
28.	Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor.							

6. Öğrencilere rehberlik

29.	Özel eğitime muhtaç öğrencileri rehberlik kuruluşlarına yönlendirmede güçlük çekiyorum.							
30.	Öğrencilerime yeterli rehberlik hizmeti sunmakta güçlük çekiyorum.							
31.	Özel yeteneğe sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum.							
32.	Üstün zekâya sahip öğrencileri yönlendirmekte zorlanıyorum.							
33.	Okulda rehber öğretmenin olmaması beni olumsuz etkiliyor.							

7. Sosyal Etkinlikler

34.	Gazeteleri günlük takip edemiyorum.							
35.	Mesleki yayınlara (dergi, kitap v.b.) ulaşmakta zorluk çekiyorum.							
36.	İnternette yararlanma imkânı bulamıyorum.							
37.	Tiyatro, sinema, sergi gibi kültürel faaliyetlerden yoksun kalıyorum.							
38.	Sosyal etkinliklerden (gezi, meslektaşlarla yemek vb) yoksun kalıyorum.							

MADDE NO	ANKET MADDESİ	Sorunla Karşılaşma Dereceniz					Sorunun Performansınıza Etkisi		
		Her Zaman	Sık Sık	Az Sık	Nadiren	Asla	Çok olumsuz etkiliyor	Kısmen olumsuz etkiliyor	Olumsuz etkilemiyor

8. Çevresel Koşullar

39.	Okulda sık sık elektrik kesintisi oluyor.								
40.	Okulda sık sık su kesintisi oluyor.								
41.	Okulun yakın çevresi öğrenciler için güvenli değildir.								
42.	Okula ulaşım öğrenci için zordur.								
43.	Okul binası sel, deprem gibi doğal afetlere maruz kalmaktadır.								

9. Barınma

44.	Barınma sorunu yaşıyorum.								
45.	Barındığım yerde güvenlik sorunu yaşıyorum.								
46.	Barındığım yer ile okul arasındaki mesafe beni olumsuz etkiliyor.								
47.	Barındığım yerde ısınma sorunu yaşıyorum.								
48.	Barındığım yerde sağlık imkanlarından yararlanmada sıkıntı yaşıyorum.								
49.	Barındığım yerin kirası pahalıdır.								

10. Eğitim Denetimi

50.	Müfettişler yeterli derecede rehberlik yapamıyor.								
51.	Müfettişler yapılandan çok yapılmayanı görüyorlar.								
52.	Müfettişler karşılaştığım sorunları bilmiyor.								
53.	Müfettişler karşılaştığım sorunların çözümüne katkıda bulunmuyor.								
54.	Müfettişlerle olan iletişimim resmidir.								
55.	Müfettişlere mesleki yönden geliştirilmesi gereken yönlerimi söylemekten çekinirim.								

(VARSA) EKLEMENİZ İSTEDİKLERİNİZ (LÜTFEN YAZINIZ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KATKILARINIZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİM

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi İktisat Bölümü Okul Öncesi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Yrd.Doç.Dr.Asyie İVRENDİ Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğünün İlgî e) yazıları gereği Müdürlüğümüzde bağlı Millî Eğitim Kurumu Demireği İlköğretim Okulu ve Kınıklı Basma Sanayi İlköğretim Okulu Müdürliklerinde " 5 ile 6 yaş arası çocukların serbest zaman etkinliğinde fiziksel bilgiyi işeren etkinliklere yönelik tercihlerindeki farklılıklarını inceleme ve onların matematik becerilerinin, ön düzenleme becerilerinin ve atıklarının bu tercihleri üzerindeki etkililiklerini saptamayı amaçlama" konulu araştırma yapmak istemektedir.

Adı geçen Yüksek Lisans ve Doktora öğrencileri, Öğretim Görevlileri ile öğretmen ve lise öğrencilerinin İlgî yazıları ekinde belirtilmiş olduğu okullarda, konuları ile ilgili anket çalışmalarını ve uygulamalarını 29/05/2010 tarihine kadar yapmaları Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde OLUR' larınıza arz edilm
Mehmet Suphi KÜSBECİ
Vali a.
Vali Yardımcısı

OLUR

1-02/11/2009

Mehmet Suphi KÜSBECİ
Vali a.

Vali Yardımcısı

EKLER :
1-İlgî yazı (5 Sayfa)
2-Anket Formu (... Sayfa)

(2)

				
Sabancı Mh. Okulunun C.Ü.No:76/20100 DENİZLİ	Bilgi için : VHKİ H.CEPNİ	Telefon: (0 258) 265 55 54 / 017 - 262 23 53	Faks: (0 258) 265 01 09	egitim210@meh.gov.tr

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

0002 WSEY 0 1

Sayı : B.08.4.MEM.4.20.00.09.010/ 3531/
Konu : Anket Onayı.

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi
- Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğünün 23/10/2009 tarih ve 1134/3820 sayılı yazıları.
  - Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğünün 19/10/2009 tarih ve 1114/3733 sayılı yazıları.
  - Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğünün 19/10/2009 tarih ve 504-2034 sayılı yazıları.
  - Özel Servergazi Lisesi Müdürlüğünün 22/10/2009 tarih ve 040/242 sayılı yazıları.
  - Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğünün 04/11/2009 tarih ve 11 71/3918 sayılı yazıları.

Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Meral YAPRAK Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğünün İlgî a) yazıları gereği Müdürlüğümüzde bağlı merkez / ilçe İlköğretim okullarında "Kıy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri (Denizli İli örneği) " konulu araştırma yapmak istemektedir.

Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Eğitim Yönetimi, Denetimi, Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Asum PORSUK Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğünün İlgî b) yazıları gereği Müdürlüğümüzde bağlı ekte adı geçen merkez İlköğretim okullarında " Denizli merkez İlköğretim okulları yöneticilerinin okul-aiile ilişkilerinde yaşanan sorunlara ilişkin algıları " konulu araştırma yapmak istemektedir.

Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Doktor programı öğrencisi Ruken ÖZTOPALAN Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının İlgî c) yazıları gereği Müdürlüğümüzde bağlı merkez Hakkı Derekiyül Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müdürlüğü öğrencilerine (Okul Müdürlüğünün yetkisi dahilinde ve uygun görüldüğü zaman dilimi içerisinde) " Viyotensel öğretiminde ilk bir yılda uygulanacak program taslak önerisi " konulu araştırma/uygulama yapmak istemektedir.

Özel Servergazi Lisesi İngilizce Öğretmeni Hakan TAŞPINAR İle Öğrencileri Murat AKKILINÇ ve Eşref AYDOĞAN TÜBİTAK proje Olimpiyatları sosyal bilimler dalında Avrupa Birliği Communitus projesi yapmış, İlgî yazıda isimleri belirtilen okulların İdareci, Öğretmen, öğrenci ve velilere anket çalışması uygulamak istemektedir.

(1)

				
Sabancı Mh. Okulunun C.Ü.No:76/20100 DENİZLİ	Bilgi için : VHKİ H.CEPNİ	Telefon: (0 258) 265 55 54 / 017 - 262 23 53	Faks: (0 258) 265 01 09	egitim210@meh.gov.tr

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Meral YAPRAK

Ana Adı : Nevide

Baba Adı : Cemil

Doğum Yeri ve Tarihi : Sarıgöl/MANİSA – 25.12.1986

Lisans Eğitimi ve Mezuniyet Tarihi : Pamukkale Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Sınıf Öğretmenliği Bölümü-2008

Çalıştığı Kurumlar : Kavaklar-Beyelli Mehmet Altaş İ.Ö.
Baklan/DENİZLİ (2008-2010)

Kumluca İlköğretim Okulu
Lice/DİYARBAKIR (2010-)

Bildiği Yabancı Dil : İngilizce

E-posta adresi : meral.yaprak@hotmail.com